

Załącznik do Uchwały Nr XXV/182/2016

Rady Miejskiej w Płotach z dnia 30 grudnia 2016 r.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY PŁOTY
NA LATA 2016-2020**

2016

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
I. UWARUNKOWANIA TWORZENIA STRATEGII	5
1. PODSTAWY PRAWNE	5
2. UWARUNKOWANIA STRATEGICZNE I PROGRAMOWE.....	6
II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE	14
1. DANE PODSTAWOWE O GMINIE	14
2. TRANSPORT I KOMUNIKACJA	16
3. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I ZASOBY MIESZKANIOWE	17
4. GOSPODARKA I SYTUACJA NA RYNKU PRACY	21
5. EDUKACJA I WYCHOWANIE	28
6. KULTURA, SPORT I REKREACJA, TURYSTYKA	30
7. ZDROWIE I PROBLEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	34
8. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE	39
9. PROBLEM BEZDOMNOŚCI	47
10. PRZESTĘPCZOŚĆ.....	47
11. POMOC SPOŁECZNA	49
12. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE.....	62
13. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH „PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM” ...	66
14. ANALIZA SWOT	81
15. WNIOSKI Z DIAGNOZY	87
III. MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	90
IV. PROGRAMY I PROJEKTY.....	100
V. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII	101
SPIS TABEL I WYKRESÓW	106

WPROWADZENIE

Polityka społeczna oznacza racjonalną działalność państwa i innych podmiotów zmierzającą do kształtowania ogólnych warunków pracy i bytu ludności, pożądanych struktur społecznych i stosunków społeczno-kulturowych, służących efektywnemu i sprawiedliwemu zaspokojeniu potrzeb społeczeństwa. Na poziomie lokalnym jednym z podstawowych narzędzi służących jej realizacji jest strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych to dokument przedstawiający koncepcję działań zmierzających do racjonalizacji lokalnej polityki społecznej, szczególnie w aspekcie rozpoznawania zagrożeń społecznych, ich profilaktyki i minimalizowania negatywnych skutków występujących problemów społecznych. Strategia stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych w obliczu zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej społeczności.

Niniejsza strategia została opracowana przy zastosowaniu metody partycypacyjno-eksperckiej, z uwzględnieniem interesów różnych grup społecznych i przy szerokich konsultacjach społecznych. W pracach nad dokumentem uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, w tym sektora pomocy społecznej, oświaty, kultury, sportu i rekreacji, rynku pracy, ochrony zdrowia, a także policji, organizacji pozarządowych, kościoła oraz mieszkańcy gminy.

Strategia ma charakter kilkuletni; została przygotowana na lata 2016-2020. Ma umocowanie w dokumentach strategicznych z zakresu polityki społecznej przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym skąd, stosownie do potrzeb mieszkańców, przenosi priorytetowe cele i kierunki działań na poziom lokalny. Dokument umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, i stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej.

Strategia składa się z pięciu części. W pierwszej z nich zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia dokumentu oraz jego uwarunkowania strategiczne i programowe.

Druga część strategii obejmuje podstawowe informacje na temat gminy oraz diagnozę sytuacji społecznej w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane

pozyskane z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, identyfikację mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (analiza SWOT), a także analizę ankiet skierowanych do mieszkańców gminy, w tym przedstawicieli samorządu lokalnego. Diagnoza została przeprowadzona w następujących obszarach: *Transport i komunikacja; Sytuacja demograficzna i zasoby mieszkaniowe; Gospodarka i sytuacja na rynku pracy; Edukacja i wychowanie; Kultura, sport i rekreacja, turystyka; Zdrowie i problem niepełnosprawności; Uzależnienia i przemoc w rodzinie; Problem bezdomności; Przemoc; Pomoc społeczna i Organizacje pozarządowe.*

W trzeciej części strategii, na podstawie wniosków płynących z przeprowadzonej diagnozy oraz przy uwzględnieniu kompetencji samorządu gminnego, zostały sformułowane: misja, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań niezbędnych do podjęcia w okresie programowania dokumentu. Zostali również wskazani realizatorzy strategii, przedstawione źródła finansowania dokumentu i czas realizacji wyznaczonych w nim kierunków działań, ramy finansowe strategii oraz prognoza zmian.

W czwartej części dokumentu wskazane są programy oraz przedstawiona jest informacja na temat projektów mogących służyć realizacji strategii.

Piąta część strategii zawiera informacje na temat sposobu realizacji dokumentu oraz prowadzenia jego monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników monitoringowych.

Przy istniejącym obecnie ogromnym zapotrzebowaniu na myślenie i działanie strategiczne należy pamiętać, że sam fakt przygotowania strategii to dopiero część teoretyczna procesu, którą należy uzupełnić praktyką i działaniem, czyli wdrożeniem dokumentu. Tutaj, odpowiedzialność spada na lokalnych polityków, działaczy, przedstawicieli różnych instytucji, zarówno administracji samorządowej, jak i organizacji pozarządowych. I tylko ich skoordynowana współpraca, wola i determinacja w przeznaczaniu i pozyskiwaniu środków finansowych przełoży się na skuteczność realizacji strategii.

I. UWARUNKOWANIA TWORZENIA STRATEGII

1. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Płoty na lata 2016-2020 wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Do aktów prawnych regulujących treść strategii oraz wpływających na jej realizację należą również m.in.:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 575 ze zm.),
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1518 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 169 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 224 ze zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 645 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1828),

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2046),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.),
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1638),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 546 ze zm.),
- ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 833 ze zm.),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1610),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 966 ze zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1817),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1943 ze zm.).

2. UWARUNKOWANIA STRATEGICZNE I PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Płoty na lata 2016-2020 pozostaje w zgodności z dokumentami strategicznymi i programowymi, które opracowano na szczeblu europejskim, krajowym i samorządowym. Należą do nich:

- Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,

- Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo,
- Umowa Partnerstwa – Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020,
- Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020,
- Regionalny Program Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020,
- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020,
- Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2014-2020 dla Lokalnej Grupy Działania „Gryflandia”.

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest dokumentem, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu, w jakim w ostatnich latach znalazła się gospodarka europejska, powrót na ścieżkę rozwoju, a następnie na niej pozostanie. Strategia, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

1. Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
2. Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

W ramach trzech priorytetów tematycznych przygotowano siedem projektów przewodnich. Projekt „*Unia innowacji*” ma na celu poprawę warunków ramowych i dostępu do finansowania badań i innowacji, co powinno wzmocnić rolę łańcucha innowacji i zwiększyć poziom inwestycji w całej Unii. Z kolei projekt „*Młodość w drodze*” służy poprawie wyników systemów kształcenia oraz podniesieniu atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej, a projekt „*Europejska agenda cyfrowa*” zakłada upowszechnienie szybkiego Internetu oraz umożliwienie gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z jednolitego rynku cyfrowego.

Projekt „*Europa efektywnie korzystająca z zasobów*” ma na celu uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów poprzez zmniejszenie udziału emisji węgla w europejskiej gospodarce, większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, modernizację transportu i propagowanie efektywności energetycznej, natomiast projekt „*Polityka przemysłowa w erze globalizacji*” służy poprawie otoczenia biznesu, szczególnie

w odniesieniu do Małych i Średnich Przedsiębiorstw, oraz wspieraniu rozwoju silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej, przygotowanej do konkurencji na rynkach światowych.

Celem projektu „*Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia*” jest modernizacja rynków pracy poprzez zwiększanie mobilności siły roboczej oraz rozwijanie kwalifikacji przez całe życie, co powinno podnieść współczynnik aktywności zawodowej i lepiej dopasować do siebie popyt i podaż na rynku pracy, a projekt „*Europejski program walki z ubóstwem*” zakłada zapewnienie spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 to z kolei najważniejszy średniookresowy dokument rozwojowy na szczeblu krajowym, określający cele strategiczne do 2020 roku. Wyznacza on trzy obszary strategiczne: *Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka, Spójność społeczna i terytorialna*, w których koncentrują się główne działania, oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w celu przyspieszenia procesów rozwojowych.

Celem głównym Strategii jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Dokument z jednej strony wyznacza działania służące usuwaniu barier rozwojowych, w tym ujawnionych przez kryzys gospodarczy słabości polskiej gospodarki, a z drugiej skupia się na wspomnianych powyżej potencjałach, które będą stymulowały rozwój kraju.

Strategia stanowi bazę dla 9 strategii zintegrowanych (Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Strategia Rozwoju Transportu, Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko, Sprawne Państwo, Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP, Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa), które powinny przyczyniać się do realizacji założonych w niej celów, a zaprojektowane w nich działania rozwijać i uszczegóławiać reformy w niej wskazane. Dokument skierowany jest nie tylko do administracji publicznej, ale także do środowisk społecznych i gospodarczych, które

uczestniczą w procesach rozwojowych i mogą je wspomagać zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionalnym.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest również odniesieniem na gruncie krajowym dla dokumentów strategicznych przygotowywanych w kraju na potrzeby programowania środków Unii Europejskiej na lata 2014-2020, tj. Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych (uwzględniających środki z polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa). Wskazane w strategii cele rozwojowe i priorytety w znaczącym zakresie wpisują się w cele strategii unijnej „Europa 2020” i są z nią spójne.

Umowa Partnerstwa jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w Polsce w latach 2014-2020 w ramach trzech polityk unijnych: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa. Instrumentami realizacji Umowy są krajowe programy operacyjne i regionalne programy operacyjne. Dokumenty te wraz z Umową tworzą spójny system dokumentów strategicznych i programowych na nową perspektywę finansową.

Umowa ściśle wiąże strategię wykorzystania środków europejskich z realizacją Strategii Rozwoju Kraju 2020 i Strategii Europa 2020. Celem konsekwentnie realizowanym w ramach nowej perspektywy finansowej 2014-2020 jest, zgodnie ze Strategią Rozwoju Kraju, oparcie rozwoju na dalszym zwiększaniu konkurencyjności gospodarki, poprawie spójności społecznej i terytorialnej oraz podnoszeniu sprawności i efektywności państwa. Biorąc pod uwagę wskazane powyżej cele rozwojowe kraju, w Umowie wyróżniono cztery priorytety finansowania ze środków europejskich, do których zaliczono: otoczenie sprzyjające przedsiębiorczości i innowacjom, spójność społeczną i aktywność zawodową, infrastrukturę sieciową na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz środowisko i efektywne gospodarowanie zasobami. Priorytety te będą realizowane w ramach właściwych celów tematycznych, wskazanych w projektach rozporządzeń Unii Europejskiej.

Umowa wskazuje m.in. rodzaje inwestycji, mogących liczyć na dofinansowanie, proponuje układ programów operacyjnych, prezentuje zarys systemu ich wdrażania, a także przedstawia ogólne założenia opartego na zasadzie subsydiarności podziału interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny. Zapewnieniu koordynacji pomiędzy funduszami polityki spójności na poziomie regionalnym służyć ma, umożliwiona po raz pierwszy w okresie programowania 2014-2020, realizacja przez samorządy województw programów

dwufunduszowych (Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego). Instrumentem zapewniającym komplementarność interwencji realizowanych przez rząd i samorząd terytorialny będzie kontrakt terytorialny.

Zgodnie z Umową Partnerstwa w latach 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny będzie współfinansował krajowy **Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020**, dotyczący rozwoju kompetencji i umiejętności, włączenia społecznego i dobrego rządzenia oraz 16 regionalnych programów operacyjnych. Krajowy program (zasili go 28% środków funduszu) będzie się koncentrował na zmianach strukturalnych poszczególnych polityk sektorowych, a także na takich przedsięwzięciach, które mają charakter ogólnopolski i są priorytetowe z punktu widzenia polityki państwa, natomiast na poziomie regionalnym interwencja Europejskiego Funduszu Społecznego (72% środków funduszu) będzie dotyczyła bezpośredniego wsparcia osób w celu poprawy ich sytuacji na rynku.

Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój obejmuje pięć następujących osi priorytetowych: I. Osoby młode na rynku pracy, II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa oraz V. Pomoc Techniczna.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 zawiera 10 osi priorytetowych. Problematykę społeczną ujęto głównie w ramach osi priorytetowej 6. Rynek pracy i osi priorytetowej 7. Włączenie społeczne.

Cele szczegółowe priorytetów inwestycyjnych wyznaczonych w ramach osi priorytetowej 6. zakładają wzrost liczby przedsiębiorstw z sektora mikro, małych i średnich, które zrealizowały cel rozwojowy, wzrost zdolności przystosowania się przedsiębiorstw do zmian oraz zniwelowanie ryzyka bezrobocia pracowników przedsiębiorstw przechodzących procesy adaptacyjne, zwiększenie liczby nowo utworzonych przedsiębiorstw i utworzonych miejsc pracy w tych przedsiębiorstwach, zwiększenie zatrudnienia wśród osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, wzrost zatrudnienia oraz powrót na rynek pracy osób, którym utrudnia to sytuacja rodzinna wynikająca z opieki nad dziećmi do lat 3. oraz wdrożenie programów zdrowotnych dla osób w wieku aktywności zawodowej dotyczących chorób negatywnie wpływających na rynek pracy.

Z kolei cele szczegółowe priorytetów inwestycyjnych sformułowanych w ramach osi priorytetowej 7. zakładają aktywną integrację osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym zwiększającą ich zatrudnienie, wzrost poziomu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej, a także zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych, w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, dla osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym.

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020 roku jest dokumentem stanowiącym podstawę do prowadzenia polityki rozwoju w regionie. Określa kierunki tej polityki i wytycza cele do osiągnięcia w przyjętym horyzoncie czasowym. W oparciu o diagnozę stanu województwa oraz uwarunkowania jego rozwoju, sformułowano wizję i misję rozwoju oraz wyznaczono cele strategiczne i kierunkowe rozwoju województwa.

Do celów kierunkowych istotnych z punktu widzenia niniejszego dokumentu zaliczono m.in.: wzmocnienie więzi i warunków funkcjonowania rodziny, zapewnienie opieki i wspieranie aktywności osób w wieku poprodukcyjnym, rozwijanie sportu i rekreacji oraz promowanie zdrowego stylu życia, stworzenie spójnego systemu realizacji zadań ochrony zdrowia i bezpieczeństwa zdrowotnego, wspieranie działań aktywizujących rynek pracy, przeciwdziałanie procesom marginalizacji społecznej, stworzenie systemu realizacji zadań polityki socjalnej, wspieranie rozwoju budownictwa i rynku mieszkaniowego, rozwijanie infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich, kształtowanie postaw przedsiębiorczych, innowacyjnych i proekologicznych, budowanie społeczeństwa uczącego się, wzmocnienie środowiskowej roli systemu edukacyjnego i europejskiej współpracy w edukacji, budowanie społeczeństwa informacyjnego, poprawę przestrzennej i zawodowej struktury rynku pracy, zwiększenie mobilności zawodowej ludności, podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości programów edukacyjnych, zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego – zwiększenie poczucia bezpieczeństwa ludności, wzmocnienie tożsamości społeczności lokalnych oraz wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego.

Podkreślono również potrzebę wzrostu innowacyjności gospodarki, wspierania współpracy, rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości oraz wzrostu eksportu, rozwijania i promowania produktów turystycznych regionu, restrukturyzacji i wspierania prorynkowych form produkcji rolnej i rybołówstwa, zrównoważonego rozwoju gospodarki morskiej, podnoszenia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, popierania rozwoju lokalnych

produktów i usług, podnoszenia atrakcyjności inwestycyjnej regionu oraz wspierania rozwoju instytucjonalnego, finansowego i usługowego otoczenia biznesu.

Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnego na lata 2014-2020 jest dokumentem strategicznym opracowanym dla Lokalnej Grupy Działania „Gryflandia”, określającym kierunki rozwoju obszaru obejmującego 6 gmin powiatu gryfickiego, w tym gminę Płoty.

Na podstawie diagnozy sytuacji na ww. obszarze, identyfikacji mocnych i słabych jego stron oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją, wyznaczono 3 cele ogólne (1. Wzrost aktywności mieszkańców do 2023 roku, 2. Podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru w oparciu o własne zasoby do 2023 roku, 3. Zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego), a w ich ramach 6 celów szczegółowych (I.1. Wzrost aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru LGD do 2023 roku, I.2. Zwiększenie udziału mieszkańców obszaru LGD w przedsięwzięciach edukacyjnych, kulturalnych, aktywizacyjnych, integracyjnych, rekreacyjnych i sportowych do 2023 roku, II.1. Rozbudowa i poprawa stanu infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej obszaru LGD do 2023 roku, II.2. Promocja atrakcji turystycznych obszaru LGD do 2023 roku, III.1. Produkty regionalne i kultywowanie lokalnych tradycji obszaru LGD do 2023 roku, III.2. Promocja i ochrona dziedzictwa historycznego i przyrodniczego obszaru LGD do 2023 roku).

W ramach celu ogólnego 1. zaplanowano działania służące zmniejszeniu zasięgu i poziomu bezrobocia poprzez aktywizację zawodową i rozwój firm oraz zwiększaniu kapitału społecznego, integracji lokalnych społeczności i współpracy w życiu społecznym osób z różnych środowisk, ze szczególnym uwzględnieniem grup defaworyzowanych. Działania te ujęto w ramach przedsięwzięć pn. „Przedsiębiorcza Gryflandia” oraz „Mieszkańcy Gryflandii razem”.

W obrębie celu ogólnego 2. uwzględniono z kolei przedsięwzięcia pn. „Infrastruktura turystyczna i przestrzeń publiczna Gryflandii” oraz „Promujemy atrakcje turystyczne Gryflandii”, które w założeniu mają wspomóc oddolnymi inicjatywami aktywnie prowadzone działania gmin w tym obszarze oraz wpłynąć na bardziej równomierne rozłożenie korzyści z ruchu turystycznego, dotychczas ograniczonych niemal wyłącznie do obszarów leżących bezpośrednio nad morzem. Dodatkowo zaplanowano służący integracji i aktywizacji ludności projekt współpracy mający wpłynąć na zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rozwój infrastruktury obszaru LGD.

W ramach celu ogólnego 3. ujęto przedsięwzięcia pn. „Tradycje i produkty regionalne Gryflandii” oraz „Historia i przyroda atutami Gryflandii”, które rozwijają szczególne aspekty atrakcyjności obszaru LGD – nie tylko turystycznej, ale również inwestycyjnej, a także niosą ze sobą walor edukacyjny oraz wzmocnienie świadomości, a więc i więzi mieszkańców z lokalną ojczyzną. Zaplanowano również międzynarodowy projekt współpracy polegający na promocji lokalnego produktu w celu pobudzania świadomości mieszkańców oraz partnerów, podniesienia atrakcyjności regionu oraz wymianie doświadczeń z zagranicznymi partnerami.

II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE

1. DANE PODSTAWOWE O GMINIE

Gmina Płoty położona na terenie powiatu gryfickiego, w środkowo-północnej części województwa zachodniopomorskiego. Od północy graniczy z gminami Gryfice i Brojce, od zachodu z gminą Golczewo, od południa z gminami Nowogard i Resko, a od wschodu z gminą Rymań.

Gmina zajmuje powierzchnię 239,19 km² i obejmuje miasto Płoty i 20 sołectw: Czarne, Gostyń, Karczewie, Kocierz, Krężel, Lisowo, Luciąża, Makowice, Mechowo, Modlimowo, Natolewice, Pniewo, Potuliniec, Słudwia, Sowno, Truskolas, Wicimice, Wyszogóra, Wyszobór i Wytok. Rolę ośrodka gminnego w zakresie administracji samorządowej, a także usług zdrowotnych, pomocy społecznej, szkolnictwa, kultury, handlu i przemysłu pełni miasto Płoty, leżące w centralnej części gminy, w odległości 80 km od centrum Szczecina. Dogodne położenie miasta Płoty, względem obszaru administracyjnego gminy i pozostałych jednostek osadniczych, ułatwia obsługę mieszkańców.

Gmina położona jest na Równinie Gryfickiej, na Pojezierzu Zachodniopomorskim. Cały jej obszar leży w dorzeczu rzeki Regi. Jest to największa rzeka województwa zachodniopomorskiego o długości 199 km. Rega, przepływając przez Płoty, dzieli teren gminy w kierunku północ – południe. Obszary położone na zachód od niej zaliczane są do tzw. Pobrzeża Szczecińskiego, natomiast obszary leżące na wschód do Pobrzeża Słowińskiego.

Na terenie gminy znajduje się florystyczny rezerwat przyrody „Wrzosowisko Sowno” o powierzchni 39,27 ha. W jego ramach ochronie podlega zróżnicowana roślinność torfowiska przejściowego w niecce postglacjalnej oraz złoża torfu wytworzonego w długotrwałym procesie łądowania zbiornika wodnego. Na obszarze tym występują cenne wrzosowiska, mszary i mechowiska z bogatą florą, wśród nich wrzosiec bagienny i turzyca pchła.

Płoty, których nazwa po raz pierwszy pojawiła się w źródłach pisanych w XII wieku, były na początku osadą rozlokowaną nad brzegiem Regi, przy brodzie umożliwiającym przeprawę przez rzekę. Tędy przebiegały ważne szlaki handlowe, m.in. do Kołobrzegu, co z czasem stało się przesłanką do przekształcenia osady w miasto na prawie lubeckim. Miało

to miejsce w roku 1277, a akt lokacyjny został wydany przez księcia Barnima I rycerzowi Dobiesławowi Wotuchowi z Otoka.

Aż do XVIII wieku Płoty były miastem prywatnym władanym przez różne rody, wśród których najważniejszymi byli von der Ostenowie i Blucherowie i Bismarckowie. Przez stulecia miasto przeżywało wzloty i upadki, pożary i zarazy, głównie związane z toczącymi się wojnami.

Na początku XIX wieku, w 1808 roku, w wyniku reformy Steina i Hardenberga, Płoty uzyskały samorząd wybierany przez ogół pełnoprawnych obywateli. W 1882 roku miasto otrzymało połączenie kolejowe, w 1892 roku założono w nim Spółdzielnię Mleczarską, która stała się jedną z największych na Pomorzu (przed I wojną światową miejscowe wyroby mleczarskie wysyłano na dwór cesarski do Berlina), a rok później powstała Gazeta Lokalna (Plather Zeitung), która nieprzerwanie wychodziła do 1934 roku.

Na przełomie XIX i XX wieku Płoty przekształciły się w nowoczesne miasto, do czego przyczynił się fakt, iż stały się stacją węzłową linii kolejowych Szczecin – Kołobrzeg i Wysoka Kamieńska Runowo. W tym czasie w mieście wybudowano najbardziej nowoczesny dworzec kolejowy, a w 1924 roku uruchomiono automatyczną centralę telefoniczną. W latach 30-tych XX wieku w mieście działały dwa hotele, kawiarnia i cukiernia, dwa sklepy jubilerskie, wytwórnia makaronu, dwa tartaki, cegielnia i kopalnia kredy. Miasto się rozbudowywało i modernizowało. Zbudowano nowy kościół.

Pod koniec kwietnia 1945 roku do Płot przybył pierwszy cywilny transport Polaków z terenów Niemiec, osadnikami zostali również Polacy, którzy pracowali na tych terenach jako pracownicy przymusowi. W połowie tego roku w mieście czynne już były 4 sklepy rzeźnicze, 2 sklepy obuwnicze, 8 sklepów spożywczych, 5 zakładów fryzjerskich, 9 piekarni, 2 restauracje, 5 jadłodajni i 26 zakładów rzemieślniczych. W połowie czerwca uruchomiono pierwsze pociągi. W sierpniu zorganizowano szpital zakaźny na ok. 100 łóżek. Działalność rozpoczęła również poczta. W październiku 1945 roku nastąpiła inauguracja roku szkolnego, miesiąc później uruchomiono przedszkole i wyświęcono kościół parafialny. Przystąpiono do organizowania straży pożarnej. Na początku 1946 roku uruchomiono mleczarnię, fabrykę makaronu, cegielnię i tartak parowy.

W następnych dziesięcioleciach miasto stale, lecz w różnorodnym (w zależności od uwarunkowań) tempie, rozwijało się. Rostała liczba jego mieszkańców, poszerzana była

infrastruktura społeczna, przemysłowa i komunalna. Powstały m.in. nowe placówki oświatowe, kluby sportowe, otwarto bibliotekę, dom kultury, placówkę ochrony zdrowia, oczyszczalnię ścieków.

Na terenie gminy znajduje się wiele zabytków kultury, a także rzadko spotykane gatunki drzew. Wśród tych pierwszych na szczególną uwagę zasługuje renesansowy kompleks pałacowo-parkowy rodziny von Bismarck z XIV wieku – jeden z najpiękniejszych zabytków Pomorza Zachodniego. W przypałacowym parku znajduje się bogaty, rzadko spotykany w Polsce drzewostan: świerk biały, syberyjski, szydlasty, sitkajski, orzeszniki pięcio- i siedmiolistkowe, różaneczniki i magnolie. Do innych, równie pięknych zabytków Ziemi Płotowskiej należą: Stary Zamek rodziny Osten von Bismarck z XIII wieku, w którym mieszczą się Oddział Archiwum Państwowego i Biblioteka Publiczna, Nowy Zamek wybudowany w latach 1606-1618, kościoły z XVII i XIX wieku w Płotach, Wicimicach, Natolewicach i Wyszogórze oraz dwa grodziska nad rzeką Rega. Większość wsi w gminie posiada średniowieczną metrykę, w wielu z nich został zachowany historyczny układ przestrzenny.

2. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Gmina Płoty posiada dobre powiązania komunikacyjne. Przez jej centrum przebiega równoleżnikowo droga krajowa nr 6 (E-28) Szczecin – Płoty – Koszalin – Słupsk – Pruszcz Gdański, a system 3 dróg wojewódzkich (nr 108 Golczewo – Płoty, nr 109 Mrzeżyno – Gryfice – Płoty oraz nr 152 Płoty – Resko – Świdwin) i powiatowych łączy się z sąsiednimi gminami. Układ komunikacyjny powoduje, że miasto Płoty charakteryzuje znaczne natężenie ruchu kołowego w jego centrum.

W Płotach znajduje się również węzłowa stacja kolejowa dla kierunku: Goleniów, Kołobrzeg, Wysoka Kamieńska i Runowo Pomorskie, przy czym dwa ostatnie kierunki są obecnie niewykorzystywane. Drugą czynną stacją kolejową na terenie gminy jest Wyszogóra.

Usługi transportowe na terenie gminy świadczą: PKS Gryfice oraz busy kursujące na trasie Gryfice – Szczecin.

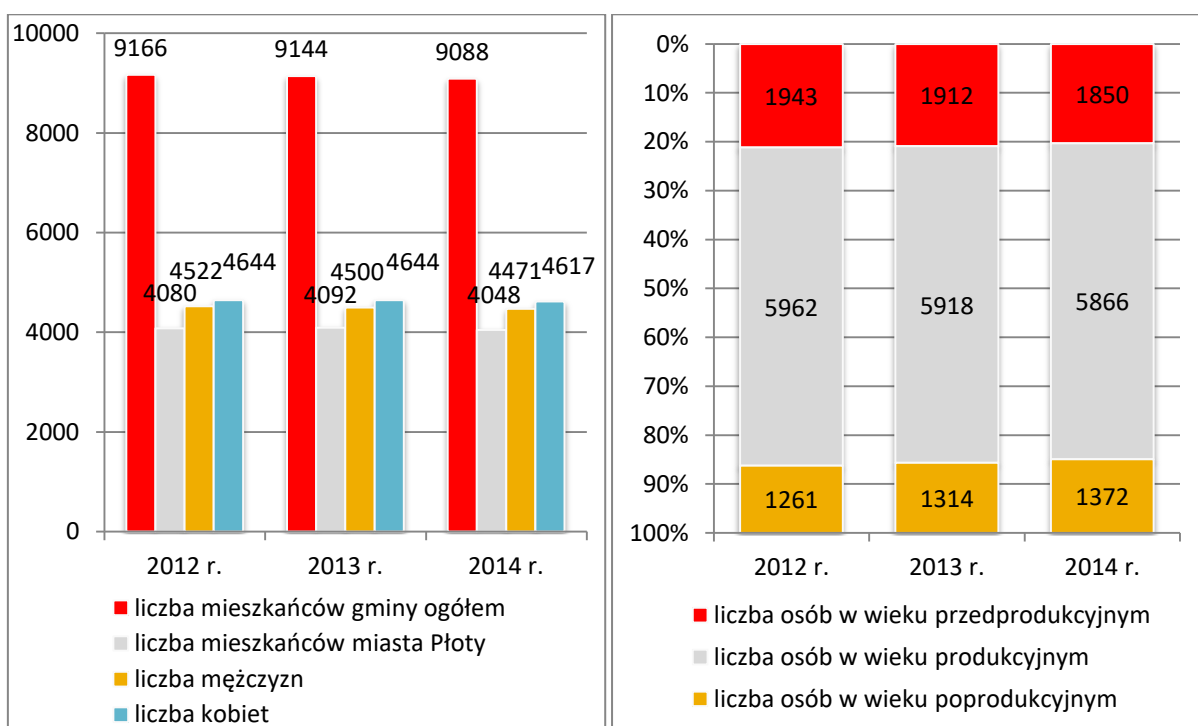

3. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I ZASOBY MIESZKANIOWE

W latach 2012-2014 liczba ludności gminy Płoty zmniejszała się z roku na rok (z 9.166 w 2012 r. do 9.088 w 2014 r.). Po niewielkim wzroście w 2013 roku, rok później odnotowano spadek liczby mieszkańców miasta Płoty (+12 w 2013 r., -44 w 2014 r.). Na koniec kolejnych lat większość wśród ogółu mieszkańców gminy stanowiły kobiety (50,7% w 2012 r., po 50,8% w latach 2013-2014).

W analizowanym okresie z roku na rok zmniejszała się liczba dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym, natomiast systematycznie rosła liczba osób starszych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykresy 1-2. Ludność gminy oraz jej struktura wiekowa w latach 2012-2014

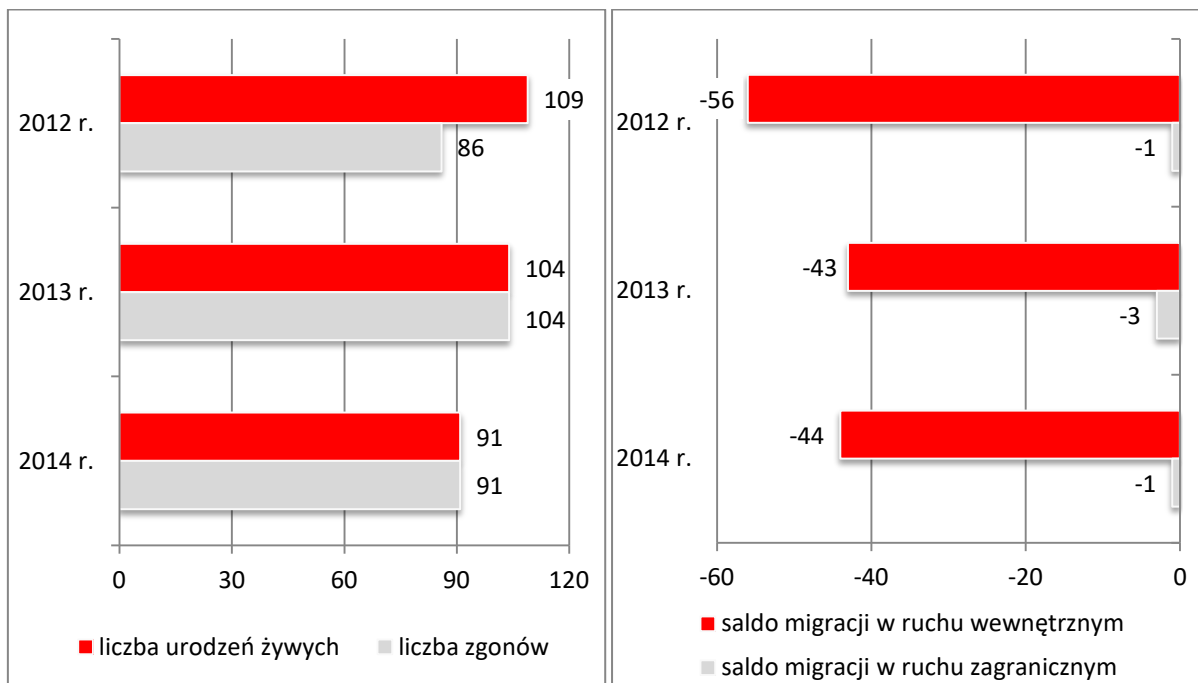
Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Spadek liczby mieszkańców gminy był efektem ujemnego salda migracji odbywającej się głównie w ruchu wewnętrznym (-57 w 2012 r. -46 w 2013 r., -45 w 2014 r.).

Mieszkańcy gminy opuszczający jej teren kierowali się głównie do innych, zapewne większych jednostek miejskich. Z kolei dla osób, które postanowiły się osiedlić w gminie, wcześniejszym miejscem zamieszkania były zarówno inne miasta, jak i inne obszary wiejskie.

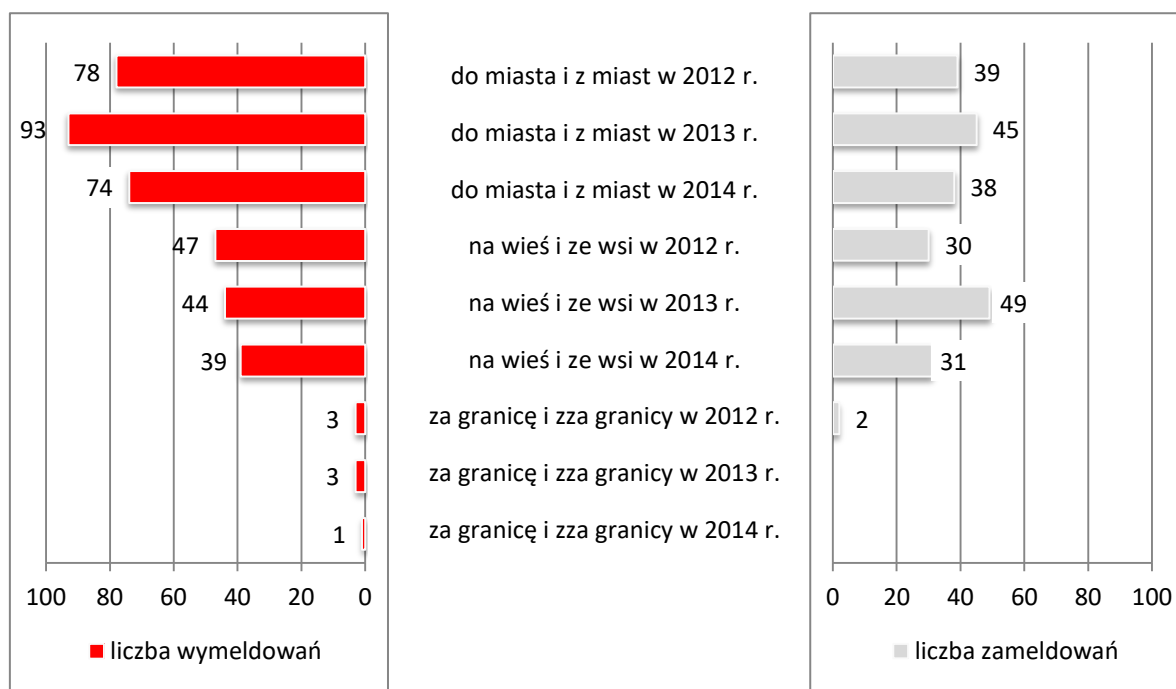
Dane szczegółowe na temat ruchu naturalnego i migracyjnego ludności gminy przedstawiają poniższe wykresy.

Wykresy 3-4. Ruch naturalny i saldo migracji ludności gminy w latach 2012-2014

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Wykres 5. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2012-2014 według typu i kierunku migracji

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Analizując sytuację demograficzną w gminie, należy podkreślić, iż jest ona niekorzystna. Z jednej strony stale zmniejsza się liczba mieszkańców, w tym liczba dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym, z drugiej natomiast systematycznie zwiększa się udział osób starszych w populacji gminy. Zmiany te znamionują postępujący proces starzenia się społeczności lokalnej, co w perspektywie najbliższych lat będzie m.in. wymagało dostosowania w szerszym zakresie niż dotychczas wachlarza usług społecznych do potrzeb seniorów.

Sytuacja demograficzna w gminie jest jednym z uwarunkowań lokalnej polityki mieszkaniowej. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2012-2014 liczba mieszkań w gminie Płoty zwiększała się nieznacznie z roku na rok (z 2.889 w 2012 r. do 2.905 w 2014 r.). Z kolei z danych Urzędu Miejskiego w Płotach wynika, że w analizowanym okresie liczba mieszkań komunalnych będących w zasobach gminy systematycznie zmniejszała się (z 257 w 2012 r. do 223 w 2014 r.). Wśród nich było kilka mieszkań socjalnych, których liczba także spadała z roku na rok (z 7 w 2012 r. do 3 w 2014 r.).

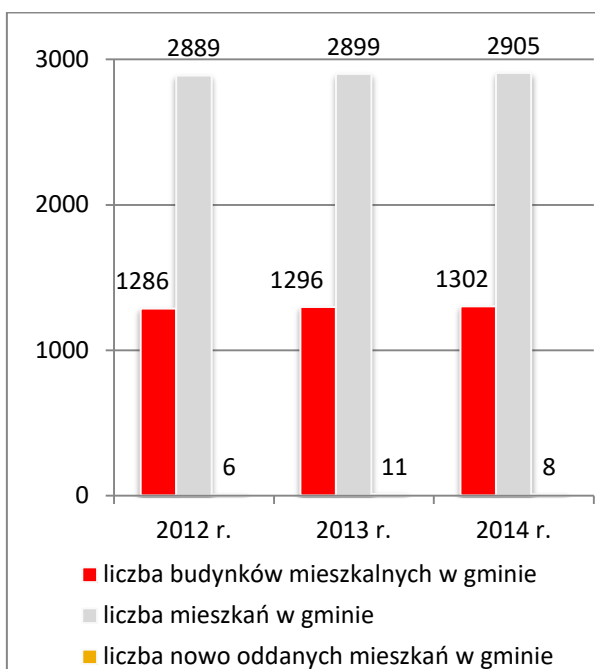
W latach 2012-2013 złożono odpowiednio 35 i 36 wniosków na mieszkanie komunalne z zasobów gminy, a w 2014 roku ich liczba spadła do 20. Jednocześnie 6 osób w 2012 roku, 7 osób w 2013 roku i 3 osoby w 2014 roku oczekiwały na mieszkanie socjalne, natomiast nikt nie posiadał wyroku eksmisyjnego bez wskazania lokalu socjalnego.

W latach 2012-2014 łączna liczba izb w mieszkaniach w gminie zwiększała się z roku na rok (11.292 w 2012 r., 11.345 w 2013 r., 11.381 w 2014 r.), podobnie jak ich powierzchnia użytkowa (206.562 m² w 2012 r., 207.841 m² w 2013 r., 208.628 m² w 2014 r.).

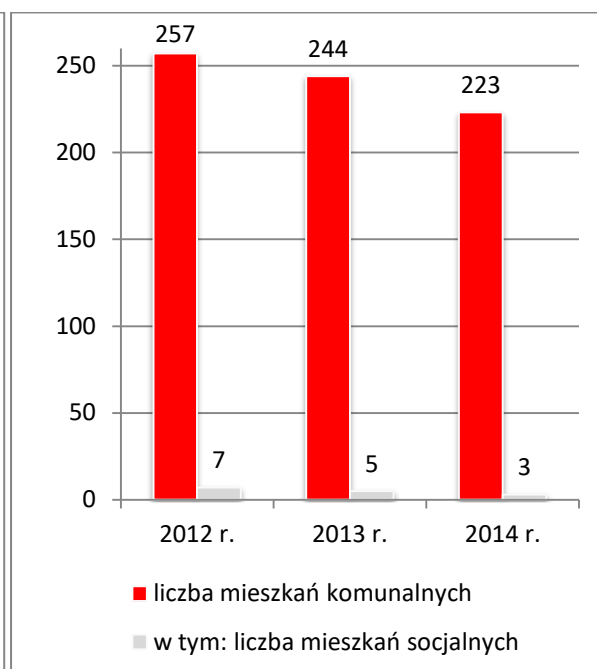
W 2012 roku oddano do użytkowania 6 nowych mieszkań w gminie, rok później 11, a w 2014 roku 8. łączna liczba dostępnych w nich izb oraz powierzchnia użytkowa wyniosła odpowiednio 36 i 901 m² w 2012 roku, 57 i 1.319 m² w 2013 roku oraz 48 i 1.162 m² w 2014 roku. Wśród nowo oddanych mieszkań w gminie nie było mieszkań poszerzających zasoby gminy.

Dane szczegółowe na temat zasobów mieszkaniowych w gminie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 6. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2012-2014

Wykres 7. Mieszkania pozostające w zasobach gminy w latach 2012-2014

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny i Urząd Miejski w Płotach.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2014 roku zdecydowana większość mieszkań w gminie była wyposażona w instalacje techniczno-sanitarne w postaci wodociągu, ustępu spłukiwanego, łazienki i centralnego ogrzewania. Najlepiej wyglądała sytuacja z dostępem do sieci wodociągowej, do której podłączonych było 96,5% mieszkań. Ustęp spłukiwany i łazienkę posiadało odpowiednio 91,8% i 89,2% mieszkań, a do centralnego ogrzewania dostęp miało 69,7% mieszkań. Gorzej wyglądała dostępność sieci gazowej; dostęp do niej miało 42,8% mieszkań.

Mieszkańcy gminy, którzy z uwagi na trudną sytuację materialną nie byli w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, otrzymywali, po spełnieniu określonych warunków, dodatki mieszkaniowe. Jest to świadczenie pieniężne udzielane w ramach zadań własnych gminy i realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2012-2014

	2012 r.	2013 r.	2014 r.
liczba gospodarstw, którym przyznano dodatki mieszkaniowe	170	176	176
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	1.915	2.029	2.115
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	293.334	327.601	346.462

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach i Główny Urząd Statystyczny.

W latach 2013-2014 liczba gospodarstw, którym przyznano dodatki mieszkaniowe w gminie, była nieznacznie wyższa niż w 2012 roku (170 w 2012 r., po 176 w latach 2013-2014), a liczba przyznanych dodatków zwiększała się z roku na rok (z 1.915 w 2012 r. do 2.115 w 2014 r.).

Warto dodać, iż w 2014 roku 5 gospodarstw domowych w gminie otrzymało dodatek energetyczny na łączną kwotę 246 zł. Ta forma pomocy udzielana jest osobom, którym przyznano dodatek mieszkaniowy oraz które są stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkują w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

4. GOSPODARKA I SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Głównymi gałęziami gospodarki gminy są rolnictwo, leśnictwo, przetwórstwo rolno-spożywcze i leśne oraz turystyka, w tym agroturystyka. Potwierdza to struktura gruntów: dominują użytki rolne, które zajmują 61,6% powierzchni gminy, w tym 47,8% grunty orne, a 12,4% łąki i pastwiska. Jednocześnie blisko 1/3 powierzchni gminy zajmują lasy oraz grunty zadrzewione i zakrzewione (31,3%).

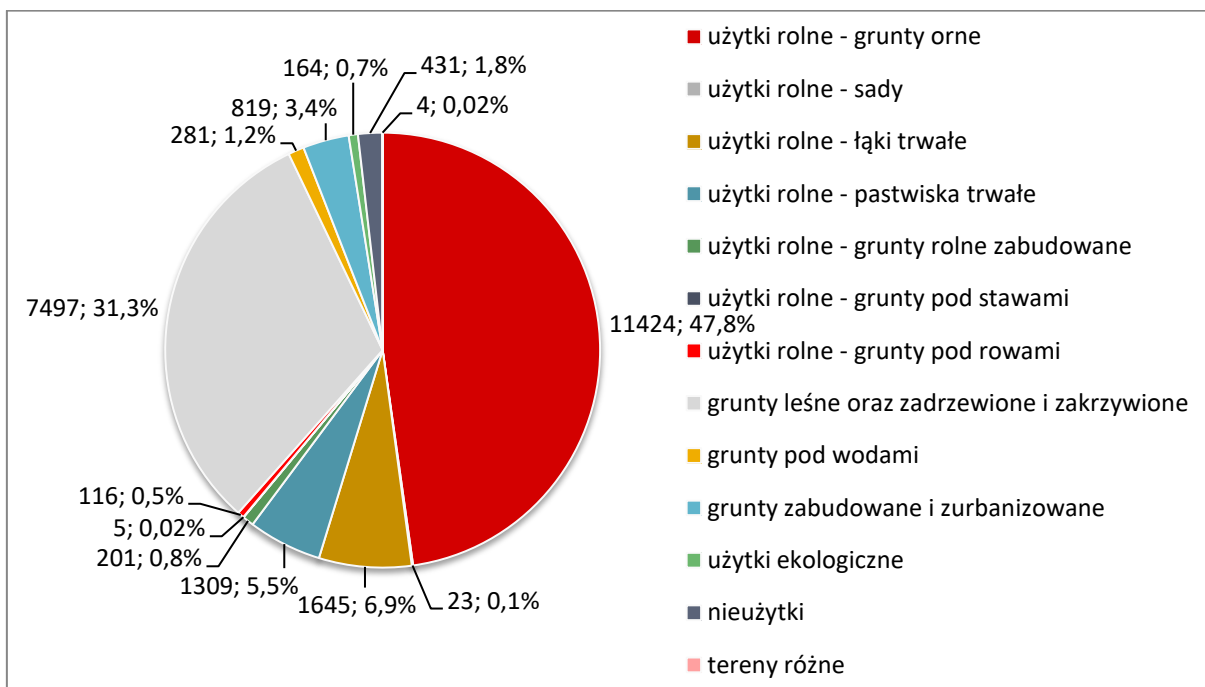
Jakość użytków rolnych na terenie gminy jest stosunkowo wysoka. Na zdecydowanej większości z nich występują gleby brunatne wyługowane, wśród których pojawiają się niewielkie plamy czarnych ziem zdegradowanych, głównie w obniżeniach terenu. W niższych jego partiach występują również piaski murszaste, a sporadycznie gleby bielcowe.

Gleby na użytkach zielonych są znacznie zróżnicowane. Dominują gleby organiczne, a wśród nich gleby murszowo-torfowe. Licznie występują gleby murszowo-mineralne, rzadziej piaski murszaste i gleby torfowe. Wśród gleb mineralnych najliczniejsze są czarne ziemie zdegradowane, obok których występują gleby brunatne wyługowane i gleby glejorte.

Z kolei najniższe partie użytków zielonych zajmują głównie gleby torfowe, mułowo-torfowe i murszowo-torfowe.

Dane szczegółowe na temat struktury gruntów w gminie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 8. Użytki rolne, lasy i grunty leśne, pozostałe grunty i nieużytki (w ha) w gminie w 2014 roku

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Sytuacja rolnictwa w gminie jest trudna i w obliczu spadającej opłacalności produkcji rolnej wymaga znacznego wsparcia, głównie finansowego. Według danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku w gminie funkcjonowało 348 gospodarstw rolnych, w tym 268 gospodarstw prowadzących działalność rolniczą. Wśród gospodarstw rolnych było 81 gospodarstw małych o powierzchni do 1 ha, 75 gospodarstw o powierzchni od 1 do 5 ha, 32 gospodarstwa o powierzchni od 5 do 10 ha, 39 gospodarstw o powierzchni od 10 do 15 ha oraz 121 gospodarstw o powierzchni 15 ha i więcej.

W strukturze upraw dominowały zboża, głównie jęczmień jary, pszenżyto i żyto (uprawą zbóż zajmowało się 201 gospodarstw rolnych spośród 221 trudniących się uprawą), uprawiano również ziemniaki (78), uprawy przemysłowe (32), rzepak i rzepik (29) i buraki cukrowe (6). Podstawowy kierunek produkcji zwierzęcej stanowił natomiast chów bydła (hodowlą bydła zajmowało się 66 gospodarstw rolnych spośród 146 utrzymujących zwierzęta

gospodarskie; pogłowie bydła liczyło 1.002 sztuki) i trzody chlewnej (55 gospodarstw, 3.410 sztuk). Zajmowano się także hodowlą koni (17 gospodarstw, 57 sztuk), a w większości gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie (118) hodowano również drób (50.865 sztuk).

Gmina posiada ofertę inwestycyjną w zakresie przemysłu rolno-spożywczego, rzemiosła i szeroko rozumianych usług. Potencjalnym inwestorom oferowane są uzbrojone tereny i niezagospodarowane nieruchomości oraz ulgi inwestycyjne. Ważnym atutem jest położenie gminy przy drodze krajowej nr 6, będącej częścią trasy międzynarodowej E-28, oraz przy drogach wojewódzkich nr 108, 109 i 152.

Walory przyrodniczo-krajobrazowe i duża liczba obiektów zabytkowych w gminie stwarzają możliwości rozwoju na jej terenie turystyki i rekreacji, w tym agroturystyki (ze względu na bliskość obszarów o wyższych walorach turystycznych, tj. wybrzeża i pojezierza, główne jednak o znaczeniu lokalnym). Największe atrakcje stanowią rzeka Rega, której spławne koryto pozwala na organizowanie spływów kajakowych do morza, oraz położone w otoczeniu cieków wodnych (często na obszarach o ciekawej rzeźbie terenu) kompleksy leśne, które sprzyjają uprawianiu turystyki pieszej, rowerowej oraz łowiectwa. Atutem gminy w tym zakresie jest także niezbyt rozwinięta na jej terenie funkcja przemysłowa.

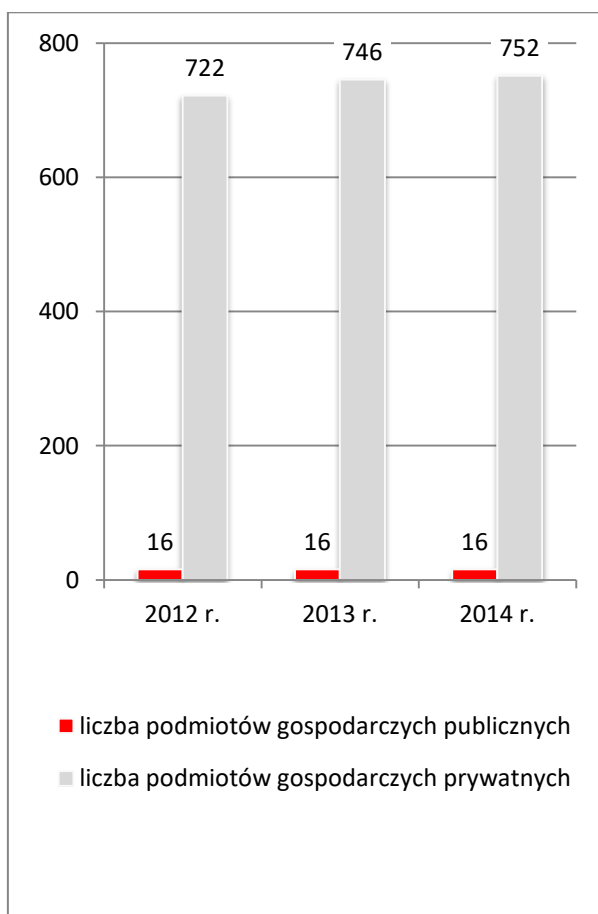
Przemysł w gminie obejmuje głównie branżę rolno-spożywczą i przetwórczą oraz drzewną. Na jej terenie ważną rolę odgrywają również handel spożywczo-przemysłowy i warzywny oraz usługi fryzjerskie, szewskie, elektryczne, remontowe, ogólnobudowlane, motoryzacyjne, transportowe, elektroinstalacyjne, fotograficzne czy mechanizacyjne.

W latach 2012-2014 liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie zwiększała się z roku na rok (z 738 w 2012 r. do 768 w 2014 r.). Zdecydowana większość z nich znajdowała się w rękach prywatnych (722 w 2012 r., 746 w 2013 r., 752 w 2014 r.).

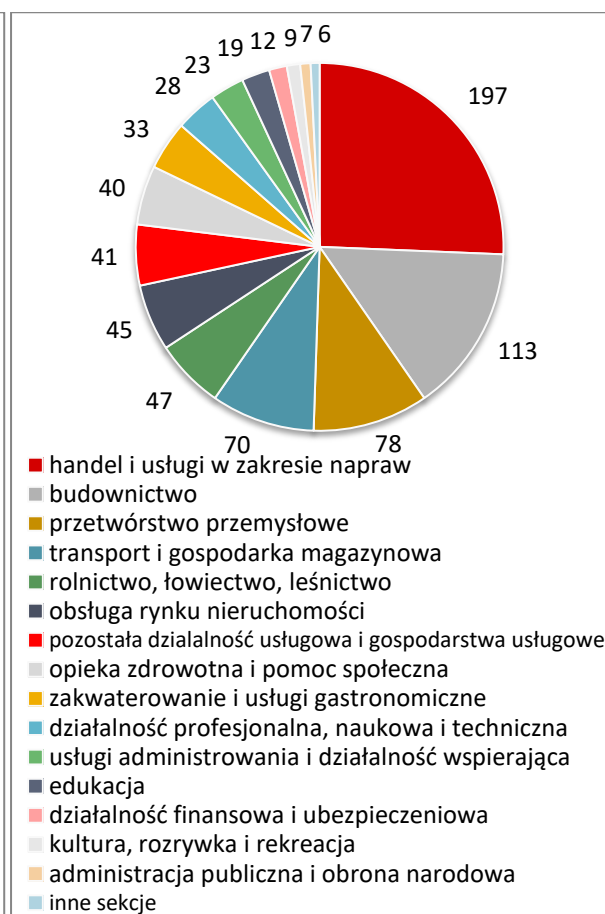
W 2014 roku dominującymi rodzajami działalności gospodarczej były handel i usługi w zakresie napraw (197 podmiotów), budownictwo (113), przetwórstwo przemysłowe (78) oraz transport i gospodarka magazynowa (70).

Dane szczegółowe na temat podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 9. Podmioty gospodarcze w gminie w latach 2012-2014

Wykres 10. Podmioty gospodarcze w gminie w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w 2014 roku

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Sytuacja gospodarcza w gminie wpływa na kondycję lokalnego rynku pracy. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego i Powiatowego Urzędu Pracy w Gryficach, w latach 2012-2014 wahanom ulegała zarówno liczba posiadających zatrudnienie mieszkańców gminy Płoty (687 w 2012 r., 731 w 2013 r., 700 w 2014 r.), jak i liczba osób bezrobotnych (850 w 2012 r., 901 w 2013 r., 747 w 2014 r.). Wśród osób pozostających bez pracy większość stanowiły kobiety (456, tj. 53,6% w 2012 r., 467, tj. 51,8% w 2013 r., 420, tj. 56,2% w 2014 r.).

Spadek liczby osób bezrobotnych w gminie w 2014 roku mógł być efektem wprowadzenia profilowania osób pozostających bez pracy w zależności od gotowości do podjęcia zatrudnienia. Z tego powodu wiele osób, które dotychczas rejestrowały się w Urzędzie Pracy tylko po to, by podlegać ubezpieczeniu zdrowotnemu, straciło status osoby bezrobotnej.

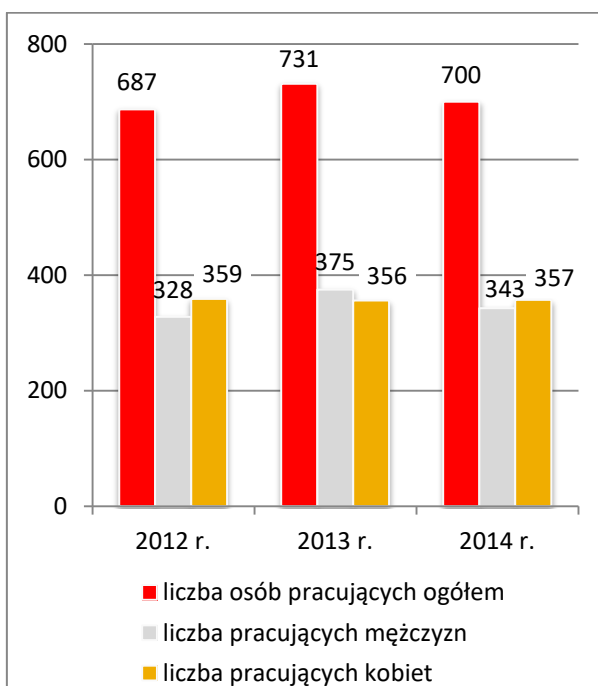

W latach 2012-2014 udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców gminy będących w wieku produkcyjnym ulegał wahaniom. W 2012 roku wyniósł on 7,6%, rok później wzrósł do 8,1%, a w 2014 roku spadł do 6,5%.

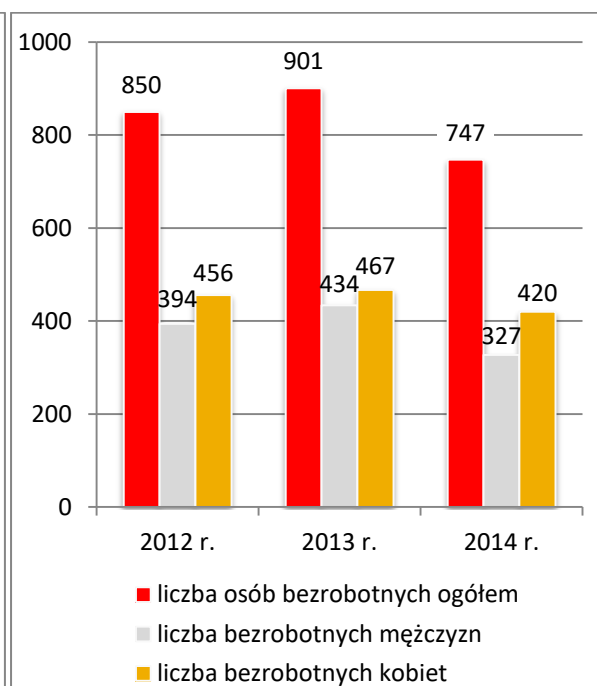
Na koniec 2014 roku 650 osób bezrobotnych w gminie (w tym 370 kobiet) znajdowało się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wśród nich było 159 osób do 25. roku życia (w tym 86 kobiet), 178 osób powyżej 50 lat (w tym 71 kobiet), 294 osoby bez kwalifikacji zawodowych (w tym 175 kobiet), 216 osób bez doświadczenia zawodowego (w tym 128 kobiet), 453 osoby bez wykształcenia średniego (w tym 213 kobiet), 97 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18. roku życia (w tym 87 kobiet), 16 mężczyzn, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, 26 osób niepełnosprawnych (w tym 19 kobiet), 122 kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, oraz 16 osób (w tym 11 kobiet) po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego.

Dane szczegółowe na temat pracujących i bezrobotnych mieszkańców gminy przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 11. Mieszkańcy gminy posiadający zatrudnienie w latach 2012-2014*

Wykres 12. Bezrobotni w gminie według płci w latach 2012-2014

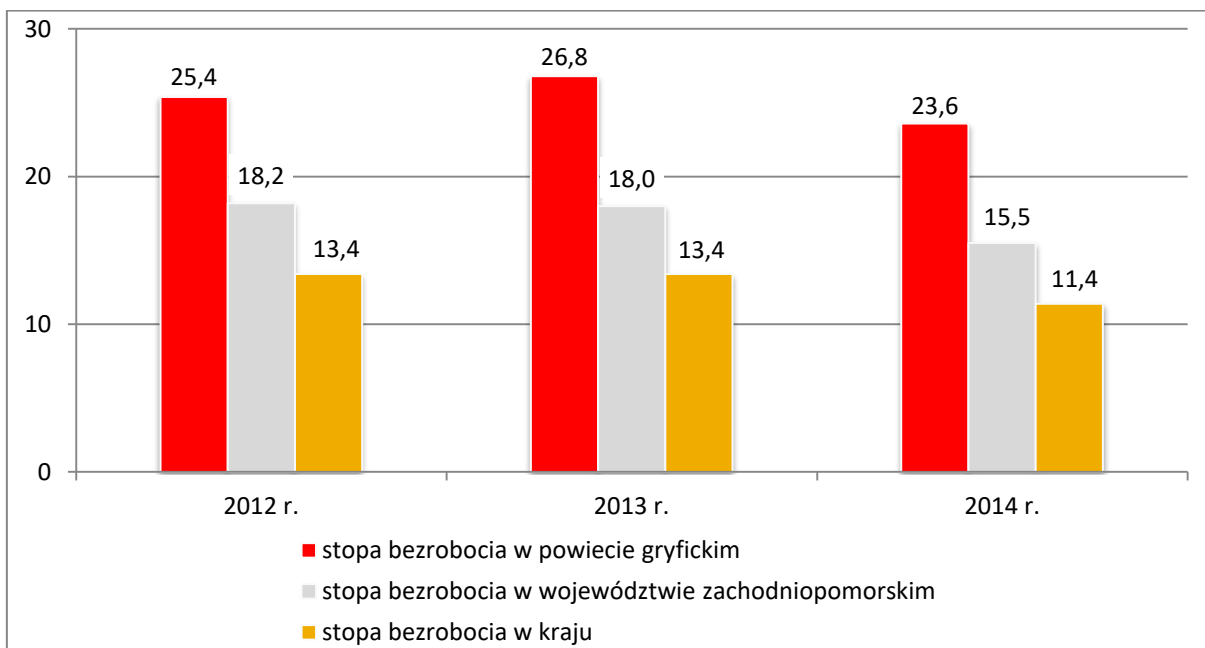

*bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny i Powiatowy Urząd Pracy w Gryficach.

W latach 2012-2014 stopa bezrobocia w powiecie gryfickim była znacznie wyższa niż w województwie zachodniopomorskim i niższa niż w kraju. Co warte podkreślenia, po wzroście w 2013 roku, jej wielkość w 2014 roku spadła. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 13. Stopa bezrobocia w powiecie gryfickim, w województwie zachodniopomorskim i w kraju w latach 2012-2014 (w %)

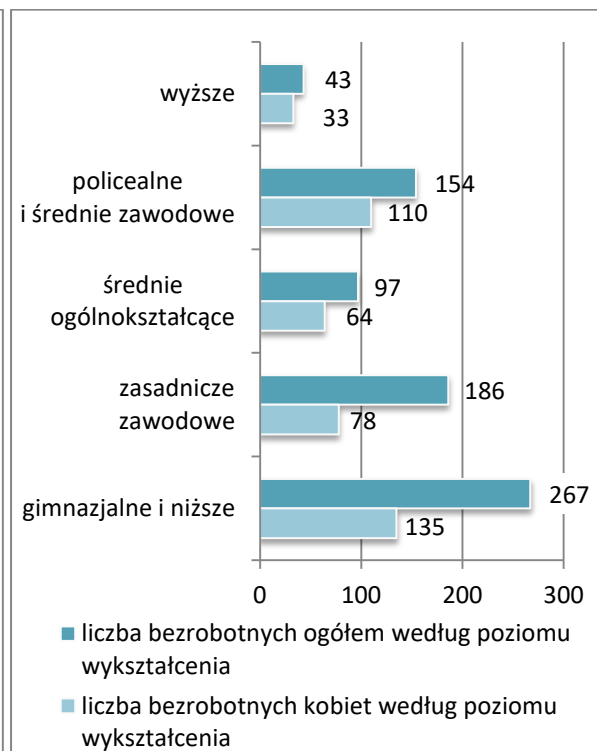
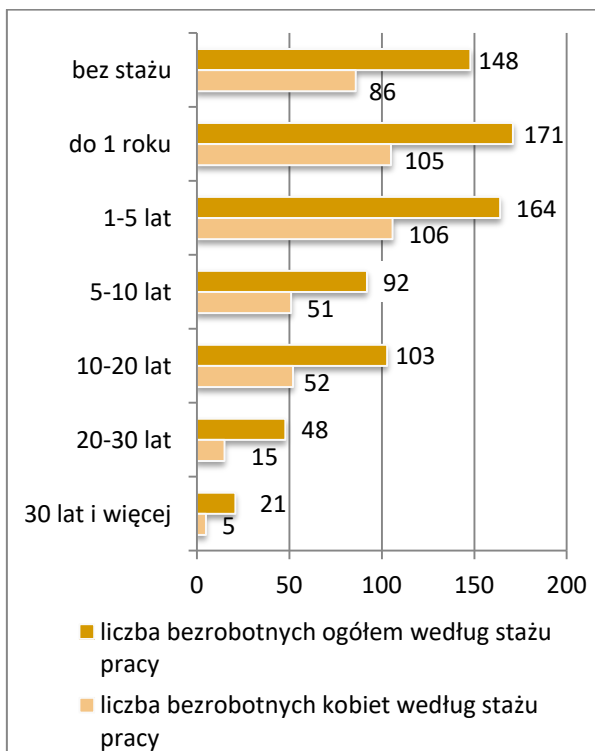
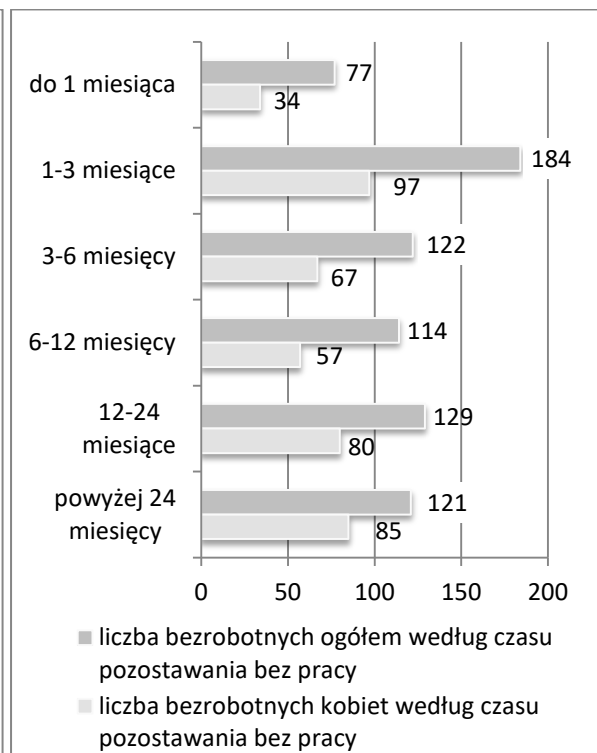
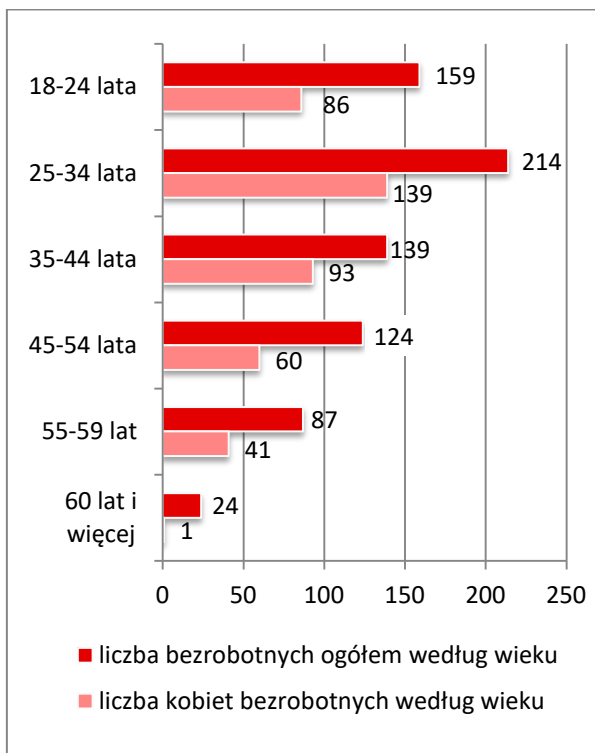
Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Na koniec 2014 roku wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby młode, w wieku 25-34 lata (214 osób) i 18-24 lata (159 osób), osoby pozostające bez zatrudnienia długotrwale, 12 miesięcy i więcej (w sumie 250 osób), oraz od 1 do 3 miesięcy (184 osoby), osoby ze stażem pracy do roku (171 osób), od 1 do 5 lat (164 osoby) oraz bez stażu pracy (148 osób), a także osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (267 osób) oraz z zasadniczym zawodowym (186 osób).

Największy odsetek kobiet wśród bezrobotnych odnotowano w gronie osób w wieku 35-44 lata (66,9%) oraz 25-34 lata (65%), pozostających bez pracy długotrwale, 12 miesięcy i więcej (66%), ze stażem pracy od roku do 5 lat (64,6%) oraz do roku (61,4%), a także z wykształceniem wyższym (76,7%) oraz policealnym i średnim zawodowym (71,4%).

Dane szczegółowe uwzględniające podział bezrobotnych w gminie według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia przedstawiają poniższe wykresy.

Wykresy 14-17. Bezrobotni w gminie na koniec 2014 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i poziomu wykształcenia

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Gryficach.

Podsumowując sytuację na lokalnym rynku pracy oraz położenie mieszkańców gminy pozostających bez zatrudnienia, należy zwrócić uwagę na kilka kwestii. Pierwsza z nich dotyczy potrzeby kontynuowania starań na rzecz tworzenia w gminie nowych miejsc pracy, m.in. poprzez zachęcanie inwestorów do podejmowania na jej terenie działalności gospodarczej (oferowanie uzbrojonych terenów, niezagospodarowanych nieruchomości oraz ulg inwestycyjnych) oraz zapewnienia już działającym podmiotom warunków do rozwoju.

Istotne jest także wspieranie gospodarstw prowadzących w gminie produkcję rolniczą, m.in. poprzez edukowanie i informowanie rolników o możliwościach pozyskania środków finansowych z funduszy unijnych, a także dalsze rozwijanie przetwórstwa rolno-spożywczego oraz rynku handlu i usług. Szansą dla gminy jest również lepsze wykorzystanie posiadanych przez nią walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych, które pozwalają na rozwój turystyki i rekreacji, w tym agroturystyki.

Wreszcie trzecia kwestia odnosi się do procesu aktywizacji osób bezrobotnych i konieczności zwrócenia szczególnej uwagi na osoby młode z krótkim stażem pracy lub bez stażu pracy, którym należy dać możliwość poszerzenia doświadczenia zawodowego lub podjęcia pierwszej pracy. Nie należy również zapominać o osobach z kilkunastoletnim stażem pracy, którym należy dać możliwość zdobycia nowych umiejętności zawodowych, przekwalifikowania się, m.in. poprzez zapewnienie dostępu do kursów i szkoleń odpowiadających na aktualne zapotrzebowanie rynku pracy.

5. EDUKACJA I WYCHOWANIE

W gminie Płoty funkcjonują: przedszkole oraz 6 oddziałów przedszkolnych (klasy „0” w placówkach oświatowych), 3 szkoły podstawowe, gimnazjum oraz szkoła ponadgimnazjalna. Dane szczegółowe na temat placówek oświatowych działających w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Placówki oświatowe w gminie

lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Przedszkole Miejskie w Płotach	ul. Dworcowa 8, 72-310 Płoty
2.	Szkoła Podstawowa nr 2 w Płotach	ul. Batorego 15, 72-310 Płoty
3.	Szkoła Podstawowa w Mechowie	Mechowo 22, 72-310 Płoty
4.	Szkoła Podstawowa w Wicimicach zs. w Modlimowie	Modlimowo 20, 72-310 Płoty
5.	Szkoła Podstawowa w Wyszoborze	Wyszobór 42, 72-310 Płoty
6.	Gimnazjum w Płotach	ul. I Armii Wojska Polskiego 17, 72-310 Płoty
7.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. W. Witosa w Płotach	ul. Paderewskiego 13, 72-310 Płoty

Źródło danych: Urząd Miejski w Płotach.

Według danych Urzędu Miejskiego w Płotach, w roku szkolnym 2014/2015 opieką w przedszkolu objętych było łącznie 139 dzieci, do szkół podstawowych i funkcjonujących przy nich oddziałów przedszkolnych uczęszczało w sumie 683 uczniów i dzieci, a w gimnazjum i w szkole ponadgimnazjalnej naukę pobierało łącznie odpowiednio 240 i 122 uczniów. W przedszkolu zatrudnionych było 9 nauczycieli, w szkołach podstawowych i w oddziałach przedszkolnych 66 nauczycieli, a w gimnazjum i w szkole ponadgimnazjalnej odpowiednio 34 i 20 nauczycieli.

Placówki oświatowe w gminie wyposażone są w sprzęt komputerowy, organizują dla dzieci i młodzieży zajęcia pozalekcyjne, wśród których dominują różnorodne koła zainteresowań, uczestniczą w projektach i programach służących rozwijaniu zainteresowań i umiejętności uczniów, wyrównywaniu ich szans edukacyjnych i doskonaleniu nauczycieli, a także realizują programy profilaktyczne i wychowawcze mające na celu kształtowanie u uczniów właściwych postaw i zachowań, promowanie zdrowego stylu życia oraz uwrażliwianie środowiska szkolnego i lokalnego na problemy związane z uzależnieniami, bezpieczeństwem oraz agresją i przemocą.

6. KULTURA, SPORT I REKREACJA, TURYSTYKA

Głównymi instytucjami prowadzącymi działalność kulturalną w gminie są Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Płotach oraz Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta w Płotach.

Istniejący od 1959 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Płotach jest placówką upowszechniania kultury, której celem jest pozyskiwanie i przygotowywanie mieszkańców gminy do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz współtworzenie jej wartości. Placówka prowadzi wiele zajęć kulturalno-oświatowych, np.: Akademię, malucha, Akademię zucha, zajęcia poetycko-teatralne, plastyczne, kulinarne, kabaretowe, wyjazdowe zajęcia ceramiczne, naukę gry na pianinie, gitarze klasycznej i keyboardzie, pilates, zajęcia z rytmiki, aerobiku i callanetics, zajęcia z języka angielskiego dla młodzieży i dorosłych, manufakturę sztuki, studio wokalne, band młodzieżowy oraz foto klub Płoty. Jest także organizatorem imprez środowiskowych, wśród nich: Inauguracji i Zakończenia Roku Kulturalnego, Zabaw choinkowych w Sołectwach Gminy Płoty, Noworocznego spotkania z Władzami Miasta i Sołtysami, Jasełek w wykonaniu przedszkolaków z Akademii Malucha, Kulturalnych ferii, Akcji „Zima”, Święta pieroga, Gminnego Konkursu Recytatorskiego, Obchodów Międzynarodowego Dnia Kobiet, Konkursu Fotograficznego „Kobieta w obiektywie”, Dnia Sołtysa, Konkursu Wielkanocnego, Powitania wiosny w wykonaniu Akademii Malucha i Zucha, Gminnego Dyktanda o tytuł „Ortografa Gminy Płoty”, Rodzinnego Rajdu na Orientacje na Skwerze Kubusia Puchatka, Uroczystych Obchodów Święta Uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Nocy Muzeów, Uroczystych Obchodów Dnia Matki, Dnia Dziecka, Festiwalu Ekologicznego „EKO-MIX”, Dnia Działacza Kultury, Akcji „Zakręcone Wakacje”, Tradycyjnych Gminnych Dożynek, Europejskich Dni Dziedzictwa Narodowego, Uroczystych Obchodów Święta Niepodległości, Balu Kubusia Puchatka, Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, Mikołajek, Konkursu Bożonarodzeniowego oraz Wigilii Miejskiej pod Ratuszem.

Przy Ośrodku funkcjonują: Kapela Ludowa „Opłotki”, Zespół muzyczny „Acrimowy”, Kółko plastyczne, Kółko robótek ręcznych (druty, szydełko, makrama, hafty) oraz Klub Włóczykija. Na jego terenie swoje siedziby mają: Zarząd Koła Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, Zarząd Oddziału Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Polskiego Związku Hodowców Gołębi Poczтовых, Koło Honorowych Dawców Krwi, Koło Związku Sybiraków, Zarząd Stowarzyszenia „Pomoc dla wszystkich”,

Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalnych „Pasja”, a także redakcja „Gazety Płotowskiej”, na łamach której podejmowane są zagadnienia społeczne i kulturalne o zasięgu lokalnym.

Istniejąca od 1947 roku Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta w Płotach, poza gromadzeniem i udostępnianiem księgozbioru, realizuje różne formy pracy z czytelnikiem, m.in. lekcje biblioteczne, ferie i wakacje z książką, spotkania autorskie i kursy komputerowe. W ramach placówki funkcjonują oddział dla dorosłych z wypożyczalnią i czytelnią, oddział dla dzieci z wypożyczalnią i czytelnią, czytelnia internetowa, a w jej siedzibie (Stary Zamek w Płotach) działają Punkt Informacji Turystycznej, Dyskusyjny Klub Książki oraz Klub Miłośników Klocków Lego.

Rocznie ze zbiorów Biblioteki liczących 20 tysięcy woluminów korzysta około 1.400 czytelników. Na życzenie, w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych, sprowadzane są książki z innych bibliotek.

Poniższa tabela zawiera wykaz placówek kulturalnych w gminie.

Tabela 3. Placówki kulturalne w gminie

lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Płotach	ul. Kościuszki 7, 72-310 Płoty
2.	Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta w Płotach	ul. Zamkowa 2, 72-310 Płoty

Źródło danych: Urząd Miejski w Płotach.

Warto dodać, że w salach Nowego Zamku w Płotach funkcjonuje Galeria na Zamku, w której organizowane są wystawy i wernisaże. Ważną rolę w życiu kulturalnym gminy odgrywają również jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowościach Wyszobór, Pniewo, Modlimowo, Natolewice i Płoty oraz świetlice wiejskie w miejscowościach: Natolewice, Czarne, Gostyń, Wytok, Słudwia, Wyszobór i Mechowo (Klub w Mechowie).

Do końca 2015 roku przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Płotach funkcjonowała Młodzieżowa Orkiestra Dęta. Obecnie działa ona jako Stowarzyszenie Społeczno-Edukacyjno-Kulturalne Młodzieżowa Orkiestra Dęta, którego założycielami są rodzice dzieci i młodzieży tańczących i grających w orkiestrze oraz przedstawiciele różnych instytucji i stowarzyszeń. Orkiestra, nad którą patronat honorowy sprawuje Burmistrz Płotów, jest wielokrotnym laureatem wojewódzkich przeglądów orkiestr dętych i bigbandów w Szczecinie. Największy sukces świeciła w 2012 roku, zdobywając tytuł piątej orkiestry w Polsce w kategorii orkiestr

strażackich. Obecnie w orkiestrze, której członkami są mieszkańcy gminy, gra 25 muzyków amatorów, 8 osób przygotowuje się w klasie „0” nauki gry na instrumentach dętych i perkusyjnych, a grupę 30-osobową stanowią tancerki (mażoretki). Stowarzyszenie zatrudnia 2 wykwalifikowanych instruktorów, tj. kapelmistrza oraz choreografa. Orkiestra specjalizuje się w przemarszu oraz w pokazach musztry paradnej lub w kategorii show – parady, corocznie sprawdzając swoje umiejętności w bezpośrednich konfrontacjach na festiwalach i przeglądach. Współpracuje z wieloma orkiestrami zawodowym i amatorskimi w Polsce oraz dwiema orkiestrami z Niemiec – z Penkun oraz Aurebach.

Zarząd Stowarzyszenia sukcesywnie opracowuje różnorodne projekty w celu pozyskania środków z funduszy europejskich na zakup nowych instrumentów oraz ubiorów dla członków. Ponadto corocznie zgłasza projekty w kategorii „Upowszechnianie kultury muzycznej” w celu pozyskiwania środków z budżetów powiatu gryfickiego i gminy Płoty na wynagrodzenia pracowników oraz pozostałą działalność.

Koordynatorem działań z zakresu sportu i rekreacji w gminie jest Rada Miejska, która opracowuje i realizuje coroczny kalendarz imprez rekreacyjno-sportowych oraz sprawuje nadzór nad działającymi na jej terenie klubami i zespołami sportowymi. Najważniejszym z nich jest Miejsko-Gminny Ludowy Klub Sportowy Polonia Płoty, posiadający dwie sekcje: piłki nożnej i biegową, innymi – Ludowy Zespół Sportowy „Sowianka” Sowno (piłka nożna), Ludowy Zespół Sportowy „Zieloni” Wyszobór (piłka nożna), Ludowy Zespół Sportowy „Gardominka” Mechowo (piłka nożna) oraz Młodzieżowy Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Mokasyn” Płoty (sekcja biegowa).

Dostępna w gminie infrastruktura sportowo-rekreacyjna obejmuje kilkadziesiąt obiektów. Należą do nich: hala sportowo-widowiskowa, boiska sportowe, w tym boiska „Orlik”, bieżnia lekkoatletyczna, siłownie plenerowe oraz kort tenisowy. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie

lp.	nazwa obiektu	adres obiektu
1.	Hala sportowo-widowiskowa w Płotach	ul. I Armii Wojska Polskiego/Koszalińska, 72-310 Płoty
2.	Boisko wielofunkcyjne w Płotach	ul. Koszalińska 1, 72-310 Płoty
3.	Boisko „Orlik” w Płotach	ul. Koszalińska 1, 72-310 Płoty

4.	Boisko piłkarskie w Płotach	ul. Koszalińska 1, 72-310 Płoty
5.	Euroboisko w Płotach	ul. Koszalińska 1, 72-310 Płoty
6.	Boisko „Orlik” w Płotach	ul. Batorego 15, 72-310 Płoty
7.	Boisko wielofunkcyjne „Biały Orlik zimą” w Płotach	ul. Batorego 15, 72-310 Płoty
8.	Bieżnia lekkoatletyczna w Płotach	ul. Batorego 15, 72-310 Płoty
9.	Siłownia plenerowa w Płotach	ul. Polna – Słoneczna, 72-310 Płoty
10.	Siłownia plenerowa w Płotach	ul. Słoneczna – Jedności Narodowej, 72-310 Płoty
11.	Siłownia plenerowa w Płotach	ul. I Armii Wojska Polskiego, 72-310 Płoty
12.	Siłownia plenerowa w Płotach	ul. Marii Curie-Skłodowskiej, 72-310 Płoty
13.	Boisko piłkarskie w Wyszoborze	Wyszobór, 72-310 Płoty
14.	Boisko do siatkówki w Wyszoborze	Wyszobór, 72-310 Płoty
15.	Siłownia plenerowa w Wyszoborze	Wyszobór, 72-310 Płoty
16.	Boisko do siatkówki w Charnowie	Charnowo, 72-310 Płoty
17.	Boisko piłkarskie w Wicimicach	Wicimice, 72-310 Płoty
18.	Siłownia plenerowa w Wicimicach	Wicimice, 72-310 Płoty
19.	Boisko piłkarskie w Natolewicach	Natolewice, 72-310 Płoty
20.	Boisko do siatkówki w Natolewicach	Natolewice, 72-310 Płoty
21.	Boisko wielofunkcyjne w Modlimowie	Modlimowo, 72-310 Płoty
22.	Siłownia plenerowa w Modlimowie	Modlimowo, 72-310 Płoty
23.	Boisko piłkarskie w Pniewie	Pniewo, 72-310 Płoty
24.	Siłownia plenerowa w Pniewie	Pniewo, 72-310 Płoty
25.	Boisko piłkarskie w Mechowie	Mechowo, 72-310 Płoty
26.	Boisko do siatkówki w Mechowie	Mechowo, 72-310 Płoty
27.	Boisko do koszykówki w Mechowie	Mechowo, 72-310 Płoty
28.	Kort tenisowy w Mechowie	Mechowo, 72-310 Płoty
29.	Siłownia plenerowa w Mechowie	Mechowo, 72-310 Płoty
30.	Boisko piłkarskie w Sownie	Sowno, 72-310 Płoty
31.	Siłownia plenerowa w Sownie	Sowno, 72-310 Płoty
32.	Boisko piłkarskie w Słudowi	Słudwia, 72-310 Płoty
33.	Siłownia plenerowa w Słudowi	Słudwia, 72-310 Płoty
34.	Siłownia plenerowa w Truskolesie	Truskolas, 72-300 Gryfice
35.	Siłownia plenerowa w Czarne	Czarne, 72-310 Płoty
36.	Siłownia plenerowa w Karczewiu	Karczewie, 72-310 Płoty

Źródło danych: Urząd Miejski w Płotach.

Gmina Płoty posiada walory przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe (rzeka Rega, kompleksy leśne, Rezerwat przyrody „Wrzosowisko Sowno”, obiekty zabytkowe, w tym Stary i Nowy Zamek), które sprzyjają uprawianiu i rozwojowi turystyki i rekreacji, w tym turystyki

pieszej, rowerowej, kajakowej, łowiectwa i agroturystyki. Na jej terenie działają Gminny Punkt Informacji Turystycznej, kwatery prywatne i gospodarstwa agroturystyczne. Najbliższe hotele znajdują się natomiast w Gryficach, Nowogardzie i Rymaniu.

7. ZDROWIE I PROBLEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

W gminie funkcjonują 3 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz działają 2 apteki i punkt apteczny. Dane szczegółowe na temat zakładów opieki zdrowotnej w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Zakłady opieki zdrowotnej w gminie

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Rodzinna w Płotach	ul. Jedności Narodowej 36a/2, 72-310 Płoty
2.	Zakład Opieki Zdrowotnej „Mil-Med” w Gryficach (ul. Ks. St. Ruta 8/1 72-300 Gryfice), Poradnia Lekarska – Filia Płoty	ul. Jedności Narodowej 35, 72-310 Płoty
3.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Promyk” Lesław Szałabawka w Płotach	ul. Dworcowa 7, 72-310 Płoty

Źródło danych: Urząd Miejski w Płotach.

W ramach Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Poradni Lekarskiej w Płotach funkcjonują: Poradnia lekarza rodzinnego, Poradnia pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, Gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy oraz Punkt szczepień. Z kolei w ramach znajdującej się w Płotach Filii Zakładu Opieki Zdrowotnej „Mil-Med” w Gryficach działa Poradnia ginekologiczno-położnicza, a w skład Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Promyk” Lesław Szałabawka w Płotach wchodzi: Poradnia podstawowej opieki zdrowotnej, Poradnia pediatryczna, Poradnia kardiologiczna, Poradnia onkologiczna, Gabinet pielęgniarki zabiegowo-środowiskowej, Gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej oraz Pracownia USG (radiologia i diagnostyka obrazowa).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2013-2014 liczba porad lekarskich udzielonych w gminie w ramach podstawowej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej była wyższa niż w 2012 roku. W 2012 roku wyniosła odpowiednio 35.800 i 38.370, rok później odpowiednio 47.322 i 49.704, a w 2014 roku odpowiednio 46.575 i 48.618. Największym problemem w obszarze opieki zdrowotnej, z którym borykają się mieszkańcy gminy, jest ograniczony dostęp do lekarzy specjalistów.

Specjalistyczne świadczenia zdrowotne (w tym w warunkach zamkniętych) oraz opiekę nocną i świąteczną dla mieszkańców gminy realizuje Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Gryficach (ul. Niechorska 27, 72-300 Gryfice), w ramach którego funkcjonują m.in.: Szpital Specjalistyczny „Medicam” w Gryficcach, Szpital „Medicam” w Resku, Centrum Opieki Długoterminowej „Medicam” w Resku, Szpital Psychiatryczny „Medicam” w Gryficach, Centrum „Rehabilitacji Medicam” w Gryficach, Przychodnia Specjalistyczna „Medicam” w Gryficach oraz Przychodnia „Medicam” w Resku.

W Szpitalu Specjalistycznym im. prof. Julii i Witolda Starkiewiczów w Gryficach działają: Izba Przyjęć, Szpitalny Oddział Ratunkowy, Oddział Alergologiczny (z Pododdziałem Alergologii Dziecięcej), Oddział Chirurgiczny (z Pododdziałem Urologicznym), Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Oddział Chorób Wewnętrznych (z Pododdziałami Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego, Gastroenterologicznym, Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Diabetologicznym), Oddział Ginekologiczno-Położniczy i Patologii Ciąży, Oddział Intensywnej Terapii i Anestezjologii, Oddział Neonatologiczny, Oddział Neurochirurgiczny, Oddział Neurologiczny (z Pododdziałem Udarowym Klasy A), Oddział Okulistyczny, Oddział Otolaryngologiczny, Oddział Pediatriczny (z Pododdziałami Gruźlicy i Chorób Płuc dla Dzieci i Neurologii Dziecięcej), Oddział Urologiczny, Zachodniopomorskie Centrum Leczenia Ciężkich Oparzeń i Chirurgii Plastycznej (z Pododdziałem Intensywnej Terapii), Centralny Blok Operacyjny, Centralna Sterylizatornia i Apteka Centralna.

W Szpitalu „Medicam” w Resku funkcjonują Izba Przyjęć i Oddział Chorób Wewnętrznych, w Centrum Opieki Długoterminowej „Medicam” w Resku – Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, a w Szpitalu Psychiatrycznym „Medicam” w Gryficach – Oddział Psychiatryczny (z Pododdziałami Detoksykacji) oraz Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu.

W Centrum Rehabilitacji „Medicam” w Gryficach funkcjonuje Ośrodek Rehabilitacji Leczniczej z Oddziałem Rehabilitacyjnym i Pododdziałami Rehabilitacji Narządu Ruchu, Rehabilitacji Neurologicznej i Rehabilitacji Diennej.

Przychodnia Specjalistyczna „Miedicam” w Gryficach zapewnia podstawową opiekę zdrowotną (Poradnia lekarza nocnej i świątecznej pomocy lekarskiej, Gabinety pielęgniarki i położnej podstawowej nocnej i podstawowej opieki zdrowotnej, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy nocnej i świątecznej pomocy) i ambulatoryjną opiekę specjalistyczną w ramach Poradni (Alergologiczna, Alergologiczna dla Dzieci, Chirurgii Ogólnej, Chirurgii Ogólnej dla Dzieci, Chirurgii Plastycznej, Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej dla Dzieci, Dermatologiczna, Diabetologiczna, Domowego Leczenia Tlenem, Gastroenterologiczna, Ginekologiczno-Położnicza, Gruźlicy i Chorób Płuc dla Dzieci, Kardiologiczna, Neonatologiczna, Neurochirurgiczna, Neurologiczna, Neurologiczna dla Dzieci, Okulistyczna, Otolaryngologiczna, Preluksacyjna, Psychologiczna, Pulmonologiczna, Rehabilitacyjno-Konsultacyjna, Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Toksykologiczna, Urologiczna, Wad Postawy, Zdrowia Psychicznego, Zdrowia Psychicznego dla Młodzieży), pracowni (EKG i prób wysiłkowych, Pulmonologiczna, Bronchoskopii i Endoskopowa) oraz Szkoły Rodzenia, usługi z zakresu diagnostyki obrazowej (Pracownie: Rezonansu Magnetycznego, Naczyniowa, USG, Tomografii Komputerowej, Mammograficzna, ECPV, Ogólnodiagnostyczna, Radiologii Zabiegowej i Interwencyjnej oraz Densytometrii), diagnostyki laboratoryjnej (Pracownie: Analityki Ogólnej, Biochemiczna, Hematologiczna, Immunochemiczna, Serologiczna i Koaguologiczna), diagnostyki mikrobiologicznej (Pracownie: Bakteriologiczna, Mykologiczna, Parazytologiczna, Pożywek Bakteryjnych i Zakażeń Szpitalnych), rehabilitacji (Pracownie: Fizykoterapii, Kinezyterapii, Parafinoterapii i Hydroterapii) oraz anatomii patologicznej (Pracownie: Cytologiczna, Histopatologiczna i Patomorfologiczna).

W Przychodni „Miedicam” w Resku oferowana jest ambulatoryjna opieka specjalistyczna w ramach Poradni Chirurgii Ogólnej oraz Pracowni EKG i prób wysiłkowych, a także diagnostyka obrazowa (Pracownie USG i USG DOPPLER) i diagnostyka laboratoryjna (Punkt pobrań materiałów biologicznych).

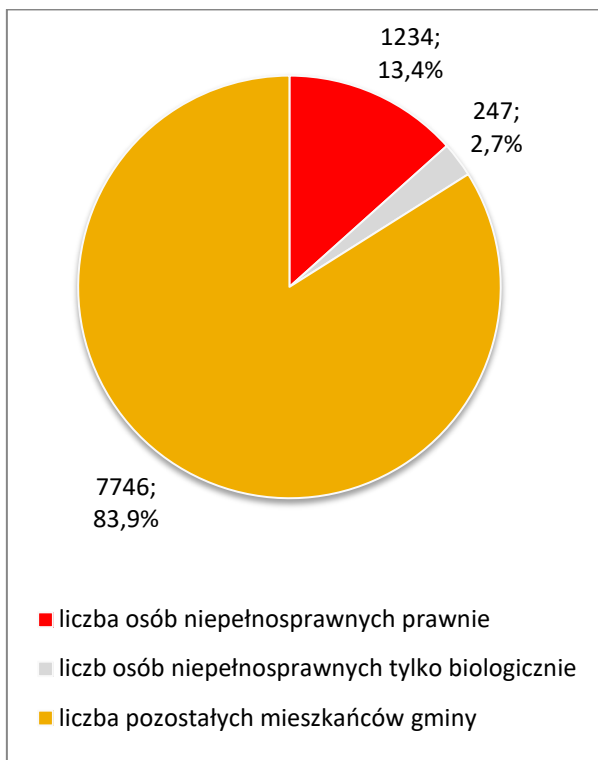
Schorzeniami najczęściej stwierdzanymi u dorosłej populacji są choroby układu krążenia. Obok schorzeń narządów ruchu i neurologicznych należą one do najczęstszych przyczyn niepełnosprawności, która oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Relatywnie rzadziej o obniżonej sprawności w codziennym życiu decydują uszkodzenia narządu wzroku i słuchu, choroba psychiczna oraz upośledzenie umysłowe.

Mimo upływu ponad dziesięciu lat, jedynym, pełnym źródłem informacji, które na szczeblu gminnym pozwala ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz dokonać ich charakterystyki są dane Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku. Wyniki ostatniego, przeprowadzonego w 2011 roku Spisu nie zostały bowiem szczegółowo opracowane na szczeblu gminnym.

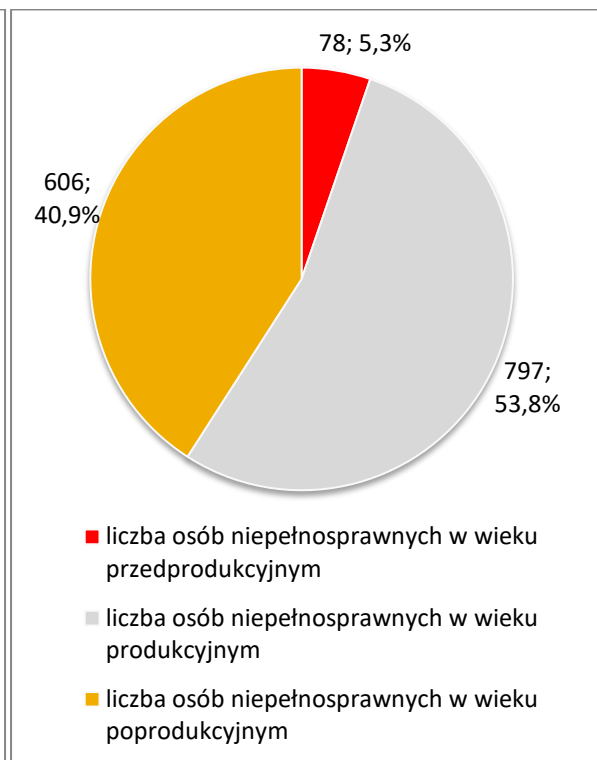
W 2002 roku w gminie Płoty mieszkało 1.481 osób niepełnosprawnych, w tym 732 mężczyzn i 749 kobiet. Wśród nich zdecydowaną większość stanowiły osoby niepełnosprawne prawnie (1.234 osoby, tj. 83,3%), czyli takie, które w czasie badania posiadały aktualne orzeczenie ustalające niezdolność do pracy, stopień niepełnosprawności, celowość przekwalifikowania lub inwalidztwo (osoby w wieku 16 lat i więcej) lub dysponowały uprawnieniem do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego (dzieci poniżej 16 roku życia). Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie, czyli takie, które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych, stanowiły grupę 247 osób (16,7%).

Udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w ogóle mieszkańców gminy wynosił 16,1%, a w ich strukturze wiekowej dominowały osoby w wieku produkcyjnym (797 osób, tj. 53,8%) i poprodukcyjnym (317 osób, tj. 40,9%). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 18. Osoby niepełnosprawne w ogóle mieszkańców gminy w 2002 roku

Wykres 19. Struktura wiekowa osób niepełnosprawnych w gminie w 2002 roku

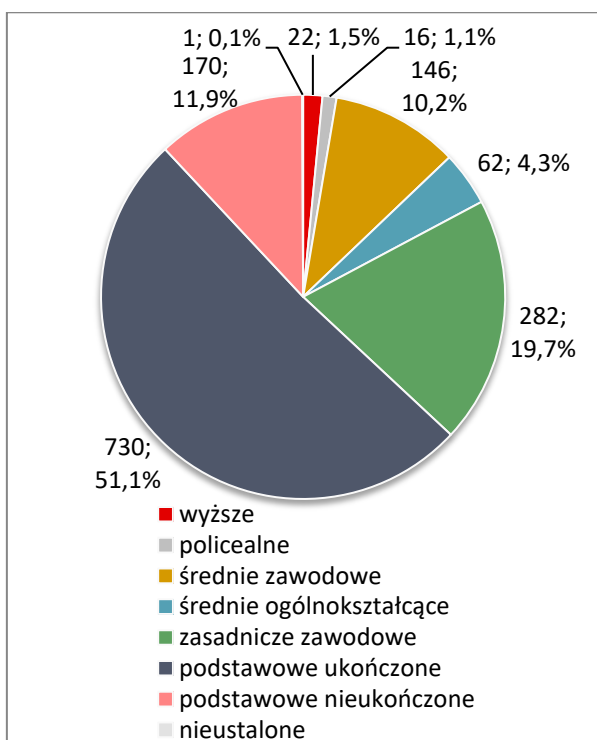
Źródło danych: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002.

Osoby niepełnosprawne będące w wieku produkcyjnym stanowiły 14,6% ogółu ludności gminy będącej w tej ekonomicznej grupie wieku w 2002 roku. Dużo większy był udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w gronie osób w wieku poprodukcyjnym, wynosił on bowiem 50,9%.

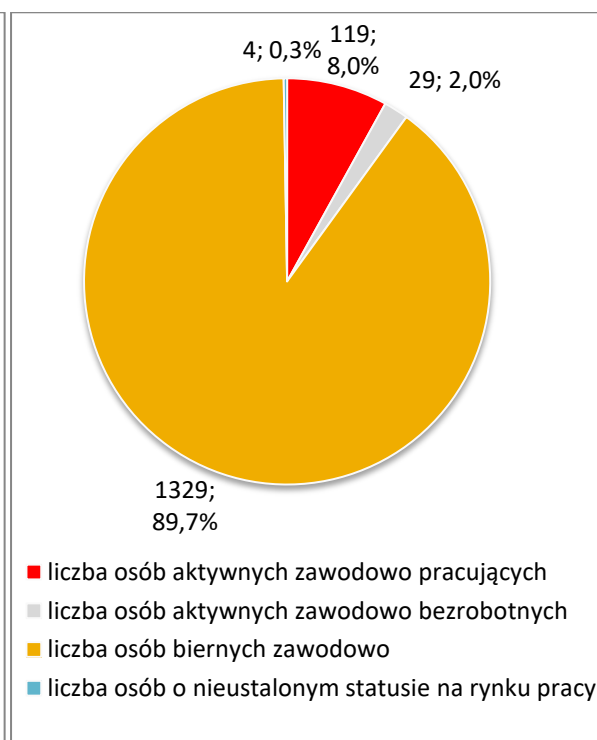
Na poziom uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym ma wpływ nie tylko rodzaj i stopień niepełnosprawności czy wiek, ale również posiadane wykształcenie, a co za tym idzie przygotowanie zawodowe. W 2002 roku wśród mieszkańców gminy w wieku 13 lat i więcej dotkniętych niepełnosprawnością największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym (730 osób, tj. 51,1%). Niski poziom wykształcenia w znaczący sposób utrudniał osobom niepełnosprawnym znalezienie i utrzymanie zatrudnienia. Potwierdzają to dane dotyczące poziomu ich aktywności zawodowej, z których wynika, że zdecydowana większość osób dotkniętych niepełnosprawnością była bierna zawodowo (1.329 osób, tj. 89,7%).

Dane szczegółowe na temat poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych z gminy oraz ich aktywności ekonomicznej przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 20. Osoby niepełnosprawne w wieku 13 lat i więcej w gminie według poziomu wykształcenia w 2002 roku

Wykres 21. Osoby niepełnosprawne w gminie według aktywności ekonomicznej w 2002 roku

Źródło danych: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002.

8. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne i międzyludzkie, a także zdolność do konkurencji na rynku pracy.

Wśród przyczyn popadania w alkoholizm zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych i utrata zatrudnienia. Szerzeniu się narkomanii sprzyjają natomiast coraz większa powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie, chęć poszukiwania nowych wrażeń i doznań oraz traktowanie narkotyków jako środków umożliwiających ucieczkę od trudności życia codziennego, rozładowanie stresu i konfliktów. Przemoc w rodzinie jest z kolei problemem mającym często swoje źródło w uzależnieniach i ubóstwie. Jej ofiarami są niejednokrotnie osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawcy. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Trudno jest ustalić liczbę osób zmagających się z problemami alkoholowymi, które niejednokrotnie są przyczyną wystąpienia przemocy w rodzinie. Dane szacunkowe w tym zakresie przygotowała Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zawiera je poniższa tabela.

Tabela 6. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych

		w Polsce	w 100-tys. mieście	w 25-tys. mieście	w 10-tys. gminie
liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmażonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci

Źródło danych szacunkowych: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dane zamieszczone w powyższym zestawieniu pozwalają określić szacunkową liczbę mieszkańców gminy Płoty dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie. Z wyliczeń wynika, że na jej terenie żyją 182 osoby uzależnione od alkoholu (2% populacji), 364 osoby współuzależnione (4% populacji), 454-636 osób pijących szkodliwie alkohol (5-7% populacji), 364 dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym (4% populacji) oraz 485 ofiar przemocy domowej w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym. Analizując powyższe dane należy mieć świadomość, iż nie odzwierciedlają one w pełni rzeczywistej skali problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie.

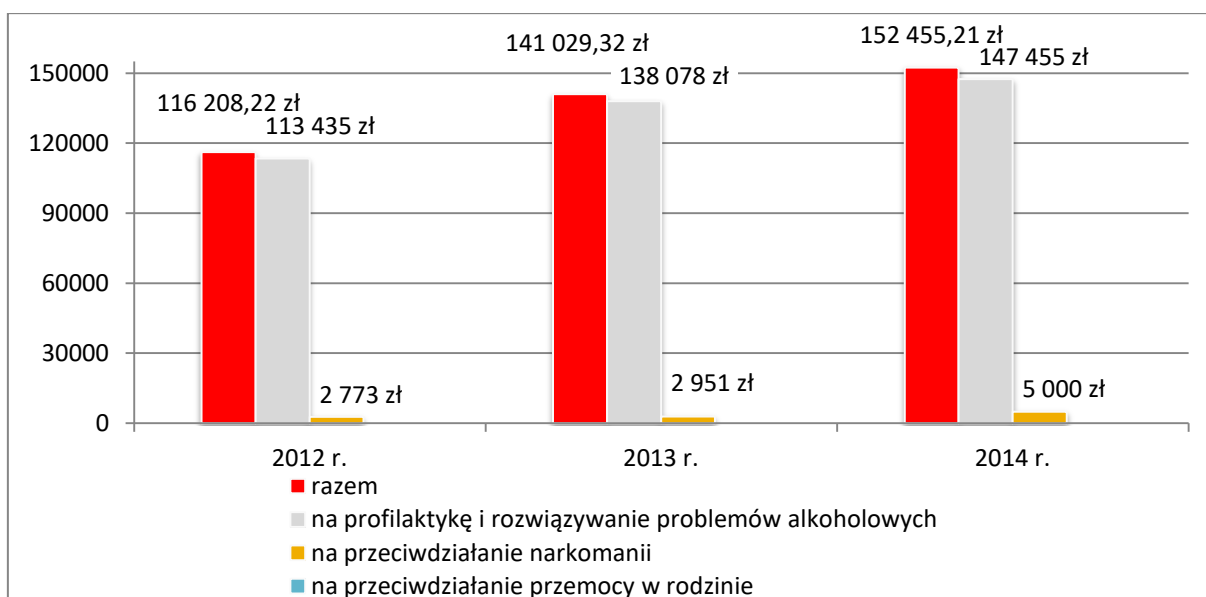
Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania

przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz przy wykorzystaniu zaplanowanych w ich ramach środków finansowych.

Poniższy wykres przedstawia wysokość środków finansowych wydatkowanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii i przemocy w rodzinie w gminie Płoty w latach 2012-2014.

Wykres 22. Środki finansowe wydatkowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie w latach 2012-2014

Źródło danych: Urząd Miejski w Płotach.

W latach 2012-2014 wysokość środków finansowych wydatkowanych w gminie na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień rosła z roku na rok (ze 116.208,22 zł w 2012 r. do 152.455,21 zł w 2014 r.). Wpływ na to miała zwiększająca się pula środków finansowych przeznaczonych zarówno na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych, jak i na przeciwdziałanie narkomanii. Warto dodać, że w analizowanym okresie środki finansowe na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie uwzględniano w budżecie na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

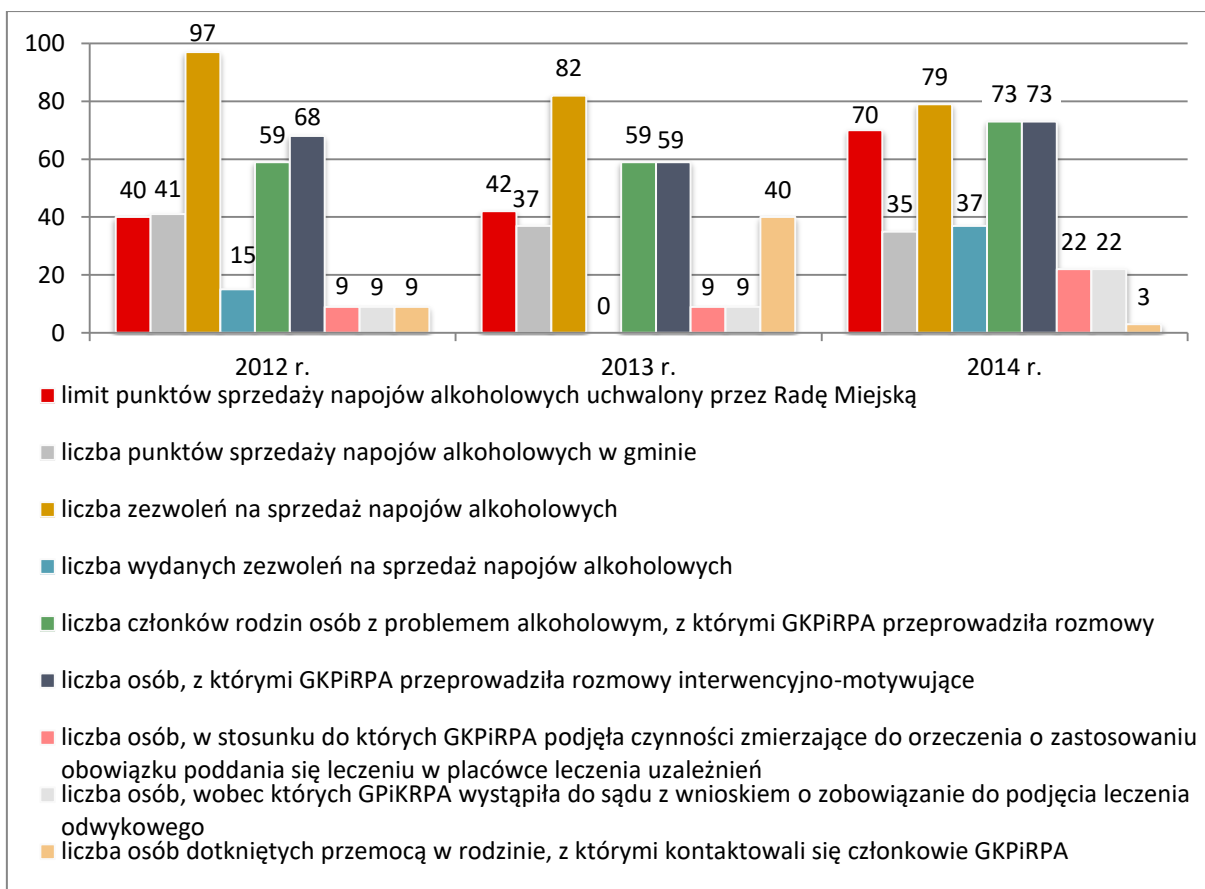
Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz integracją społeczną osób uzależnionych w gminie Płoty należy do Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do jej ustawowych zadań należy m.in.: podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec

osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych oraz kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawania napojów alkoholowych.

Realizując zadania Komisja podejmuje współpracę z: Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Płotach, placówkami oświatowymi w gminie, Poradnią Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Gryficach i Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Ośrodkiem Terapii Uzależnień od Alkoholu w Szczecinie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Punktem Interwencji Kryzysowej w Gryficach, Policją, Sądem Rejonowym i Prokuraturą Rejonową w Gryficach, Zakładem Karnym w Nowogardzie – Oddziałem Zewnętrznym w Płotach, komisjami z sąsiednich gmin oraz z mediami.

Wybrane dane dotyczące działań podejmowanych przez Komisję, a także lokalnego rynku napojów alkoholowych przedstawia poniższy wykres.

Wykres 23. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie oraz działalności GKPiRPA w latach 2012-2014

Źródło danych: Urząd Miejski w Płotach.

W 2014 roku uchwalony przez Radę Miejską limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie był znacznie wyższy niż w latach 2012-2013 (40 w 2012 r., 42 w 2013 r., 70 w 2014 r.). Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zmniejszała się z roku na rok (z 41 w 2012 r. do 35 w 2014 r.), podobnie jak liczba obowiązujących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ulegała wahaniom (z 97 w 2012 r. do 79 w 2014 r.). W 2014 roku znacznie wzrosła liczba wydanych zezwoleń (15 w 2012 r., 0 w 2013 r., 37 w 2014 r.). Warto dodać, iż w analizowanym okresie nie przeprowadzono żadnej kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, a także nie wydano żadnej decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2014 roku liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi GKPiRPA przeprowadziła rozmowy, wzrosła w porównaniu z latami poprzednimi (po 59 w latach 2012-2013, 73 w 2014 r.), natomiast liczba osób, z którymi przeprowadzono rozmowy interwencyjno-motywuujące, ulegała wahaniom (68 w 2012 r., 59 w 2013 r., 73 w 2014 r.).

W latach 2012-2014 GKPiRPA zabiegała także o zobowiązanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego. W tym celu podejmowała kroki zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnień (w stosunku do 9 osób w latach 2012-2013 i 22 osób w 2014 r.) oraz występowała do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego (także wobec 9 osób w latach 2012-2013 i 22 osób w 2014 r.).

W analizowanym okresie członkowie Komisji kontaktowali się również z osobami dotkniętymi problemem przemocy w rodzinie (z 9 w 2012 r., z 40 w 2013 r. i z 3 w 2014 r.).

Obok Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie gminy ogrywiają: działające w Płotach – Punkt konsultacyjny przy GPiKRPA, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Płoty, Klub Abstynenta „Wrzos”, Posterunek Policji, a także Szpital Psychiatryczny „Medicam” w Gryficach (Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Oddział Psychiatryczny – Pododdział Detoksykacji), Przychodnia Specjalistyczna „Medicam” w Gryficach (Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia), Samodzielny

Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii Uzależnień od Alkoholu w Szczecinie oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Punkt Interwencji Kryzysowej w Gryficach.

Dane szczegółowe na temat podmiotów mogących wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie przedstawia poniższa tabela.

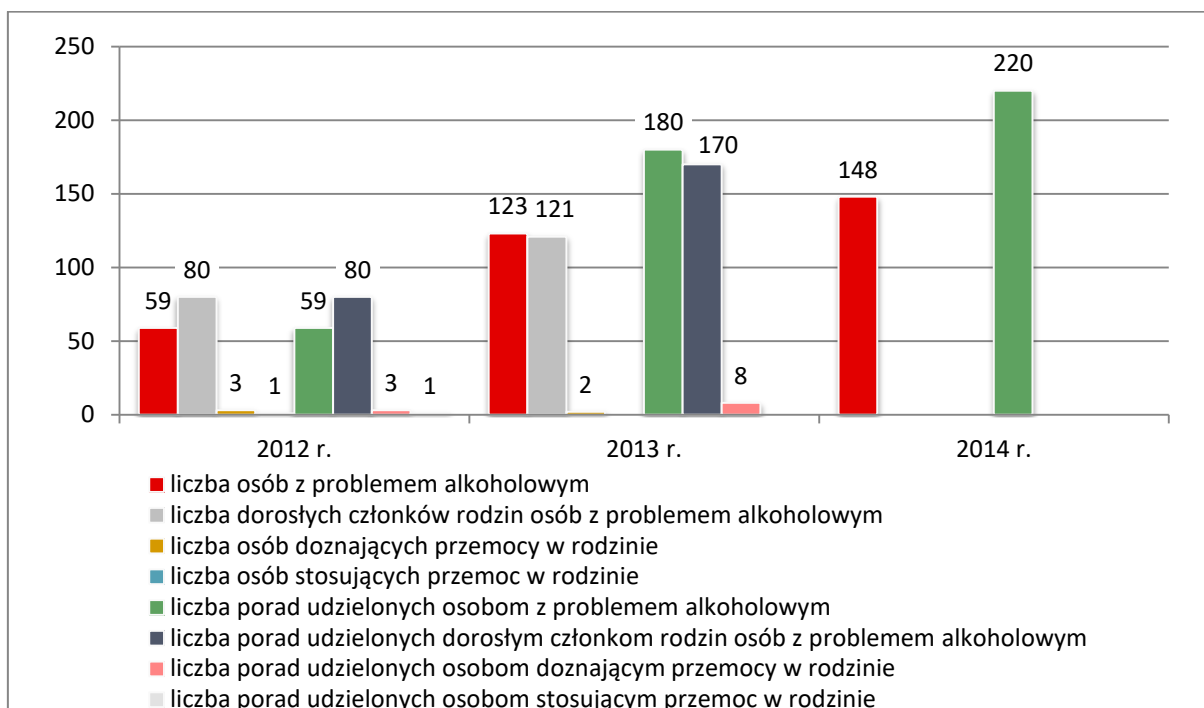
Tabela 7. Podmioty mogące wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie

nazwa jednostki	adres jednostki
Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Płotach	ul. Plac Konstytucji 3 Maja 1, 72-310 Płoty
Punkt Konsultacyjny przy GKPiRPA w Płotach	ul. Plac Konstytucji 3 Maja 1, 72-310 Płoty
Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Płoty	ul. Zamkowa 2, 72-310 Płoty
Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach	ul. Zamkowa 2, 72-310 Płoty
Klub Abstynenta „Wrzos” w Płotach	ul. Jedności Narodowej 35, 72-310 Płoty
Posterunek Policji w Płotach	ul. 3-go Maja 1, 72-310 Płoty
Szpital Psychiatryczny „Medicam” w Gryficach (Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Oddział Psychiatryczny – Pododdział Detoksykacji)	ul. Niechorska 27, 72-300 Gryfice
Przychodnia Specjalistyczna „Medicam” w Gryficach (Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia)	ul. Niechorska 27, 72-300 Gryfice
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii Uzależnień od Alkoholu w Szczecinie	ul. Ostrowska 7, 71-757 Szczecin
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach	ul. Dworcowa 22, 72-300 Gryfice
Punkt Interwencji Kryzysowej w Gryficach	ul. Dworcowa 22, 72-300 Gryfice

Źródło danych: Urząd Miejski w Płotach.

Punkt Konsultacyjny przy Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Płotach czynny jest w poniedziałki, środy i piątki, od 15⁰⁰ do 17⁰⁰. Usługi w nim świadczą: specjalista psychoterapii uzależnień, psycholog, prawnik i pracownik socjalny. W latach 2012-2014 wśród osób, którym udzielono w nim wsparcia, dominowały osoby z problemem alkoholowym oraz dorośli członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym (w tym osoby współuzależnione i dorosłe dzieci alkoholików). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 24. Osoby objęte wsparciem przez Punkt Konsultacyjny w Płotach w latach 2012-2014

Źródło danych: Urząd Miejski w Płotach.

Skala problemów uzależnień i przemocy w rodzinie wyłania się również z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Płotach. Wynika z nich, że w latach 2012-2014 liczba rodzin objętych wsparciem z powodu alkoholizmu utrzymywała się na stosunkowo wysokim poziomie. W 2012 roku pomocą społeczną w związku z tym problemem objęto 54 rodziny liczące 170 osób, rok później 49 rodzin liczących 143 osoby, a w 2014 roku 54 rodziny liczące 134 osoby. Jednocześnie przemoc w rodzinie była przyczyną przyznania wsparcia w przypadku 9 rodzin liczących 35 osób w 2012 roku, 4 rodzin liczących 19 osób w 2013 roku i 6 rodzin liczących 23 osoby w 2014 roku. W analizowanym okresie nie udzielano pomocy społecznej w gminie z powodu narkomanii.

W analizowanym okresie OPS zajmował się również obsługą organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Płoty, a także delegował do niego swoich pracowników.

Z danych Posterunku Policji w Płotach wynika, że w 2014 roku przestępstwo polegające na prowadzeniu pojazdu w stanie nietrzeźwości było drugim, po kradzieży mienia, najczęściej odnotowywanym czynem zabronionym na terenie gminy. W analizowanym okresie dokonano 23 takie przestępstwa. Jednocześnie stwierdzono 10 przypadków znęcania się fizycznego lub psychicznego nad rodziną.

Klub Abstynenta „Wrzos” w Płotach czynny jest trzy razy w tygodniu (w poniedziałek, wtorek i piątek), od godziny 15⁰⁰. Organizowane w jego ramach zajęcia terapeutyczne odbywają się z udziałem specjalistów terapeutów z Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Gryficach. W 2014 roku wsparciem w ramach Klubu objęto 10 mieszkańców gminy o zróżnicowanym okresie abstynencji.

Prowadzona w gminie działalność profilaktyczna z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie (w szczególności w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowych i placówkach wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży) obejmuje m.in. organizowanie i realizowanie kampanii (np. „Przeciw pijanym kierowcom”) i programów profilaktycznych, prelekcji i pogadank, spektakli, widowisk i konkursów profilaktycznych (np. „Szkoła wolna od alkoholu i narkotyków”), festynów i innych imprez plenerowych oraz imprez sportowych, programów dla młodzieży z grup ryzyka, testów psychologicznych (np. „Bez nałogów”), szkoleń/warsztatów dla rodziców, nauczycieli i wychowawców, wypoczynku dla dzieci i młodzieży oraz zajęć w świetlicach szkolnych i świetlicach wiejskich w miejscowościach: Natolewice, Czarne, Gostyń, Wytok, Słudwia, Wyszobór i Mechowo (Klub w Mechowie), a także prenumerowanie specjalistycznej literatury (np. „Problemy alkoholizmu”, „Remedium”, „Świat na trzeźwo”, „Karan”).

Programami profilaktycznymi objęto 60 dzieci, 14 nauczycieli i 8 rodziców w 2013 roku oraz 120 dzieci i 10 nauczycieli w 2014 roku, w prelekcjach i pogadankach uczestniczyło 100 osób w 2013 roku i 60 osób w 2014 roku, w spektaklach profilaktycznych – 150 osób w 2013 roku i 8 osób w 2014 roku, w festynach i innych imprezach plenerowych – 2 osoby w 2014 roku, w imprezach sportowych – 20 osób w 2013 roku, w konkursach – 60 osób w 2013 roku, w szkoleniach/warsztatach dla rodziców – 12 osób w 2013 roku, w szkoleniach/warsztatach dla nauczycieli/wychowawców – 14 osób w 2013 roku, w półkoloniach z programem profilaktyczno-wychowawczym i rozrywkowym – 145 osób w 2014 roku, a w zajęciach w świetlicach szkolnych – 100 dzieci w 2013 roku (wszystkie dzieci pochodziły z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym) oraz 120 dzieci w 2014 roku (w tym 80 z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym).

9. PROBLEM BEZDOMNOŚCI

W ujęciu socjologicznym bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Ze względu na trudną do określenia skalę, złożone przyczyny oraz szczególnie dotkliwe społeczno-ekonomiczne skutki jest zjawiskiem o zasięgu i znaczeniu globalnym, mającym jednocześnie specyficzne regionalne i lokalne uwarunkowania, które wpływają na dobór odpowiednich środków przeciwdziałania.

Zapobieganie bezdomności wymaga aktywnego, zintegrowanego i kompleksowego działania. Wykorzystanie istniejących zasobów środowiska i tworzenie warunków do wdrażania nowych form wsparcia na rzecz osób bezdomnych i ich integracji z otoczeniem powinno stanowić podstawowy cel prowadzonej na szczeblu lokalnym polityki społecznej.

W gminie Płoty bezdomność nie urasta do rangi problemu, choć jest zjawiskiem zauważalnym. Pomoc osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością świadczy Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach. W 2012 roku z powodu bezdomności objął on wsparciem 13 osób, rok później 12 osób w 10 rodzinach, a w 2014 roku 11 osób w 10 rodzinach.

W gminie nie funkcjonują żadne placówki zapewniające osobom bezdomnym schronienie. W razie potrzeby są one kierowane do noclegowni i schronisk funkcjonujących poza jej terenem.

10. PRZESTĘPCZOŚĆ

Przestępczość jest dynamicznym, podlegającym rozwojowi zjawiskiem społecznym, które stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego. W zależności od swej intensywności i częstotliwości wpływa na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciska piętno na jej funkcjonowaniu.

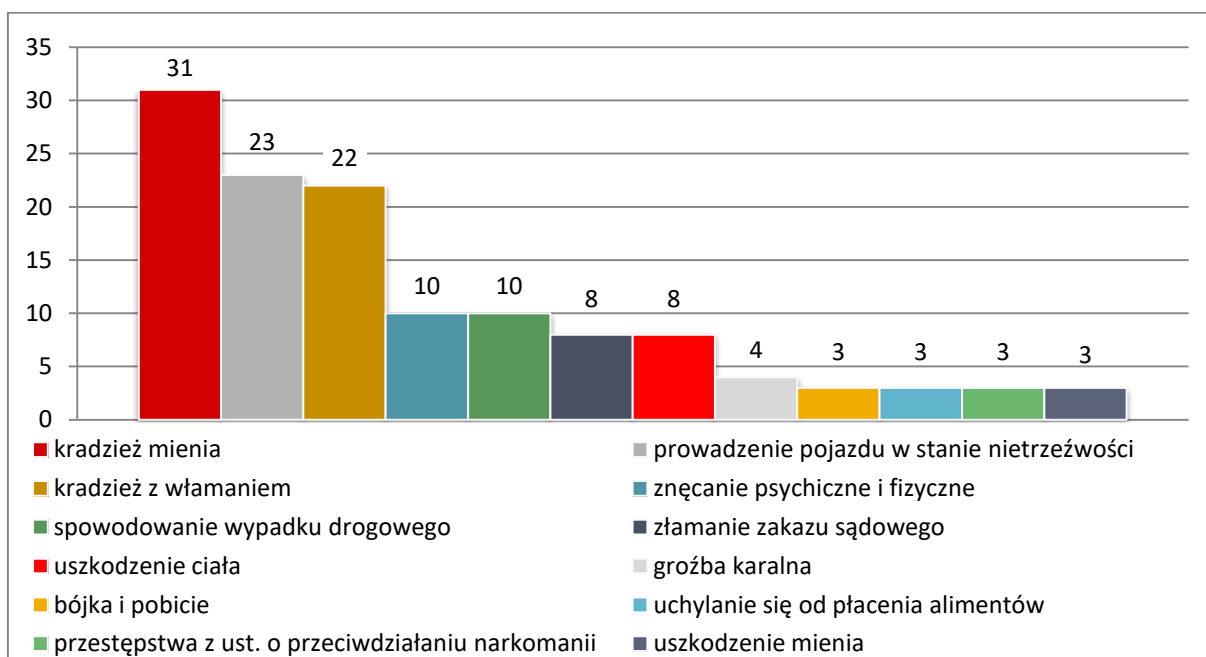
Zapobieganie przestępczości wymaga zastosowania rozwiązań kompleksowych, zakładających wspólne zaangażowanie instytucji i organizacji państwowych, samorządowych i społecznych, przedstawicieli społeczności lokalnych oraz środków masowego przekazu. Ważną rolę w zakresie inicjowania i organizowania tej działalności odgrywa policja.

Według danych podlegającego pod Komendę Powiatową Policji w Gryficach Posterunku Policji w Płotach, w 2014 roku na terenie gminy Płoty ujawniono 128

przestępstw. Najwięcej z nich dotyczyło kradzieży mienia (31 przypadków), prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości (23) i kradzieży z włamaniem (22).

Dane szczegółowe na temat przestępczości w gminie w 2014 roku przedstawia poniższy wykres.

Wykres 25. Przestępstwa popełnione w gminie w 2014 roku

Źródło danych: Posterunek Policji w Płotach.

W 2014 roku w przypadku 128 przestępstw ujawniono 113 sprawców. Wśród nich było 6 osób nieletnich, z kolei osoby dorosłe były w wieku 18-58 lat. Dane szczegółowe na temat struktury wiekowej sprawców przestępstw przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Sprawcy przestępstw popełnionych w gminie w 2014 roku

kategoria przestępstwa	liczba przestępstw	liczba sprawców	wiek sprawców
kradzież mienia	31	28	18-56 lat i 2 osoby nieletnie
prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości	23	23	22-58 lat
kradzież z włamaniem	22	11	19-41 lat i 4 osoby nieletnie
znęcanie psychiczne i fizyczne	10	10	27-42 lata
spowodowanie wypadku drogowego	10	10	28-55 lat

złamanie zakazu sądowego	8	8	25-45 lat
uszkodzenie ciała	8	8	25-33 lata
groźba karalna	4	4	26-50 lat
bójka i pobicie	3	5	20-30 lat
uchylanie się od płacenia alimentów	3	3	22-45 lat
przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	3	3	22-30 lat
uszkodzenie mienia	3	0	–

Źródło danych: Posterunek Policji w Płotach.

11. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 2 pkt 1 i art. 3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej).

Zadania pomocy społecznej w gminie Płoty wykonuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach. Podejmuje on działania na podstawie następujących przepisów prawa: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawa o systemie oświaty, ustawa o dodatkach mieszkaniowych, ustawa – Prawo energetyczne, ustawa o Karcie Dużej Rodziny, a także na podstawie innych ustaw oraz uchwalonego statutu i regulaminu organizacyjnego Ośrodka.

W 2014 roku kadrę Ośrodka stanowiło 15 osób, w tym kierownik, 6 pracowników socjalnych, 3 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze, 2 pracowników wykonujących specjalistyczne usługi opiekuńcze, pracownik ds. świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, pracownik ds. dodatków mieszkaniowych oraz pracownik gospodarczy. W analizowanym

roku Ośrodek spełniał wynikający z art. 110 ust. 11-12 ustawy o pomocy społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników, bowiem na 1 pracownika socjalnego przypadało 1.515 mieszkańców gminy.

Dane szczegółowe na temat stanu zatrudnienia w OPS-ie oraz kwalifikacji pracujących w nim osób przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Kadra OPS-u i jej kwalifikacje w 2014 roku

	liczba osób
kadra kierownicza	1
wykształcenie wyższe	1
specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	1
pracownicy socjalni	6
w tym: pracownicy socjalni zatrudnieni z EFS-u	1
wykształcenie wyższe	4
wykształcenie średnie	2
specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	2
specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	0
specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	1
pozostali pracownicy	8
wykształcenie wyższe	1
wykształcenie średnie	7
wolontariusze	0
pracownicy zatrudnieni w ramach zatrudnienia subsydiowanego	0
staże	0

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach.

Ze wsparcia udzielanego przez OPS mogą korzystać osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. W odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe, które jest ustalone na poziomie 634 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 514 zł na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe stosowane jest również przy przyznawaniu zasiłków rodzinnych i świadczeń alimentacyjnych. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeśli dochód rodziny na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza 674 zł, a gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem

o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli dochód ten nie przekracza 764 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują z kolei, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

Podstawą przyznania pomocy niezależnie od rodzaju i formy jest przeprowadzenie przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego, podczas którego bada on sytuację rodzinną, ekonomiczną, zawodową, zdrowotną i mieszkaniową osoby lub rodziny oraz ich funkcjonowanie w środowisku. Po szczegółowej analizie udzielana jest pomoc, w większości przypadków poprzedzona wydaniem decyzji administracyjnej.

W 2014 roku wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie znacznie zwiększyły się w porównaniu z latami 2012-2013 (7.379.286 zł w 2012 r., 7.375.534 zł w 2013 r., 8.067.285 zł w 2014 r.). Wpływ na miał m.in. wzrost środków finansowych na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii, na składki na ubezpieczenia zdrowotne, na zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, na dodatki mieszkaniowe, na zasiłki stałe, na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz na dożywianie dzieci. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie w latach 2012-2014

rozdziały	wysokość wydatków (w zł)		
	w 2012 r.	w 2013 r.	w 2014 r.
ochrona zdrowia			
przeciwdziałanie narkomanii	5.000	2.000	5.000
przeciwdziałanie alkoholizmowi	100.000	141.000	152.000
pomoc społeczna			
domy pomocy społecznej	359.615	314.988	309.300
wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	0	0	20.710
świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	4.503.088	4.475.963	4.449.717
składki na ubezpieczenia zdrowotne	30.056	38.509	48.838
zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	443.676	369.119	431.908
dodatki mieszkaniowe	293.334	327.602	346.462
zasiłki stałe	172.117	206.262	226.368
Ośrodek Pomocy Społecznej	420.407	441.801	515.181

usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	642.381	595.609	644.749
pozostała działalność, w tym program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	180.000	160.878	635.431

pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej			
pomoc materialna dla uczniów	229.612	301.803	281.621
ogółem	7.379.286	7.375.534	8.067.285
w tym w budżecie OPS-u	7.379.286	7.375.534	8.067.285

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach.

W 2014 roku liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia w gminie, była niższa niż w latach 2012-2013 (po 752 w latach 2012-2013, 699 w 2014 r.). W latach 2012-2014 z roku na rok zmniejszała się liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie (z 1.303 w 2012 r. do 1.136 w 2014 r.).

Uwagę zwracała stale rosnąca liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (355 w 2012 r., tj. 48,8%, 365 w 2013 r., tj. 50,2%, 379 w 2014 r., tj. 55,4%) oraz znaczny odsetek osób w wieku produkcyjnym, które były objęte wsparciem (373 w 2012 r., tj. 51,3%, 403 w 2013 r., tj. 55,4%, 372 w 2014 r., tj. 54,4%).

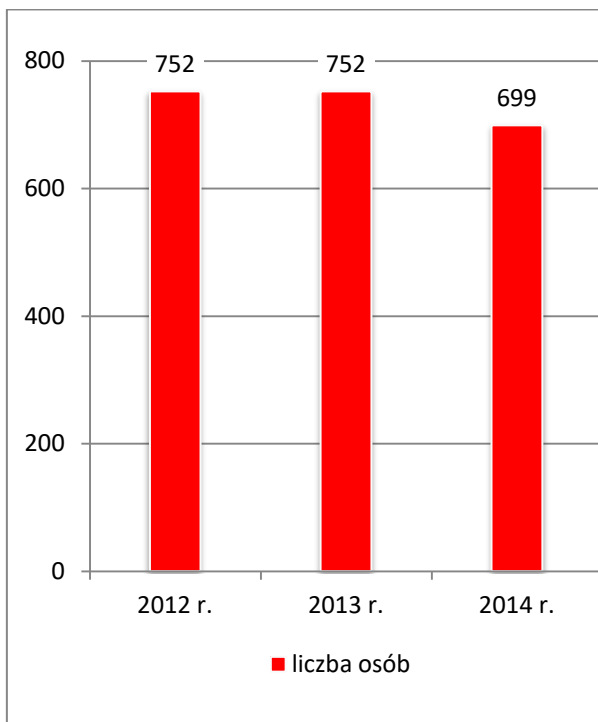
W analizowanym okresie udział osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie, zmniejszał się z roku na rok. W 2012 roku wyniósł on 14,2%, rok później 14%, a w 2014 roku 12,5%.

W latach 2012-2014 liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie pieniężne, ulegała wahaniom (1.103 w 2012 r., 1.123 w 2013 r., 1.044 w 2014 r.), a liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie niepieniężne, spadała z roku na rok (z 729 w 2012 r. do 682 w 2014 r.).

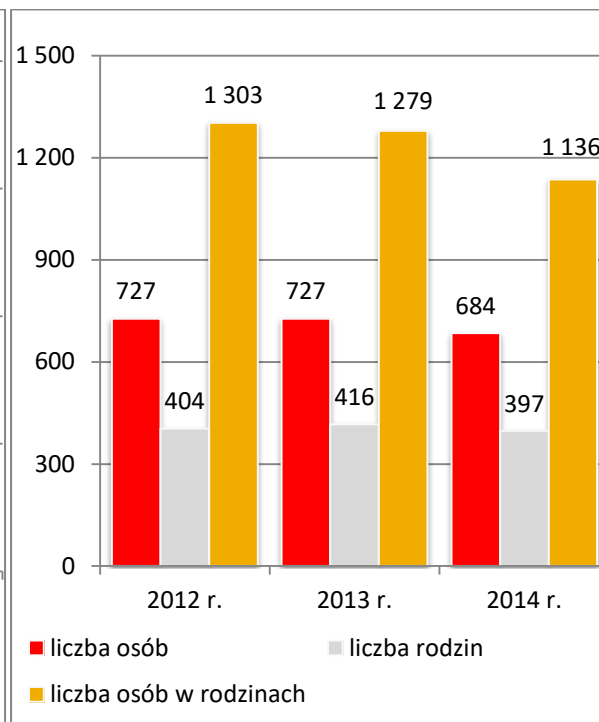
W analizowanym okresie z roku na rok wahaniom ulegała liczba rodzin, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy (425 w 2012 r., 433 w 2013 r., 418 w 2014 r.), natomiast liczba osób przebywających w tych rodzinach spadła w 2014 roku (1.222 w 2012 r., 1.224 w 2013 r., 1.169 w 2014 r.).

Poniższe wykresy przedstawiają dane szczegółowe na temat korzystających z pomocy społecznej w gminie.

Wykres 26. Osoby w gminie, którym w latach 2012-2014 udzielono pomocy i wsparcia

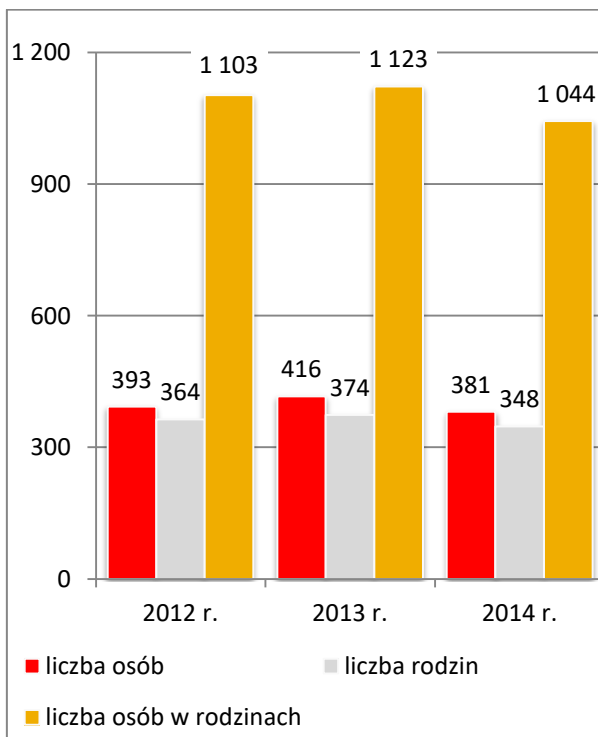

Wykres 27. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2012-2014 przyznano świadczenie

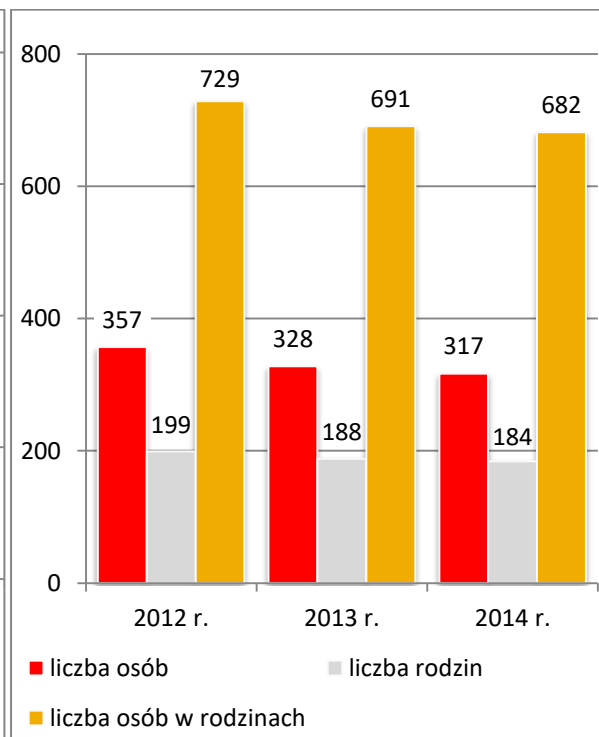

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach.

Wykres 28. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2012-2014 przyznano świadczenie pieniężne

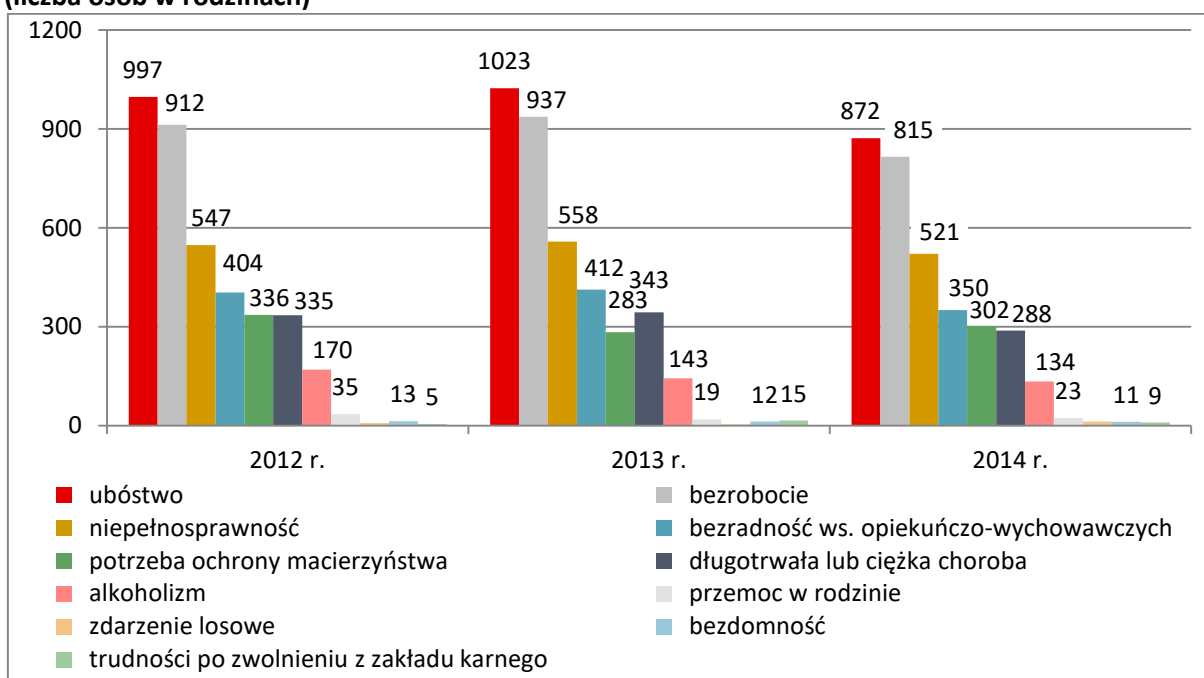
Wykres 29. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2012-2014 przyznano świadczenie niepieniężne

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach.

Wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia OPS-u w latach 2012-2014 najliczniejsze grupy stanowiły rodziny zmagające się z ubóstwem, bezrobociem oraz niepełnosprawnością i bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, wymagające ochrony macierzyństwa, głównie z uwagi na wielodzietność, oraz dotknięte długotrwałą lub ciężką chorobą. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 30. Powody przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2012-2014 (liczba osób w rodzinach)

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach.

W 2013 roku wzrosła, a w kolejnym roku spadła liczba beneficjentów pomocy społecznej zmagających się z ubóstwem (997 w 2012 r., 1.023 w 2013 r., 872 w 2014 r.), bezrobociem (912 w 2012 r., 937 w 2013 r., 815 w 2014 r.), niepełnosprawnością (547 w 2012 r., 558 w 2013 r., 521 w 2014 r.), długotrwałą lub ciężką chorobą (335 w 2012 r., 343 w 2013 r., 288 w 2014 r.), bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego (404 w 2012 r., 412 w 2013 r., 350 w 2014 r.) oraz z trudnościami w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (5 w 2012 r., 15 w 2013 r., 9 w 2014 r.).

Jednocześnie w 2013 roku spadła, a w roku następnym zwiększyła się liczba osób w rodzinach wymagających ochrony macierzyństwa, głównie ze względu na wielodzietność

(336 w 2012 r., 283 w 2013 r., 302 w 2014 r.), oraz dotkniętych przemocą w rodzinie (35 w 2012 r., 19 w 2013 r., 23 w 2014 r.) i skutkami zdarzenia losowego (7 w 2012 r., 4 w 2013 r., 12 w 2014 r.). Z roku na rok zwiększała się z kolei liczba odbiorców pomocy społecznej dotkniętych alkoholizmem (ze 170 w 2012 r. do 134 w 2014 r.), natomiast na podobnym poziomie pozostawała liczba osób w rodzinach zmagających się z bezdomnością (13 w 2012 r., 12 w 2013 r., 11 w 2014 r.).

Świadczenia pomocy społecznej udzielane przez OPS mają głównie charakter pieniężny, niepieniężny i usługowy. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2012-2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonych w gminie przez OPS w latach 2012-2014

formy świadczeń		liczba osób			liczba świadczeń		
		2012 r.	2013 r.	2014 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.
pieniężne	zasilek stały	51	58	56	498	525	546
	zasilek okresowy	223	272	245	888	1.261	1.152
	zasilek celowy	357	370	343	X	X	X
	w tym: zasilek celowy przyznany w ramach programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	321	329	302	1.401	1.507	1.612
niepieniężne	posiłek	329	294	271	45.678	38.301	35.880
	w tym: posiłek przyznany w ramach programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	329	283	271	44.723	38.301	35.880
	schronienie	7	6	5	890	410	415
	ubranie	0	0	0	0	0	0
	sprawienie pogrzebu	1	1	0	1	1	0
	odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	17	17	17	187	154	151
usługi	usługi opiekuńcze	28	33	42	6.746	7.340	7.430
	specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0
	specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	10	9	9	4.051	3.441	3.118
	poradnictwo specjalistyczne	0*	0*	0*	X	X	X
	praca socjalna	39*	40*	396*	X	X	X
	interwencja kryzysowa	0*	0*	0*	X	X	X
	kontrakt socjalny	11	24	11	X	X	X

indywidualne programy pomocy	indywidualny program wychodzenia z bezdomności	0	0	0	X	X	X
	indywidualny program zatrudnienia socjalnego (CIS)	0	0	0	X	X	X
wspieranie rodziny i piecza zastępcza	wspieranie rodziny przez asystenta rodziny (liczba asystentów rodziny)	0* (0)	0* (0)	15* (1)	X	X	X
	odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	2.355	16.337	43.846	X	X	X

*liczba rodzin

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach.

Spośród świadczeń pieniężnych najczęściej udzielaną formą pomocy w latach 2012-2014 był zasiłek celowy. Jest on przyznawany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, obuwia, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, opłat za gaz, energię, wodę i czynsz, a także kosztów pogrzebu. Liczba osób nim objętych ulegała wahaniom (357 w 2012 r., 370 w 2013 r., 343 w 2014 r.).

W analizowanym okresie ważną formą wsparcia finansowego był również zasiłek okresowy, który przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie oraz możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Liczba osób nim objętych także ulegała wahaniom (223 w 2012 r., 272 w 2013 r., 245 w 2014 r.).

Dominujący rodzaj pomocy niepieniężnej stanowił z kolei posiłek, który był wsparciem udzielanym głównie dzieciom w ramach wieloletniego programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (obowiązywał on do końca 2013 roku; na lata 2014-2020 Rada Ministrów przyjęła wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”). Celem tego Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych. W latach

2012-2014 liczba osób objętych posiłkiem zwiększała się z roku na rok (z 329 w 2012 r. do 271 w 2014 r.).

Ważną formą wsparcia niepieniężnego było również pokrywanie kosztów pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej. Z roku na rok zwiększa się w gminie liczba osób starszych, samotnych i schorowanych wymagających całodobowej opieki w miejscu zamieszkania lub umieszczenia w placówce zapewniającej całodobową opiekę. W latach 2012-2014 OPS pokrywał koszt pobytu w domach pomocy społecznej za 17 osób w każdym roku.

Ośrodek pokrywał również koszt pobytu i wyżywienia w schroniskach za osoby bezdomne, dla których ostatnim miejscem zameldowania był teren gminy. W 2012 roku tą formą pomocy objęto 7 osób, rok później 6 osób, a w 2014 roku 5 osób.

Wśród usług najistotniejszą rolę odgrywała praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Była ona prowadzona m.in. w oparciu o zawarte kontrakty socjalne, których liczba ulegała wahaniom (11 w 2012 r., 24 w 2013 r., 11 w 2014 r.). W 2014 roku liczba rodzin, które objęto pracą socjalną, dziesięciokrotnie wzrosła w porównaniu z latami 2012-2013 (39 w 2012 r., 40 w 2013 r., 396 w 2014 r.).

W analizowanym okresie OPS zajmował się także udzielaniem usług opiekuńczych osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innej osoby. Z usług mogą również korzystać osoby zamieszkujące z małżonkiem czy rodziną, którzy z różnych powodów (niepełnosprawność, zatrudnienie), takiej pomocy nie mogą zapewnić.

Usługi opiekuńcze świadczone są w miejscu zamieszkania i obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości – zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W latach 2012-2014 tą formą wsparcia obejmowano coraz większą liczbę osób – w 2012 roku 28 osób, rok później 33 osoby, a w 2014 roku 42 osoby.

W analizowanym okresie Ośrodek świadczył również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W 2012 roku objęto nimi 10 osób, a w latach 2013-2014 po 9 osób.

Od 2014 roku Ośrodek realizował również zadania z zakresu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, zatrudniając 1 asystenta rodziny, który miał pod opieką 15 rodzin. Jednocześnie Ośrodek partycypował w kosztach utrzymania dzieci z gminy w pieczy zastępczej. W 2012 roku w pieczy zastępczej przebywało 7 dzieci (2 dzieci powróciło do rodziny naturalnej), w 2013 roku 11 dzieci, a w 2014 roku 14 dzieci (3 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 1 dziecko w rodzinie zastępczej zawodowej, 2 dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej, 2 dzieci w rodzinnym domu dziecka, 5 dzieci w Placówce opiekuńczo-wychowawczej „Dom dla Dzieci” w Gryficach, 1 dziecko powróciło do domu rodzinnego).

W analizowanym okresie Ośrodek, współpracując z Powiatowym Urzędem Pracy w Gryficach, był również organizatorem prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej. Były one wykonywane w Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Płotach oraz na terenie miejscowości Wyszobór, Wicimice, Natolewice, Mechowo i Słudwia. W latach 2012-2014 tą formą wsparcia objęto po 40 osób, a kwota wydatkowana na ten cel wyniosła: 34.279 zł w 2012 roku, 33.086 zł w 2013 roku i 32.844 zł w 2014 roku.

W analizowanym okresie OPS wypłacał również stypendia szkolne i zasiłki szkolne. Najczęściej wsparcie te kierowane jest do dzieci pochodzących z rodzin ubogich lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, np. dotkniętych bezrobociem, i służy zmniejszeniu różnic w dostępie do edukacji. W latach 2012-2014 liczba osób nim objętych zmniejszała się z roku na rok (423 w 2012 r., 350 w 2013 r., 330 w 2014 r.), a kwota udzielonych świadczeń wyniosła 229.612 w 2012 r., 189.980 zł w 2013 roku i 281.621 zł w 2014 roku.

W latach 2012-2014 Ośrodek kierował dzieci pochodzące z rodzin najuboższych na kolonie organizowane przez Kuratorium Oświaty w Szczecinie. W 2012 roku po 10 dzieci wypoczywało w Ośrodku Kolonijno-Wypoczynkowym „Wojków” w Kowarach i Centrum Konferencyjno-Wypoczynkowym „Szafir” w Moryniu, w 2013 roku 15 dzieci przebywało w Ośrodku Kolonijno-Wypoczynkowym „Wojków” w Kowarach, a w 2014 roku odpowiednio 10 i 8 dzieci wyjechało do Ośrodka Wypoczynkowego „Warszawianka” w Rzecze i Centrum Konferencyjno-Wypoczynkowego w Moryniu.

Od 2014 roku w gminie realizowany jest również rządowy program pomocy dla rodzin wielodzietnych. Koordynacją jego realizacji zajmuje się OPS, który wydaje Karty Dużej Rodziny.

W analizowanym okresie OPS realizował także zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, będąc odpowiedzialnym za obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Płoty i delegując do niego swoich pracowników.

W ramach realizowanych zadań Ośrodek przyznawał również świadczenia rodzinne. W latach 2012-2014 ogólna liczba udzielonych świadczeń zmniejszała się z roku na rok (z 28.505 w 2012 r. do 24.943 w 2014 r.).

W analizowanym okresie systematycznie spadała liczba wypłaconych zasiłków pielęgnacyjnych (z 6.677 w 2012 r. do 6.028 w 2014 r.), podobnie jak liczba przyznanych świadczeń pielęgnacyjnych (z 1.159 w 2012 r. 450 w 2014 r.).

W 2014 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost liczby wypłaconych specjalnych zasiłków opiekuńczych (z 36 do 68). Był on spowodowany tym, że w 2013 roku świadczenie te wypłacano tylko od lipca do grudnia, natomiast w kolejnym roku przez 12 miesięcy.

Dane szczegółowe na temat przyznanych w gminie świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2012-2014

	2012 r.	2013 r.	2014 r.
zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych			
liczba świadczeń	20.581	19.537	18.341
zasiłek pielęgnacyjny			
liczba świadczeń	6.677	6.371	6.028
świadczenia pielęgnacyjne			
liczba świadczeń	1.159	752	450
dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego			
liczba świadczeń	X	200	0
specjalny zasiłek opiekuńczy			
liczba świadczeń	X	36	68
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka			
liczba świadczeń	88	79	56
ogółem			
liczba świadczeń	28.505	26.975	24.943

zasiłek dla opiekunów			
liczba świadczeń	X	X	511

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach.

Od 2014 roku Ośrodek przyznawał zasiłek dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Przysługuje on osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa (na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2012 r., poz. 1548) decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. W analizowanym roku OPS przyznał 511 takich zasiłków na kwotę 258.660 zł.

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy (od 2013 roku) OPS opłacał składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz zdrowotne. Liczba tych składek i ich wartość zmniejszały się z roku na rok (1.478 na kwotę 146.632 zł w 2012 r., 1.139 na kwotę 120.289 zł w 2013 r., 747 na kwotę 104.614 zł w 2014 r.).

Kolejną formę pomocy udzielanej przez Ośrodek stanowiły świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które służą wsparciu osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych. W latach 2013-2014 liczba rodzin, którym przyznano tę pomoc, była wyższa niż w 2012 roku (98 w 2012 r., 115 w 2013 r., 113 w 2014 r.), a liczba wypłaconych świadczeń ulegała wahaniom (2.035 w 2012 r., 2.290 w 2013 r., 2.138 w 2014 r.). Jednocześnie w latach 2013-2014 liczba dłużników alimentacyjnych w gminie była niższa niż w 2012 roku (267 w 2012 r., 155 w 2013 r., 171 w 2014 r.). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2012-2014

	2012 r.	2013 r.	2014 r.
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	98	115	113
liczba wypłaconych świadczeń	2.035	2.290	2.138
liczba dłużników alimentacyjnych w gminie	267	155	171
łącznie kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	645.010	780.550	740.710

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach.

W analizowanym okresie Ośrodek kontynuował realizację projektu systemowego pn. „Aktywni = Samodzielni” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Jego celem był rozwój aktywnej integracji mieszkańców gminy Płoty zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez podniesienie ich statusu zawodowego i społecznego. W ramach projektu organizowano dla uczestników m.in. takie formy wsparcia, jak: zajęcia w Centrum Integracji Społecznej w Rogozinie, kursy i szkolenia zawodowe (Florystyka i bukiciarstwo, Fryzjerstwo – podstawowe techniki strzyżeń, Uprawnienia elektryczne, Księgowość i rozliczanie działalności gospodarczej, Sprzedaż i fakturowanie z obsługą oprogramowania kas fiskalnych i terminali płatniczych, Pielęgnacja dłoni i stylizacja paznokci, Prawo jazdy kategorii B i C, Kierowca operator wózka jezdny widłowy, Opiekun osoby starszej i niepełnosprawnej, Podstawy komputera), warsztaty dla rodziców, treningi umiejętności wychowawczych, praca z asystentem rodziny, warsztaty zarządzania budżetem domowym, warsztaty psychologiczne, wyjazdy integracyjne, badania okulistyczne i psychologa transportu, wyposażenie gospodarstwa domowego (w sprzęt AGD, kołdry, poduszki, pościel, ręczniki itp.).

W 2012 roku projektem objęto 21 osób rok później 24 osoby, a w 2014 roku 15 osób. Kwota dofinansowania z EFS-u wyniosła: w 2012 roku 158.419 zł, w 2013 roku 154.651 zł, 150.552 zł w 2014 r.

W 2012 roku ogólny koszt projektu wyniósł 176.021 zł (w tym 158.418,90 zł z EFS-u), rok później 171.835 zł (w tym 154.651,50 zł z EFS-u), a w 2014 roku 163.261,21 zł (w tym 154.281,84 zł z EFS-u).

Pomoc społeczna polega również na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. Obejmuje ona zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. W gminie Płoty, poza Ośrodkiem Pomocy Społecznej, nie funkcjonują żadne instytucje wsparcia. Mieszkańcy gminy mają również możliwość korzystania z oferty instytucji działających poza gminą, głównie funkcjonujących na terenie powiatu gryfickiego. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Instytucje wsparcia w powiecie gryfickim, z oferty których mogą korzystać i korzystają mieszkańcy gminy

nazwa i adres instytucji	zakres oferowanych usług oraz kategoria klienta
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach , ul. Dworcowa 22, 72-300 Gryfice	Zakres oferowanych usług: realizacja zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej, rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Kategoria klienta: mieszkańcy powiatu.
Domy Pomocy Społecznej nr 1 i 2 w Gryficach , ul. Kościuszki 35, 71, 72-300 Gryfice	Zakres oferowanych usług: całodobowe usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Kategoria klienta: osoby przewlekle somatycznie chore.
Dom Pomocy Społecznej w Jarominie , Jaromin 50, 72-320 Trzebiatów	Zakres oferowanych usług: całodobowe usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Kategoria klienta: osoby przewlekle psychicznie chore i niepełnosprawne intelektualnie
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom dla Dzieci” w Gryficach , ul. Polna 8, 72-300 Gryfice	Zakres oferowanych usług: całodobowa opieka, realizowanie zadań przewidzianych dla placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego i socjalizacyjnego. Kategoria klienta: dzieci całkowicie lub częściowo pozbawione opieki rodzicielskiej.
Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Gryficach , ul. Koszarowa 1, 72-300 Gryfice	Zakres oferowanych usług: dzienny pobyt, w tym usługi w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Kategoria klienta: osoby dorosłe przewlekle psychicznie chore oraz upośledzone umysłowo.

Źródło danych: Starostwo Powiatowe w Gryficach.

12. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form jego aktywności. Pełnią istotną rolę nie tylko w konsolidacji społeczności lokalnej, organizacyjnym wzmocnieniu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju małych i średnich miejscowości. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i marginalizowanych grup społecznych, ale ich lokalnego otoczenia, sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie jej zasobów.

Współpraca samorządu lokalnego z podmiotami należącymi do sektora pozarządowego nie tylko pozwala skuteczniej i efektywniej działać na rzecz rozwoju oraz poprawy warunków i jakości życia mieszkańców, lecz również umożliwia istotne odciążenie sektora publicznego w realizacji zadań.

W gminie Płoty funkcjonuje 20 organizacji pozarządowych. Samorząd gminy posiada „Program współpracy gminy Płoty z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”, w oparciu o który ma możliwość podejmowania z nimi współpracy w następujących formach:

- zlecenia organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych wraz z przekazaniem dotacji na ich sfinansowanie lub dofinansowanie w trybach przewidzianych ustawą lub przepisami szczególnymi,
- wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i realizowanych zadaniach, w szczególności poprzez publikowanie informacji na stronach internetowych Gminy Płoty,
- konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych dotyczących sfery współpracy poprzez udostępnienie projektów tych aktów na stronach internetowych Gminy Płoty i na tablicy ogłoszeń.

Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat sektora pozarządowego w gminie.

Tabela 15. Organizacje pozarządowe w gminie

lp.	nazwa i adres organizacji	charakterystyka działania
1.	Płotowskie Stowarzyszenie Miłośników Muzyki , ul. Słoneczna 2a, lok. 6, 72-310 Płoty	Upowszechnianie kultury, w tym muzyki.
2.	Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej Słudwia , ul. Wiejska 10, 72-310 Płoty	Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.
3.	Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Płotowskiej , Plac Konstytucji 3 Maja 1, 72-310 Płoty.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ krzewienie wiedzy o gminie, ▪ koordynowanie współpracy pomiędzy partnerskimi miastami Płoty i Niebüll (Niemcy), ▪ podejmowanie przy współpracy z placówkami oświatowymi działań na rzecz dzieci i młodzieży, ▪ organizowanie imprez dla mieszkańców gminy, np. rajdów rowerowych, spływów kajakowych.

<p>4.</p>	<p>Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalnych „Pasja”, ul. Kościuszki 7, 72-310 Płoty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwijanie i pomnażanie dorobku polskiej kultury narodowej, realizowanie, wspieranie i rozbudzenie inicjatyw obywatelskich na rzecz rozwoju społecznego i kulturalnego, ▪ upowszechnianie działań z zakresu wszechstronnego rozwoju, edukacji, wychowania i promocji oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych, ▪ prowadzenie działalności kulturalnej, oświatowej i edukacyjnej, ▪ kultywowanie historii, tradycji i kultury ze szczególnym uwzględnieniem folkloru, ▪ promowanie walorów regionalnych dla rozwoju społeczno-kulturalnego, oświaty regionalnej i turystyki, ▪ integrowanie środowiska lokalnego, w tym osób niepełnosprawnych, udzielanie pomocy rodzinie, przeciwdziałanie i zapobieganie patologiom społecznym, ▪ wspieranie samorealizacji jednostki, ▪ jednoczenie środowiska artystycznego i nieartystycznego dla harmonijnego rozwoju społeczności lokalnych, ▪ promowanie i wzmacnianie aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym, ▪ wspieranie działalności artystycznej i podnoszenie poziomu twórczości, ▪ rozwój społeczeństwa obywatelskiego, szczególnie wspieranie ruchu obywatelskiego i działań organizacji pozarządowych, ▪ rozwój społeczeństwa informatycznego, popularyzacja nowych rozwiązań i narzędzi w działaniach artystycznych oraz edukacji kulturalnej, ▪ kształtowanie postawy otwartości, tolerancji i zaangażowania we wspólne przedsięwzięcia, ▪ tworzenie pola do działalności interdyscyplinarnej.
<p>5.</p>	<p>Regionalne Towarzystwo Inicjatyw Społecznych i Gospodarczych „Nad Regą”, ul. Piastowa 4d, lok. 7, 72-310 Płoty.</p>	<p>Inicjowanie i wspieranie działań na rzecz zwiększenia aktywności społeczności lokalnych oraz rozwiązywania problemów natury społecznej i gospodarczej, poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prowadzenie ośrodka informacji społecznej, ▪ popularyzowanie wiedzy na tematy społeczne, kulturalne i historyczne o regionie, ▪ podejmowanie i wspieranie inicjatyw społecznych, w tym dotyczących przeciwdziałania bezrobociu, rozwoju demokracji lokalnej, oświaty, kultury, ekologii, historii, służących tworzeniu warunków do powstawania i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w gminach i regionie, ▪ zwalczanie przejawów patologii społecznej i podejmowanie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego (m.in. wspieranie inicjatyw młodzieżowych grup nieformalnych i formalnych w celu zwiększenia udziału osób młodych w działalności publicznej i ich wpływu na tok pozytywnych przeobrażeń w gminach).

6.	<p>Stowarzyszenie Społeczno-Edukacyjno-Kulturalne Młodzieżowa Orkiestra Dęta w Płotach, ul. Jedności Narodowej 19c/1, 72-310 Płoty</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ działalność społeczno-edukacyjno- wychowawcza służąca aktywizacji artystycznej dzieci i młodzieży i zwiększeniu ich udziału w życiu kulturalnym, ▪ upowszechnianie muzyki i tańca w jej wielorakiej formie i funkcji społecznej, ▪ kształcenie pozaszkolne, czyli edukacja nieformalna, ▪ promowanie gminy, regionu i kraju, ▪ wzmacnianie postaw patriotycznych i obywatelskich oraz poczucia przynależności do wspólnoty europejskiej, ▪ nawiązywanie kontaktów i wymiana doświadczeń z podmiotami o podobnych celach działającymi w kraju i poza jej granicami.
7.	<p>Stowarzyszenie „Pomoc Bez Granic”, ul. Kościuszki 7, 72-310 Płoty.</p>	<p>Udzielanie pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej, wyrównywanie ich szans, podejmowanie działań wspierających.</p>
8.	<p>Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarząd Oddziału Rejonowego w Płotach, ul. Kościuszki 7, 72-310 Płoty.</p>	<p>Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym i niepełnosprawnych, w tym udzielanie pomocy rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie ich szans.</p>
9.	<p>Miejsko-Gminny Ludowy Klub Sportowy „Polonia”, Plac Konstytucji 3 Maja 1, 72-310 Płoty.</p>	<p>Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.</p>
10.	<p>Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Mokasyn”, ul. Batorego 15, 72-310 Płoty.</p>	<p>Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.</p>
11.	<p>Ludowy Zespół Sportowy „Lotnik” Czarne, Czarne, 72-310 Płoty.</p>	<p>Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.</p>
12.	<p>Ludowy Zespół Sportowy „Sowianka”, Sowno, 72-310 Płoty.</p>	<p>Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.</p>
13.	<p>Ludowy Klub Sportowy „Zieloni” Wyszobór, Wyszobór, 72-310 Płoty.</p>	<p>Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.</p>
14.	<p>Ludowy Klub Sportowy „Gardeminka” Mechowo, Mechowo, 72-310 Płoty.</p>	<p>Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.</p>
15.	<p>Uczniowski Klub Sportowy w Płotach, ul. I Armii Wojska Polskiego 17, 72-310 Płoty.</p>	<p>Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.</p>
16.	<p>Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Modlimowie, Modlimowo, 72-310 Płoty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi

17.	Ochotnicza Straż Pożarna w Natolewicach , Natolewice, 72-310 Płoty.	i innymi podmiotami, <ul style="list-style-type: none"> ▪ udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń, ▪ informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi, ▪ rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej, ▪ wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej, ▪ podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska.
18.	Ochotnicza Straż Pożarna w Pniewie , Pniewo, 72-310 Płoty.	
19.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wyszoborze , Wyszobór 38a, 72-310 Płoty.	
20.	Ochotnicza Straż Pożarna w Płotach , ul. Kościuszki 8, lok. 1a, 72-310 Płoty.	

Źródło danych: Urząd Miejski w Płotach.

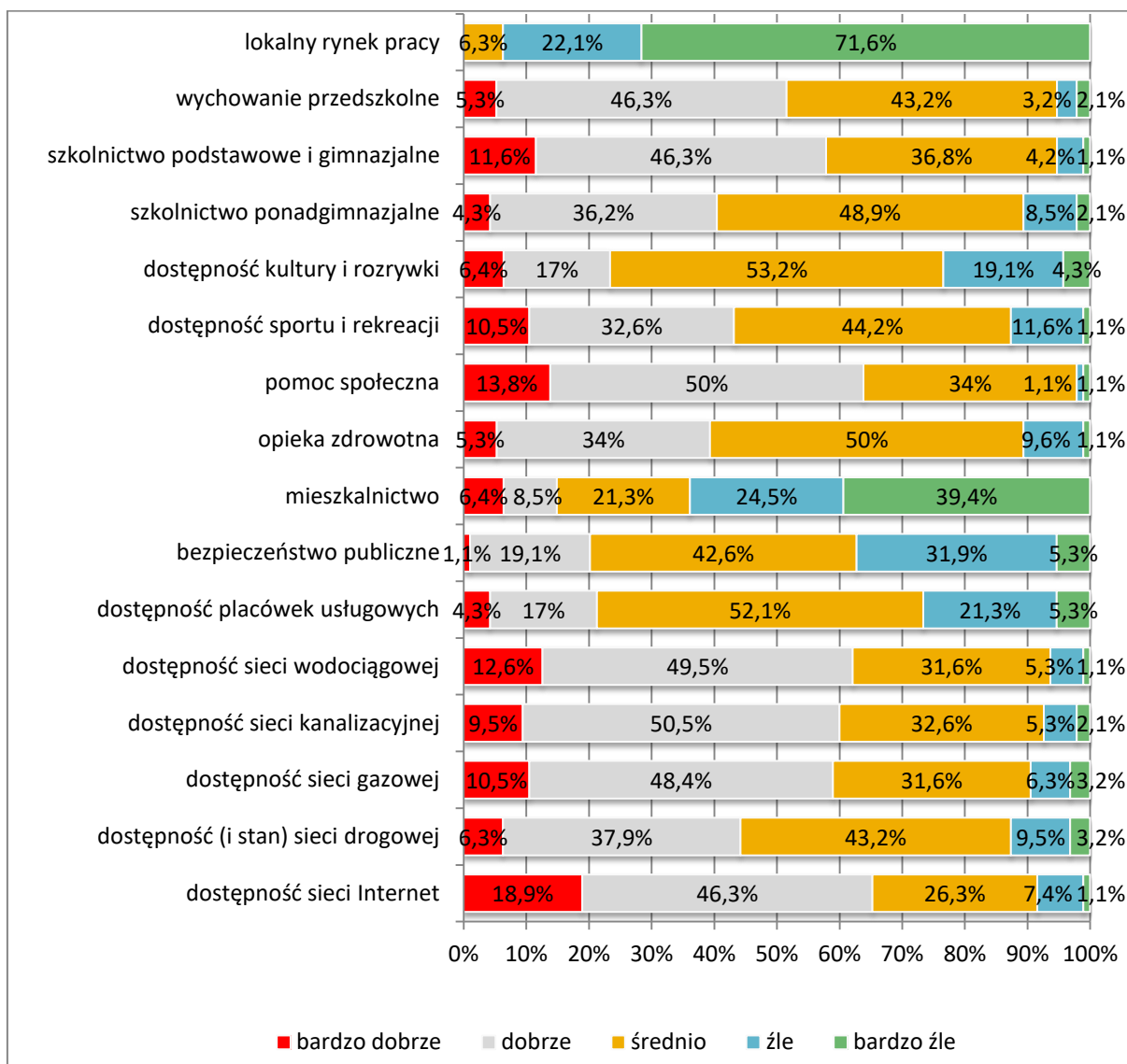
13. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH „PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM”

Badania ankietowe przeprowadzone w ramach diagnozy sytuacji społecznej w gminie Płoty posłużyły identyfikacji, określeniu przyczyn i skali występujących na jej terenie problemów społecznych oraz wskazaniu działań, jakie należałoby podjąć w celu zmniejszenia ich natężenia oraz zminimalizowania ich skutków.

Badania zostały przeprowadzone przy pomocy ankiet, które zostały rozpowszechnione wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Burmistrza Płotów, Zastępcy Burmistrza, Skarbnika Gminy, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Miejskiego, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, m.in. placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, a także przedstawicieli jednostek służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych i kościoła. W sumie do analizy przedłożono 95 wypełnionych anonimowo ankiet.

W pierwszym pytaniu poproszono przedstawicieli środowiska lokalnego o ocenę warunków życia w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 31. Warunki życia w gminie

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

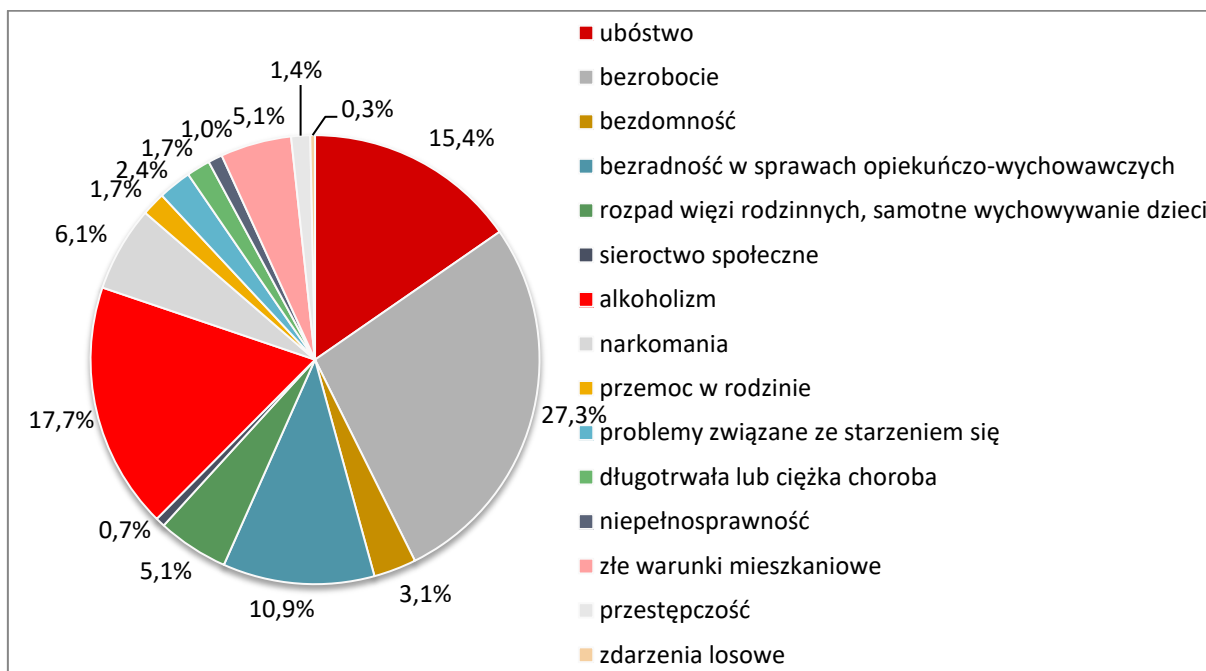
Analizując warunki życia w gminie, przedstawiciele środowiska lokalnego najwyżej ocenili dostęp do sieci Internet (łącznie 65,2% ocen dobrych i bardzo dobrych), pomoc społeczną (w sumie 63,8% ocen dobrych i bardzo dobrych), dostęp do sieci wodociągowej (łącznie 62,1% ocen dobrych i bardzo dobrych), kanalizacyjnej (w sumie 60% ocen dobrych i bardzo dobrych) i gazowej (łącznie 58,9% ocen dobrych i bardzo dobrych) oraz szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego (w sumie 57,9% ocen dobrych i bardzo dobrych).

Najniżej ankietowani ocenili lokalny rynek pracy (łącznie 93,7% ocen bardzo złych i złych) oraz sytuację mieszkaniową (w sumie 63,9% ocen bardzo złych i złych). Z niskimi ocenami spotkał się również stan bezpieczeństwa publicznego (łącznie 37,2% ocen złych

i bardzo złych), a także dostępność placówek usługowych (w sumie 26,6% ocen złych i bardzo złych) oraz kultury i rozrywki (łącznie 23,4% ocen złych i bardzo dobrych).

W kolejnym pytaniu zapytano badanych o problemy, które najczęściej dotyczą mieszkańców gminy. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 32. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy

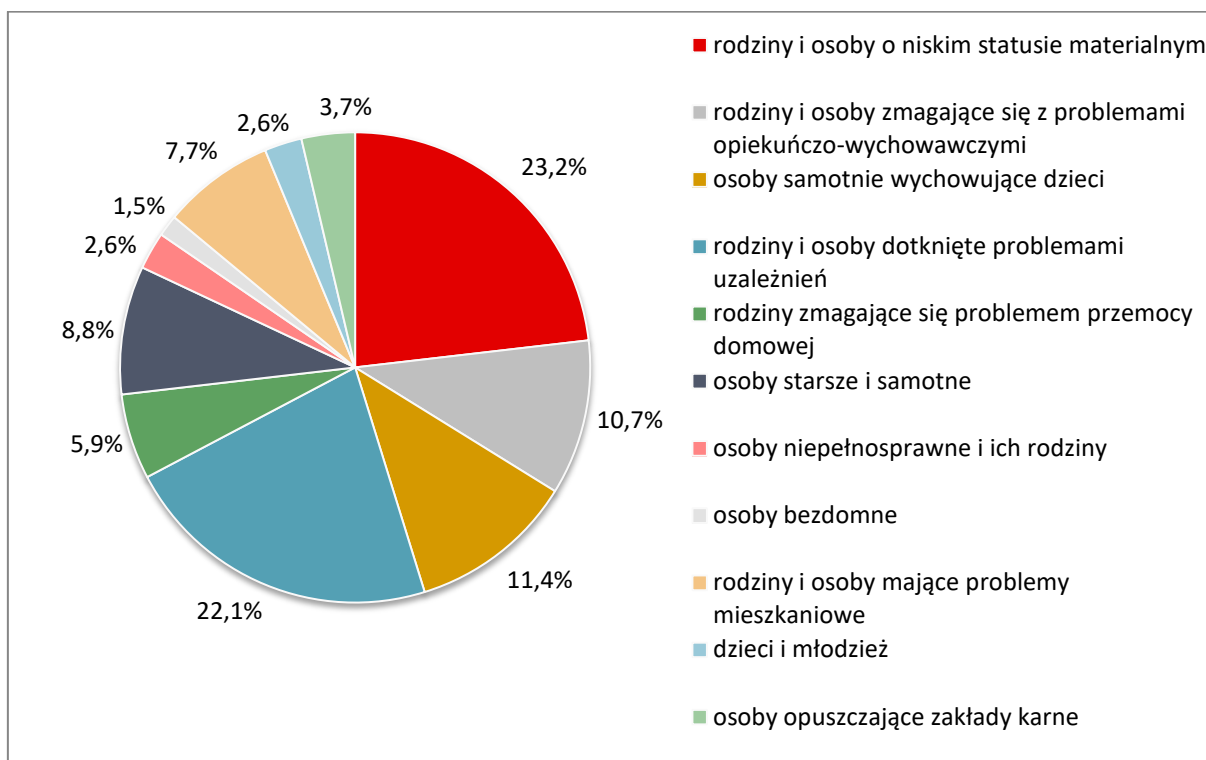

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Do problemów, które najczęściej dotykają mieszkańców gminy, respondenci zaliczyli bezrobocie (27,3%), alkoholizm (17,7%) i ubóstwo (15,4%), a następnie bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zaniedbanie dzieci (10,9%).

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowali identyfikowali grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 33. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie

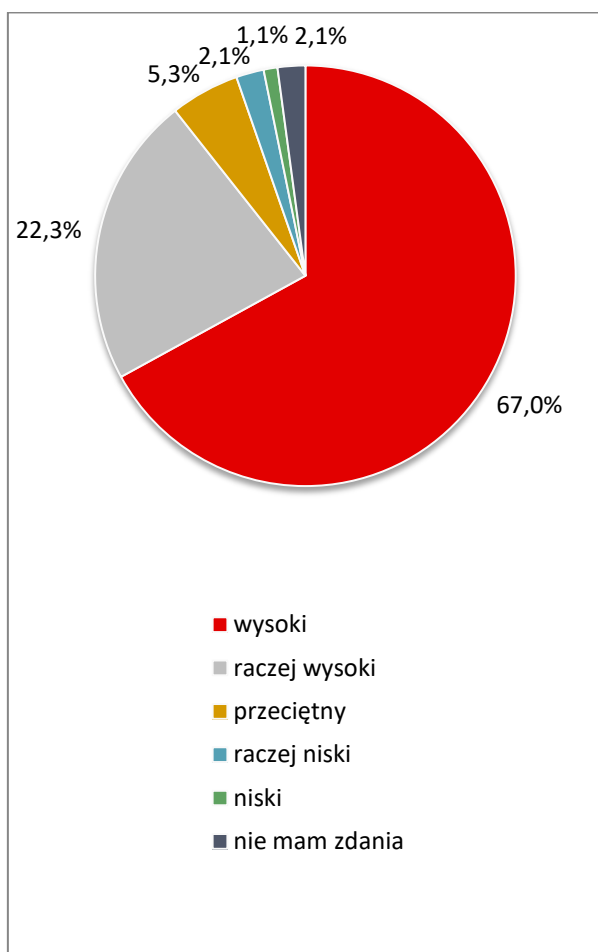
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Najwięcej badanych stwierdziło, że najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym są rodziny i osoby o niskim statusie materialnym (23,2%) oraz dotknięte problemami uzależnień (22,1%).

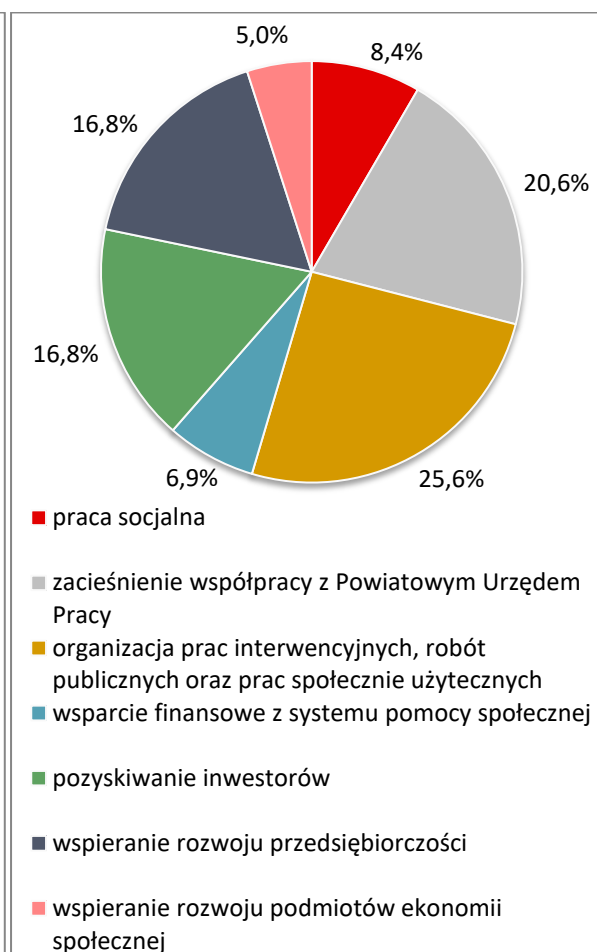
Zdaniem respondentów wykluczeniem społecznym zagrożone są także osoby samotnie wychowujące dzieci (11,4%), rodziny i osoby zmagające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w tym rodziny wielodzietne i niepełne (10,7%), osoby starsze i samotne (8,8%) oraz rodziny i osoby mające problemy mieszkaniowe (7,7%).

W kolejnych pytaniach poproszono badanych o opinię na temat poziomu bezrobocia w gminie oraz wskazanie działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób nim dotkniętych. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 34. Jaki jest poziom bezrobocia w gminie?

Wykres 35. Jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych?

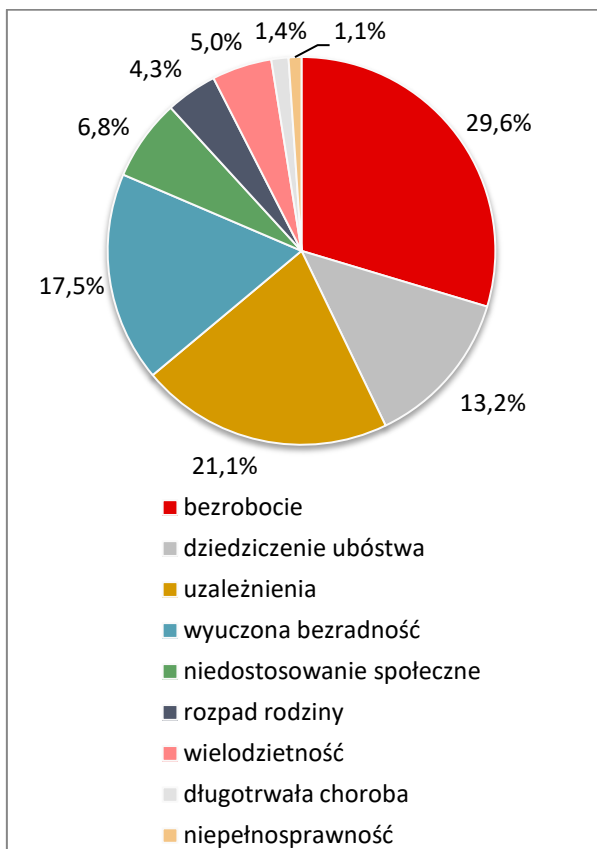
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii zdecydowanej większości ankietowanych (łącznie 89,3%) poziom bezrobocia w gminie jest wysoki lub raczej wysoki, a zdaniem 5,3% badanych jest on przeciętny. Jedynie 3,2% respondentów uznało poziom bezrobocia w gminie za raczej niski lub niski.

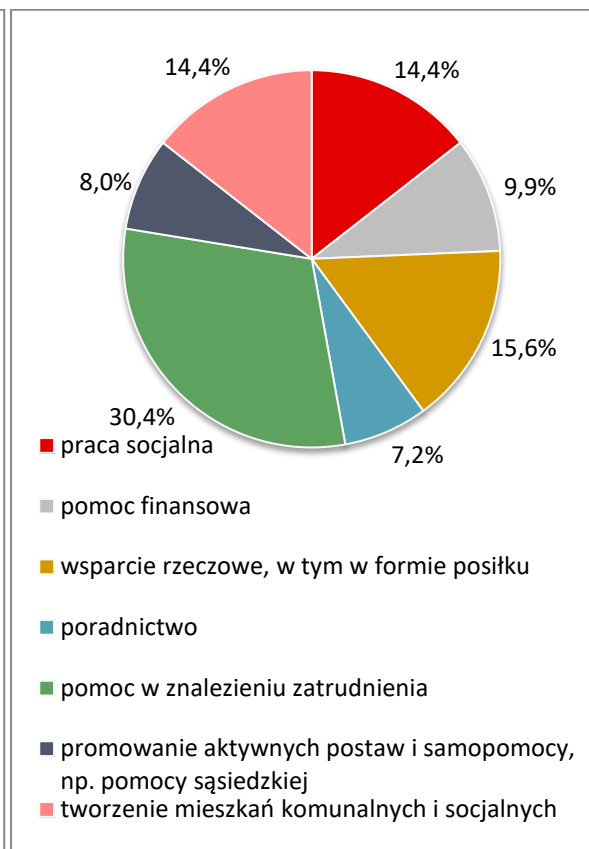
Wśród działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób pozostających bez pracy, respondenci najczęściej wymieniali: organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych i prac społecznie użytecznych (25,6%), zacieśnianie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w celu umożliwienia osobom bezrobotnym (poprzez świadczenie poradnictwa oraz organizowanie stażu, kursów i szkoleń) zdobycia doświadczenia zawodowego oraz podniesienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych (20,6%), pozyskiwanie inwestorów oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości (po 16,8%).

W odpowiedzi na następane pytania ankietowani wskazali przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy oraz przedstawili propozycje działań, jakie powinny być podejmowane na rzecz osób nim dotkniętych. Szczegóły w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 36. Przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy?

Wykres 37. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz dotkniętych problemem ubóstwa?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

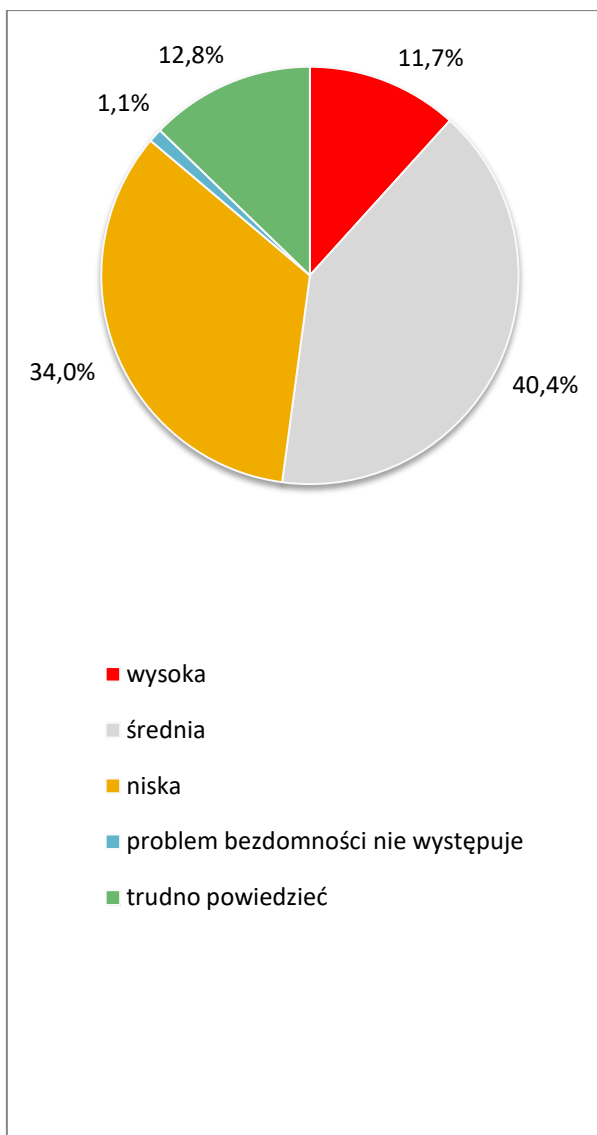
Wśród przyczyn popadania mieszkańców gminy w ubóstwo, ankietowani najczęściej wskazywali bezrobocie (29,6%). Do ważnych powodów ubożenia ludności badani zaliczyli także uzależnienia (21,1%), wyuczoną bezradność (17,5%) i dziedziczenie ubóstwa (13,2%).

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać problemowi ubóstwa należałoby przede wszystkim udzielać pomocy w znalezieniu zatrudnienia (30,4%). Duże znaczenie przywiązywali również do wsparcia rzeczowego, w tym w formie posiłku (15,6%), prowadzenia pracy socjalnej oraz tworzenia mieszkań komunalnych i socjalnych (po 14,4%).

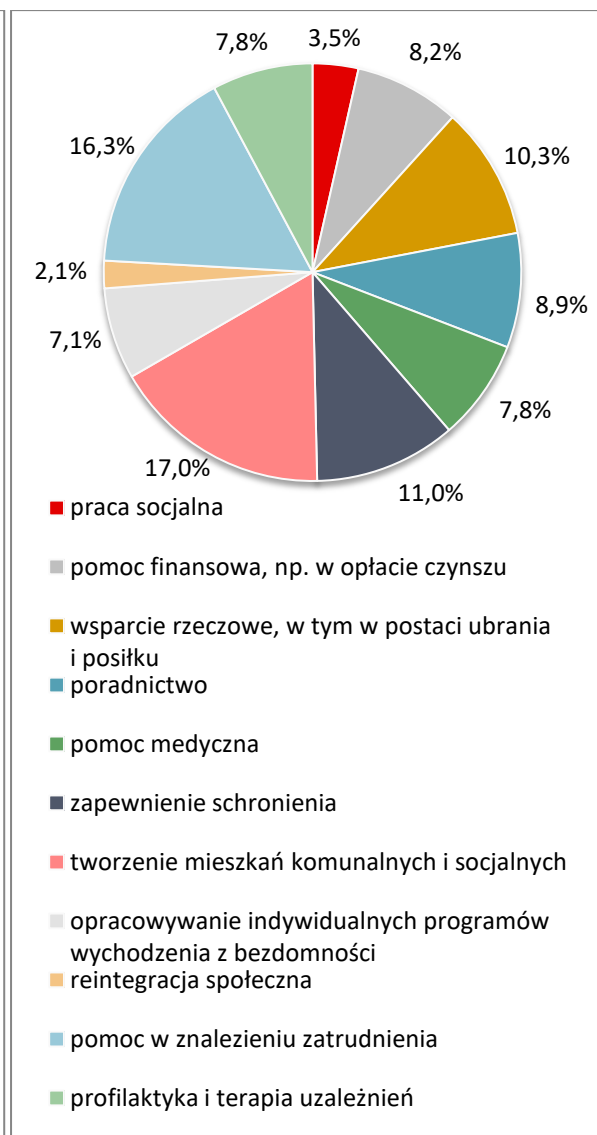
W kolejnych pytaniach została podjęta kwestia bezdomności – poproszono badanych o opinię na temat skali tego problemu w gminie oraz wskazanie działań, które przyniosłyby

największą skuteczność w jego zapobieganiu i rozwiązywaniu. Uzyskane odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 38. Jaka jest skala problemu bezdomności w gminie?

Wykres 39. Jakie działania byłby najskuteczniejsze w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Najwięcej respondentów (40,4%) stwierdziło, że skala bezdomności w gminie jest średnia, a 34% ankietowanych uznało, że jest ona niska. Jednocześnie 12,8% badanych nie miało zdania w tej sprawie, a 11,7% przyznało, że skala bezdomności w gminie jest wysoka.

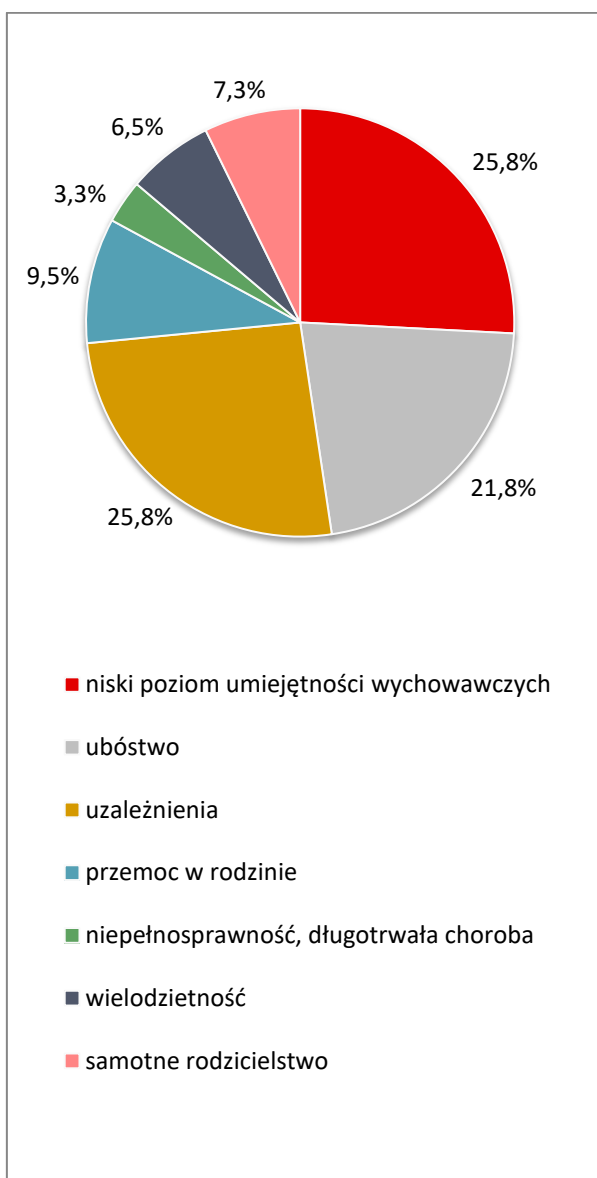
W opinii ankietowanych największe efekty w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności może przynieść tworzenie mieszkań komunalnych i socjalnych (17%),

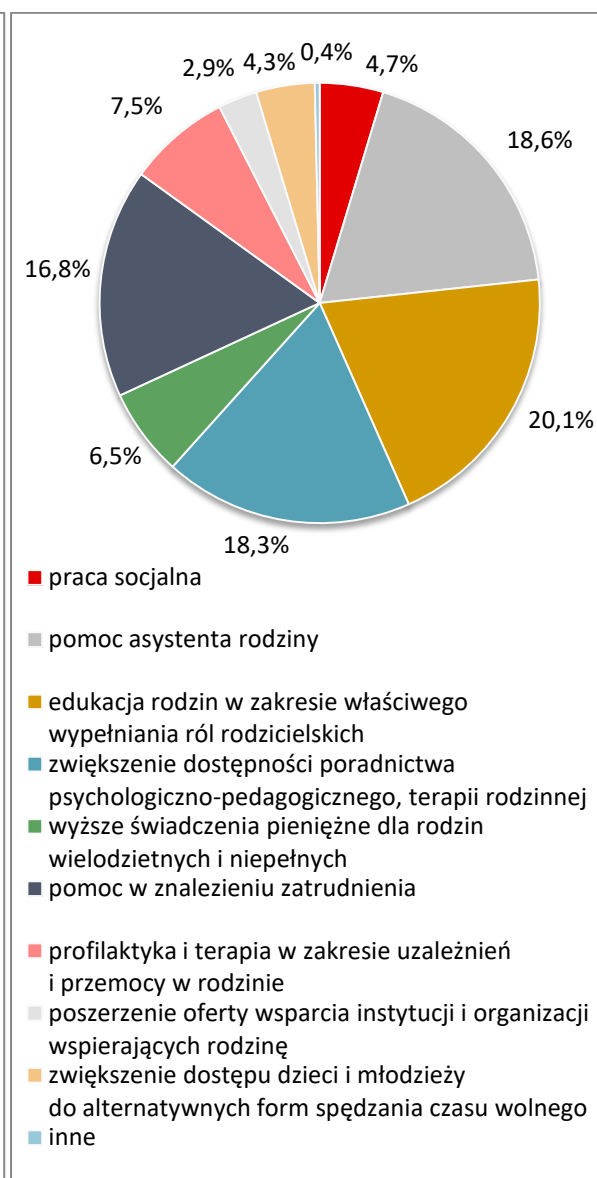
udzielenie pomocy w znalezieniu zatrudnienia (16,3%), a także zapewnienie schronienia (11%) oraz udzielenie wsparcia rzeczowego, w tym w postaci ubrania i posiłku (10,3%).

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające poznać opinie respondentów na temat przyczyn bezradności opiekuńczo-wychowawczej oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Uzyskane odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 40. Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie

Wykres 41. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w gminie?

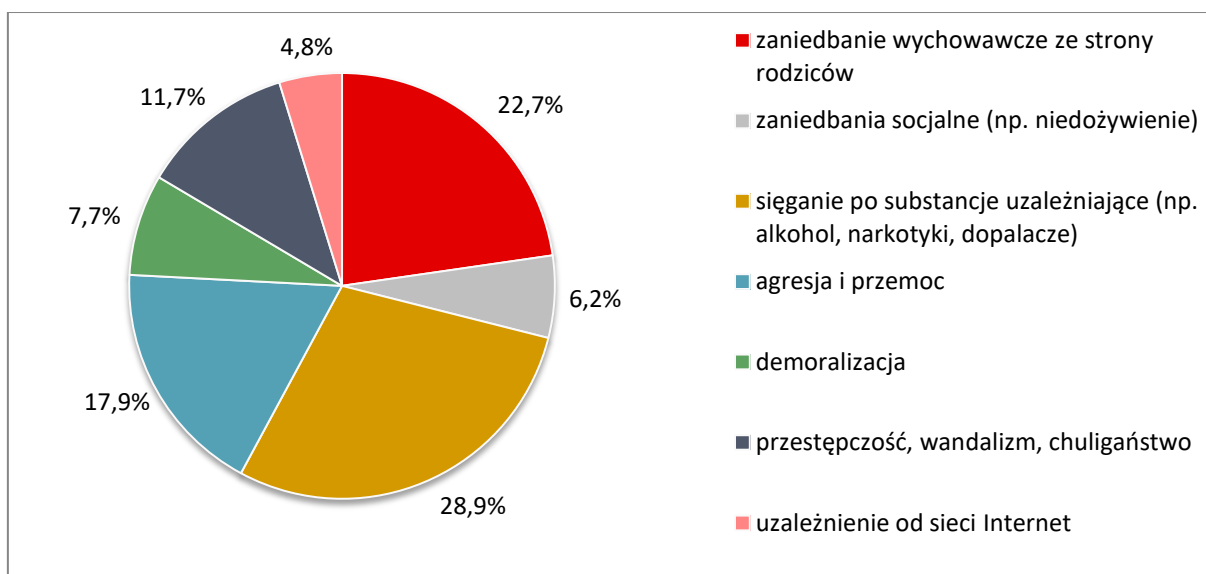
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii badanych głównymi przyczynami bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie są niski poziom umiejętności wychowawczych, uzależnienia (po 25,8%) oraz ubóstwo (21,8%).

Wśród działań, których podjęcie mogłoby poprawić sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo, ankietowani najczęściej wskazywali edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich (20,1%), zapewnienie pomocy ze strony asystenta rodziny (18,6%), zwiększenie dostępności poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego i terapii rodzinnej (18,3%) oraz udzielenie pomocy w znalezieniu zatrudnienia (16,8%).

W uzupełnieniu odpowiedzi na poprzednie pytania, ankietowani wskazali negatywne zjawiska, na jakie najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 42. Na jakie negatywne zjawiska społeczne najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy?

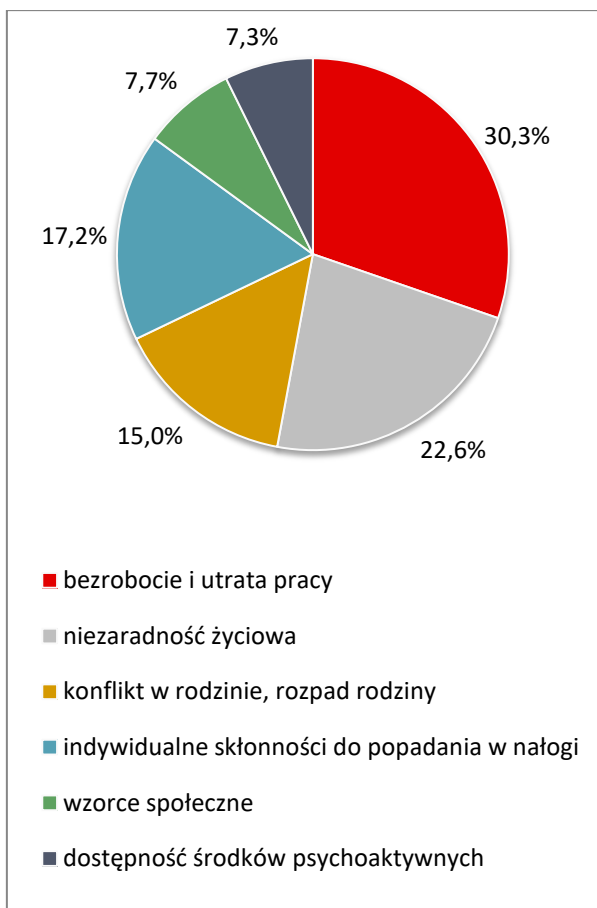
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według ankietowanych, do negatywnych zjawisk społecznych, na które najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy, należą: sięganie po substancje uzależniające, np. alkohol, narkotyki i dopalacze (28,9%), zaniechania wychowawcze ze strony rodziców (22,7%) oraz agresja i przemoc (17,9%), a także przestępczość, wandalizm i chuligaństwo (11,7%).

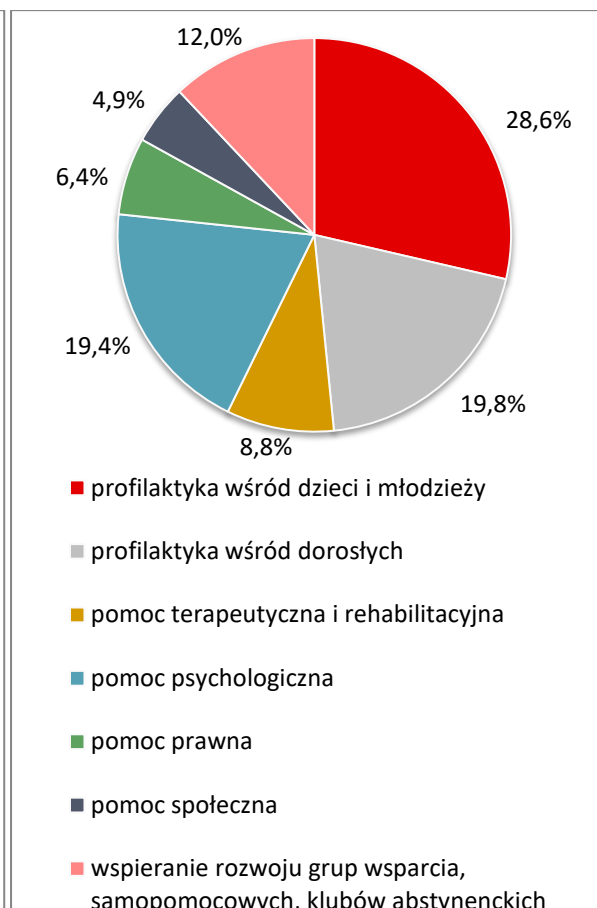
W następnych pytaniach poproszono respondentów o podanie przyczyn występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy oraz wskazanie działań, jakie

powinny być podejmowane na rzecz osób i rodzin nim dotkniętych. Odpowiedzi w tym zakresie prezentują poniższe wykresy.

Wykres 43. Przyczyny występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy

Wykres 44. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin?

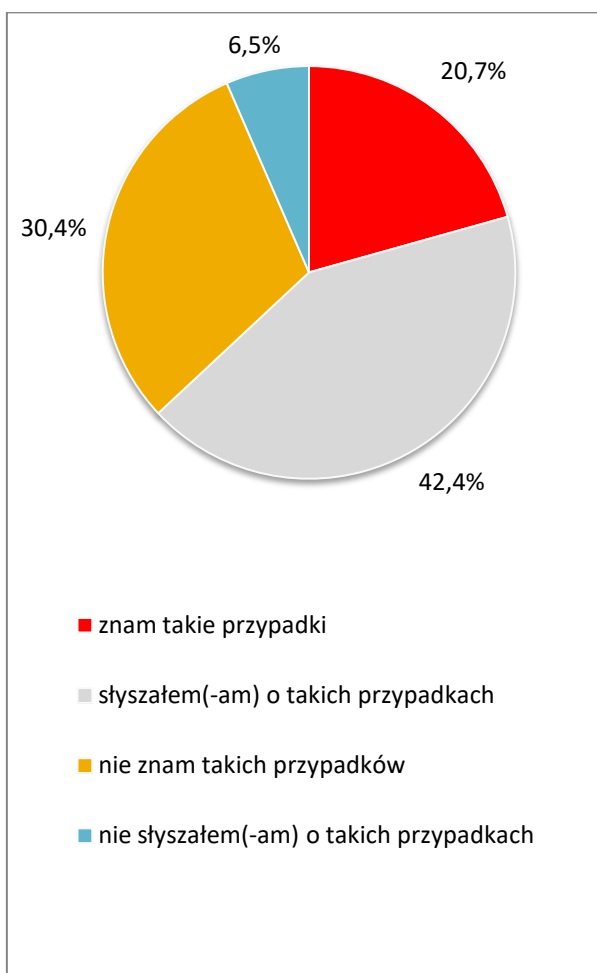
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Do zasadniczych powodów występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy badani zaliczyli bezrobocie i utratę pracy (30,3%), niezaradność życiową (22,6%), indywidualne skłonności do popadania w nałogi (17,2%) oraz konflikt w rodzinie i jej rozpad (15%).

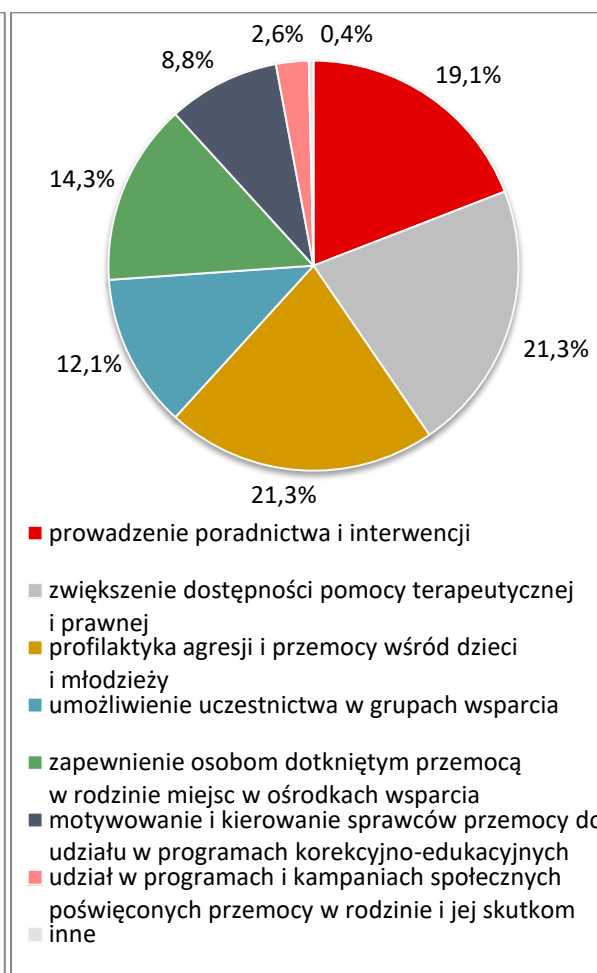
Zdaniem respondentów, podejmując działania na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, należy przede wszystkim skupić się na prowadzeniu profilaktyki wśród dzieci i młodzieży (28,6%) oraz dorosłych (19,8%), zapewnieniu dostępu do pomocy psychologicznej (19,4%), a także wspieraniu rozwoju grup wsparcia, samopomocowych (np. AA, Al-Anon) i klubów abstyntenckich (12%).

Następnie zapytano badanych o znajomość przypadków występowania problemu, który niejednokrotnie ma swoje źródło w uzależnieniach, tj. przemocy w rodzinie, oraz poproszono o przedstawienie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z tym zjawiskiem. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 45. Znajomość przypadków przemocy w rodzinie w gminie

Wykres 46. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

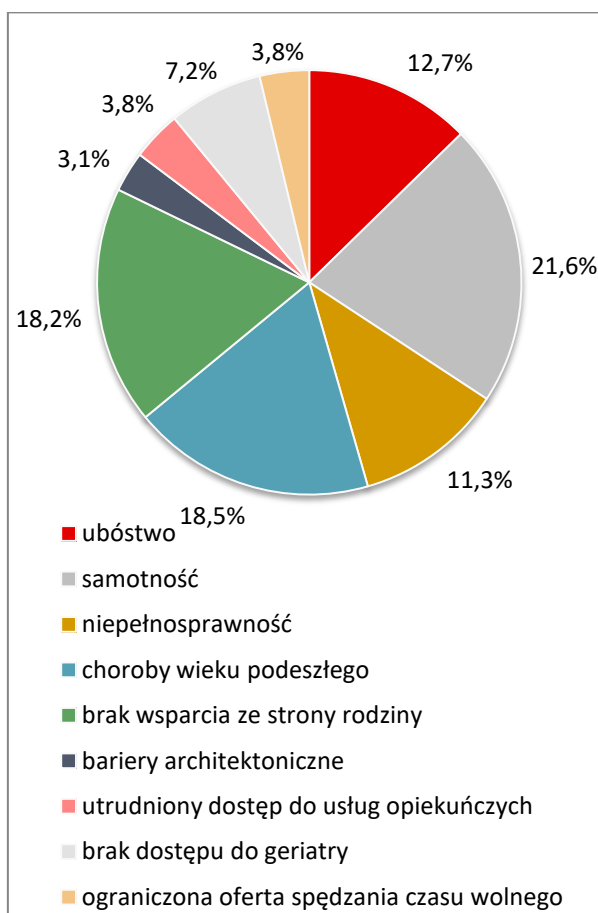
Większość ankietowanych (łącznie 63,1%) stwierdziła, że słyszała o przypadkach występowania przemocy w rodzinie w gminie bądź je zna. Odmiennego zdania było w sumie 36,9% badanych.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy przede wszystkim zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej oraz prowadzić profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży (po 21,3%), prowadzić poradnictwo

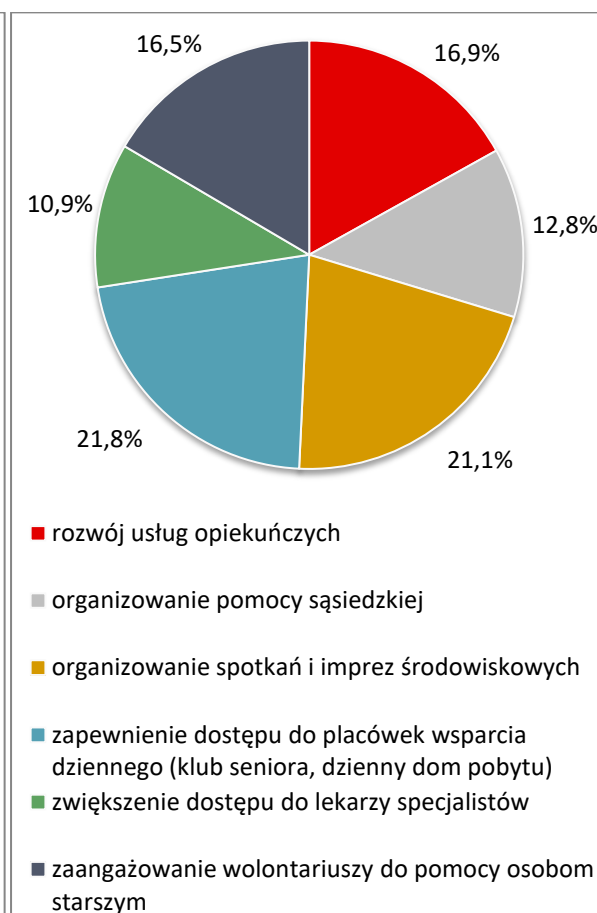
i podejmować interwencje (19,1%), a także zapewnić osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsca w ośrodkach wsparcia (14,3%) oraz umożliwić udział w grupach wsparcia (12,1%).

Kolejna kwestia poruszona w ankiecie dotyczyła problemów, z jakimi najczęściej zmagają się osoby starsze w gminie, oraz działań, których wdrożenie przyczyniłoby się do poprawy ich sytuacji. Zapytano również o potrzebę zwiększenia dostępności klubu seniora w gminie oraz oczekiwań co do jego oferty. Udzielone przez badanych odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 47. Problemy najczęściej dotykające osoby starsze z gminy

Wykres 48. Jakie działania poprawiłyby sytuację osób starszych w gminie?

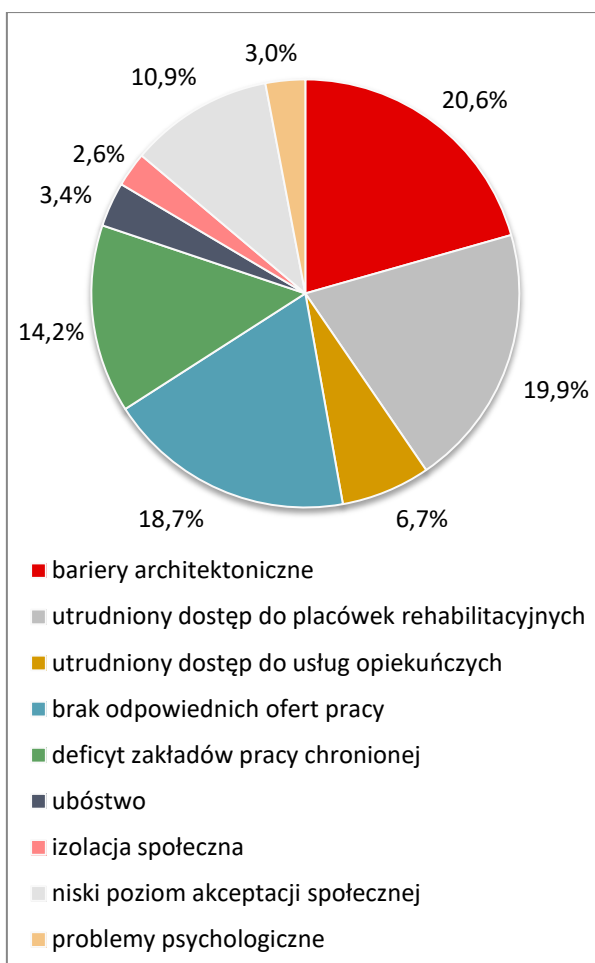
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii osób ankietowanych, problemami, które najczęściej dotykają seniorów w gminie, są: samotność (21,6%), choroby wieku podeszłego (18,5%), brak wsparcia ze strony rodziny (18,2%), a także ubóstwo (12,7%) i niepełnosprawność (11,3%).

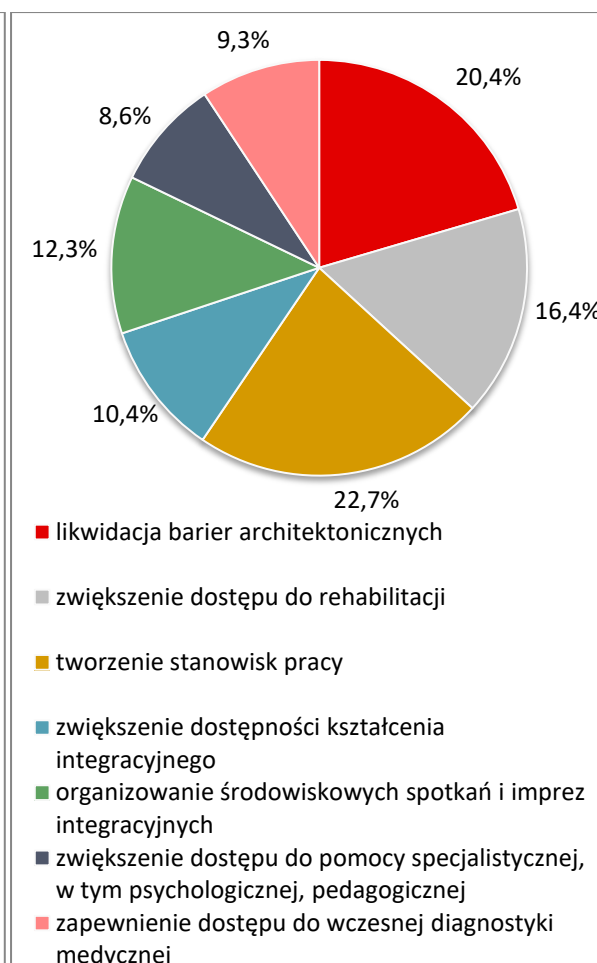
Do działań, których realizacja mogłaby się przyczynić do poprawy sytuacji seniorów w gminie, respondenci najczęściej zaliczali: zapewnienie szerszego dostępu do placówek wsparcia dziennego (klub seniora, dzienny dom pobytu; 21,8%), organizowanie spotkań i imprez środowiskowych (21,1%), rozwijanie usług opiekuńczych (16,9%), zaangażowanie wolontariuszy do pomocy osobom starszym (16,5%), organizowanie pomocy sąsiedzkiej (12,8%) oraz zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów (10,9%).

W odpowiedzi na kolejne pytania ankietowani identyfikowali problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne w gminie, oraz wskazywali działania, których podjęcie pozwoliłoby na pełniejszy ich udział w życiu społecznym. Szczegóły w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 49. Problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne z gminy

Wykres 50. Jakie działania umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym?

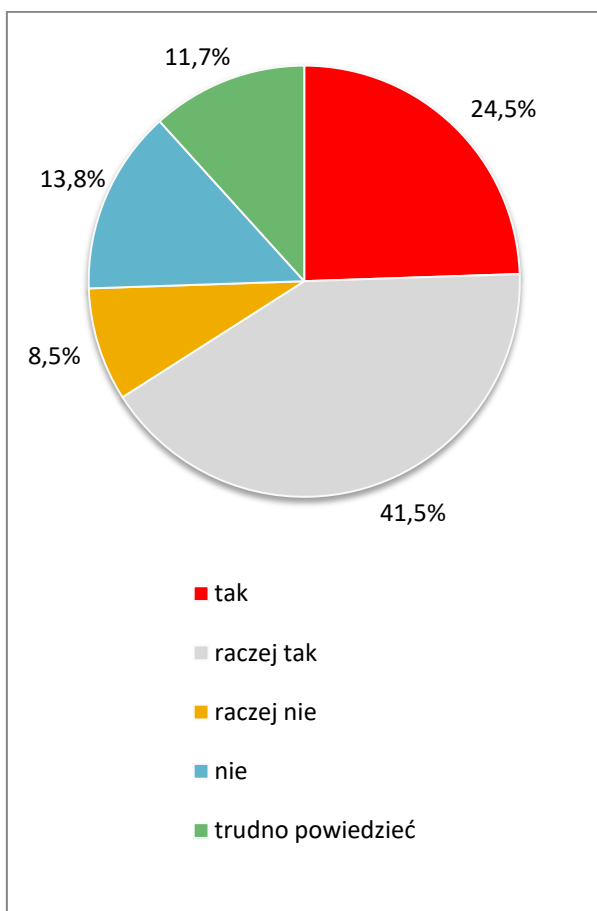
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według badanych problemami, z którymi najczęściej zmagają się osoby dotknięte niepełnosprawnością z gminy, są: bariery architektoniczne (20,6%), utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych (19,9%), brak odpowiednich ofert pracy (18,7%), deficyt zakładów pracy chronionej (14,2%) oraz niski poziom akceptacji społecznej (10,9%).

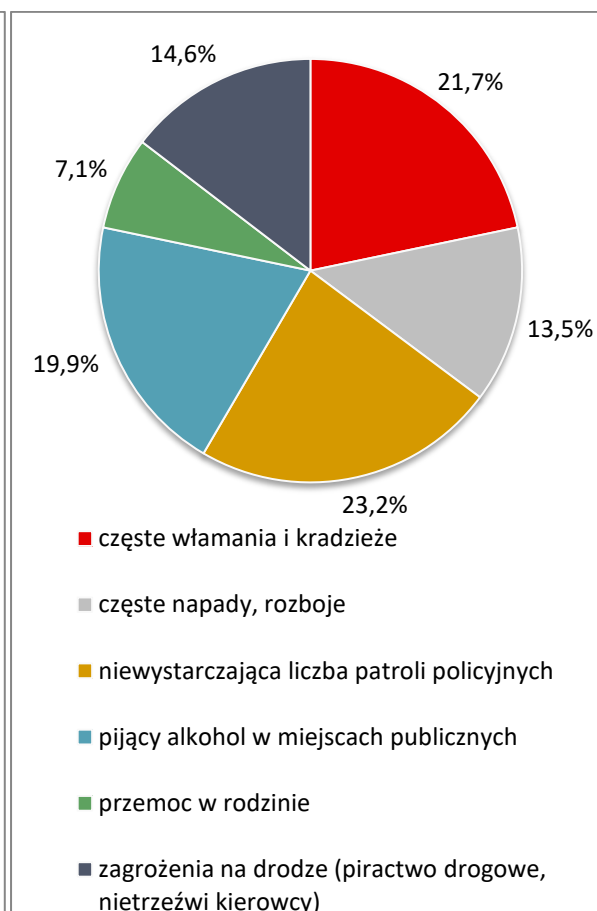
W opinii ankietowanych, działania, które umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym, powinny skupiać się na tworzeniu stanowisk pracy (22,7%), likwidowaniu barier architektonicznych (20,4%), zwiększeniu dostępu do rehabilitacji (16,4%), organizowaniu środowiskowych spotkań i imprez integracyjnych (12,3%) oraz zwiększeniu dostępności kształcenia integracyjnego (10,4%).

W ostatnich pytaniach podjęto temat stanu bezpieczeństwa w gminie – poczucia bezpieczeństwa, przyczyn jego braku oraz działań, które wpłynęłyby na jego zwiększenie. Szczegóły w tym zakresie prezentują poniższe wykresy.

Wykres 51. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w gminie?

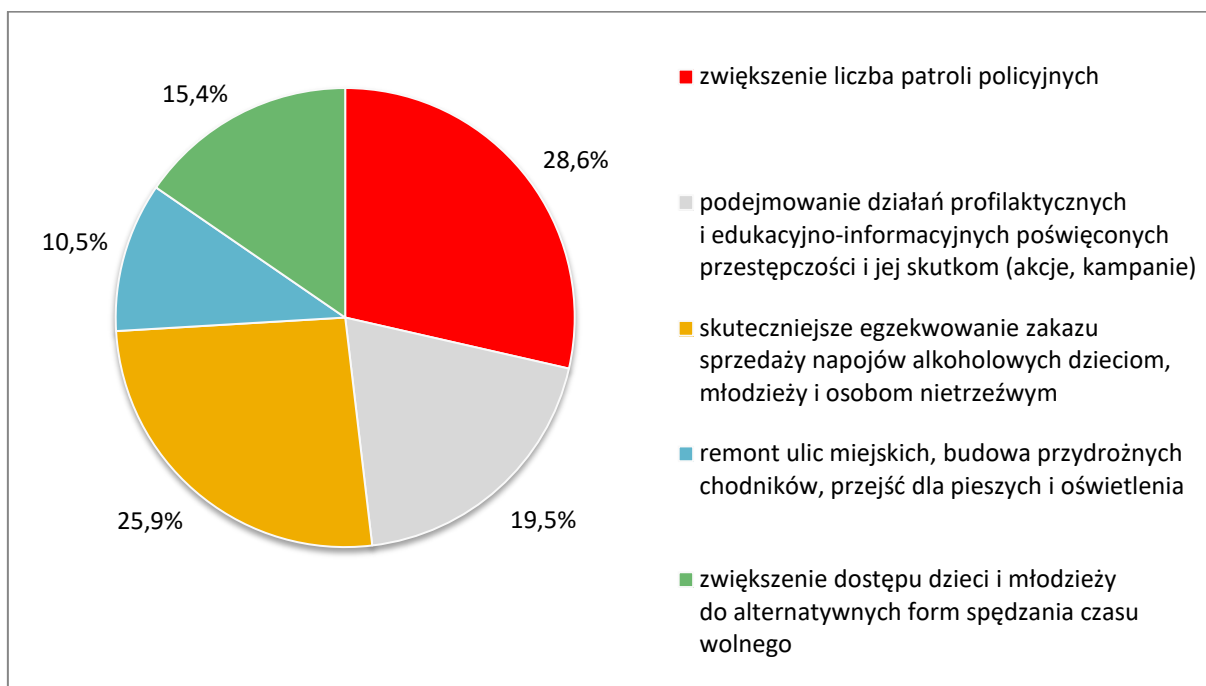

Wykres 52. Przyczyny braku bezpieczeństwa w gminie

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Wykres 53. Co wpłynęłoby na zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w gminie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Większość badanych (łącznie 66%) stwierdziło, że czuje się raczej bezpiecznie bądź bezpiecznie w miejscu zamieszkania. Odmiennego zdania było 22,3% ankietowanych.

Wśród przyczyn braku bezpieczeństwa respondenci najczęściej wskazywali niewystarczającą liczbę patroli policyjnych (23,2%), częste włamania i kradzieże (21,7%), osoby pijące alkohol w miejscach publicznych (19,9%), zagrożenia na drodze (piractwo drogowe, nietrzeźwi kierowcy; 14,6%) oraz częste napady i rozboje (13,5%).

Zdaniem ankietowanych na poprawę bezpieczeństwa publicznego w gminie w największym stopniu wpłynęłyby takie działania, jak: zwiększenie liczby patroli policyjnych (28,6%), skuteczniejsze egzekwowanie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych dzieciom, młodzieży i osobom nietrzeźwym (25,9%), podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie; 19,5%) oraz zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego (15,4%).

14. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest heurystyczną techniką analityczną służącą uporządkowaniu posiadanych informacji. W przypadku strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Na potrzeby niniejszego dokumentu analiza została przeprowadzona w następujących obszarach: 1. Bezrobocie, ubóstwo i bezdomność, 2. Rodzina, dzieci i młodzież, 3. Uzależnienia i przemoc w rodzinie, 4. Starość i niepełnosprawność, 5. Kapitał społeczny i aktywność obywatelska.

Obszar: Bezrobocie, ubóstwo i bezdomność

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, organizowania prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych ▪ zachęcanie inwestorów do tworzenia w gminie nowych miejsc pracy (uzbrojone tereny pod inwestycje, ulgi podatkowe) ▪ zapewnianie dostępu do wsparcia psychologicznego dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej ▪ pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) ▪ diagnozowanie problemu bezdomności w gminie, informowanie bezdomnych o przysługujących im prawach i dostępnych formach pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewystarczająca liczba miejsc pracy w gminie ▪ zbyt mała liczba przedsiębiorstw w gminie oraz ograniczone zainteresowanie jej terenami ze strony inwestorów ▪ wysoka liczba osób bezrobotnych długotrwale ▪ nieodpowiednie zasoby mieszkań komunalnych w gminie, w tym socjalnych ▪ deficyt podmiotów ekonomii społecznej w gminie ▪ brak indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności

<ul style="list-style-type: none"> ▪ świadczenie osobom bezdomnym standaryzowanych usług, zapewnianie im schronienia oraz wsparcia w wychodzeniu z bezdomności ▪ podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych i bezdomnych 	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ spadek poziomu bezrobocia ▪ aktywne poszukiwanie pracy przez osoby bezrobotne ▪ możliwość rozwoju turystyki dzięki posiadanym zasobom przyrodniczo-krajobrazowym i kulturowym ▪ tworzenie na terenie gminy gospodarstw agroturystycznych ▪ możliwość pozyskiwania środków finansowych na przeciwdziałanie bezrobociu z funduszy zewnętrznych (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) ▪ dostęp do europejskich rynków pracy ▪ społeczna akceptacja osób bezdomnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ postępujące zjawisko ubóstwa wśród mieszkańców gminy ▪ niewielki potencjał inwestorów w regionie ▪ ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończącą edukację młodzież ▪ migracja zarobkowa osób w wieku produkcyjnym, w tym ludzi młodych i wykształconych, do większych ośrodków ▪ spadek opłacalności produkcji rolnej ▪ utrzymująca się liczba osób bezdomnych ▪ mały potencjał organizacji pozarządowych działających w regionie na rzecz osób bezrobotnych i bezdomnych

Obszar: Rodzina, dzieci i młodzież

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ wykwalifikowana kadra OPS-u udzielająca rodzinom wsparcia ▪ zapewnianie rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego ▪ zapewnianie wsparcia ze strony asystenta rodziny ▪ dostateczny dostęp do opieki przedszkolnej oraz szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego ▪ możliwość kontynuowania w gminie nauki na poziomie ponadgimnazjalnym 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewystarczający dostęp rodzin do poradnictwa specjalistycznego (terapeuta, psychoterapeuta, psycholog) ▪ brak w gminie grup i ośrodków wsparcia dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci ▪ niewystarczający dostęp w gminie do placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży ▪ brak żłobka w gminie ▪ niedostateczny dostęp do specjalistycznej opieki medycznej w gminie

<ul style="list-style-type: none"> ▪ dostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego ▪ działalność w gminie Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury oraz Biblioteki Publicznej ▪ dobrze rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna w gminie ▪ działalność świetlic szkolnych i wiejskich ▪ dobra dostępność podstawowej opieki medycznej ▪ skoordynowane działania instytucji i organizacji wspierających rodziny, dzieci i młodzież ▪ istnienie w gminie organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży (w tym klubów i zespołów sportowych); podejmowanie z nimi współpracy 	
<p>Szanse</p>	<p>Zagrożenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego ▪ dalsze wsparcie ze strony asystenta rodziny ▪ realizacja programu „Rodzina 500 plus” ▪ poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych ▪ zwiększenie dostępności oferty spędzania czasu wolnego ▪ rozwijanie sieci i oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży ▪ udział w programach i projektach skierowanych do rodzin, dzieci i młodzieży; możliwość pozyskania na nie środków zewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak warunków do prowadzenia efektywnej pracy socjalnej z uwagi na przeciążenie pracowników OPS-u zbyt dużą liczbą zadań oraz niechęć rodzin do podejmowania współpracy ▪ zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców ▪ utrzymująca się liczba rodzin dysfunkcyjnych ▪ osłabienie więzi rodzinnych i rozpad rodzin ▪ rosnące zagrożenie uzależnieniami i przemocą, w tym wśród dzieci i młodzieży (np. dopalaczami, od sieci Internet), ▪ dalszy odpływ ludzi młodych, wykształconych do jednostek miejskich ▪ niewielka liczba wolontariuszy wśród dzieci i młodzieży ▪ niewielki potencjał organizacji pozarządowych działających w regionie na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży

Obszar: Uzależnienia i przemoc w rodzinie

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie dostępu do wsparcia terapeutycznego i rehabilitacyjnego oraz pomocy psychospołecznej i prawnej ▪ funkcjonowanie w gminie Punktu Konsultacyjnego (dostępność wsparcia terapeuty psychologa, prawnika i pracownika socjalnego), Klubu Abstynenta „Wrzos” ▪ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ podejmowanie działań przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ podejmowanie wśród dzieci i młodzieży, rodziców oraz sprzedawców napojów alkoholowych działań profilaktycznych, informacyjnych, edukacyjnych i szkoleniowych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie ▪ podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak w gminie grupy wsparcia, mieszkań chronionych i ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie ▪ zbyt mała liczba specjalistów (terapeuta, psychoterapeuta, psycholog), z pomocy których mogłyby skorzystać osoby doznające przemocy
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zwiększająca się świadomość społeczna, w tym dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli, na temat problemów uzależnień i przemocy w rodzinie ▪ niezwiększająca się liczba osób wymagających z powodu przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ relatywnie niska liczba osób wyleczonych z uzależnień; długi okres oczekiwania na leczenie ▪ coraz większa dostępność alkoholu i innych środków psychoaktywnych ▪ obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej

<p>w rodzinie interwencji, podjęcia działań interdyscyplinarnych, umieszczenia w ośrodkach wsparcia oraz objęcia działaniami korekcyjno-edukacyjnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> funkcjonowanie w Gryficach i Szczecinie placówek leczenia uzależnień oraz Punktu Interwencji Kryzysowej 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczone możliwości odseparowania ofiar od sprawców przemocy oraz poczucie bezkarności ze strony tych drugich niewielki potencjał organizacji pozarządowych działających w regionie w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie
--	---

Obszar: Starość i niepełnosprawność

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> informowanie osób starszych i niepełnosprawnych o przysługujących im prawach i dostępnych formach pomocy wystarczająca liczba pracowników świadczących wsparcie osobom starszym i niepełnosprawnym, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi upowszechnianie wśród osób niepełnosprawnych ofert pracy i informacji o wolnych miejscach pracy zapewnianie w gminie dostępu do kształcenia integracyjnego podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> brak w gminie grup wsparcia i placówek wsparcia dziennego działających na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych brak dostępu osób starszych do opieki geriatrycznej w gminie brak w gminie bazy rehabilitacyjnej ograniczone możliwości kontynuowania przez osoby starsze aktywności zawodowej istnienie w gminie barier utrudniających osobom niepełnosprawnym codzienne życie deficyt w gminie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> dobra dostępność domów pomocy społecznej; funkcjonowanie w powiecie DPS-ów w Gryficach i Jarominie funkcjonowanie w Gryficach Powiatowego Ośrodka Wsparcia zadowalający poziom życia osób starszych możliwość pozyskania ze źródeł zewnętrznych, w tym z Europejskiego Funduszu Społecznego, środków 	<ul style="list-style-type: none"> zwiększająca się liczba osób starszych i niepełnosprawnych w gminie rozluźnienie więzi rodzinnych; ograniczone możliwości uzyskania przez osoby starsze pomocy ze strony rodziny niewielki udział osób starszych w działaniach prozdrowotnych małe zainteresowanie ze strony społeczeństwa problemami

<p>finansowych na wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dalsze dofinansowywanie likwidacji barier architektonicznych oraz tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych ▪ wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych 	<p>i potrzebami osób starszych i niepełnosprawnych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ występowanie zjawiska migracji osób młodych do większych jednostek administracyjnych ▪ mały potencjał organizacji pozarządowych działających w regionie na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych
--	---

Obszar: Kapitał społeczny i aktywność obywatelska

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dobrze wykształcona, stale podnosząca kwalifikacje kadra zatrudniona w OPS-ie ▪ dysponowanie odpowiednią liczbą pracowników socjalnych ▪ zapewnianie wsparcia ze strony asystenta rodziny ▪ posiadanie wiedzy na temat problemów społecznych występujących w gminie ▪ informowanie beneficjentów systemu pomocy społecznej o możliwościach uzyskania wsparcia ▪ odpowiednia jakość obsługi klienta systemu pomocy społecznej ▪ pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej ▪ podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki społecznej oraz przedstawicielami kościołów i związków wyznaniowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niedostatecznie rozwinięta sieć placówek pomocy społecznej w gminie; brak w gminie placówek wsparcia dziennego i całodobowego (o zasięgu lokalnym) dla osób starszych ▪ brak w gminie zakładu opiekuńczo-leczniczego, niezbędnego ze względu na postępujący proces starzenia się społeczeństwa ▪ niewielki potencjał organizacji pozarządowych działających w gminie w obszarze polityki społecznej ▪ niewielki zasięg wolontariatu w gminie
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dostępność szkoleń dla kadry OPS-u; dalsze podnoszenie kwalifikacji zawodowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ utrzymująca się liczba odbiorców pomocy społecznej przypadających na jednego pracownika socjalnego

<ul style="list-style-type: none"> ▪ dalsze wsparcie rodzin ze strony asystenta rodziny ▪ utworzenie placówki wsparcia dziennego dla osób starszych ▪ możliwość pozyskiwania środków finansowych z funduszy zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej ▪ świadomość roli i potrzeb sektora pomocy społecznej wśród władz gminy ▪ zmieniający się na korzyść wizerunek sektora pomocy społecznej ▪ włączanie się przedstawicieli kościołów i związków wyznaniowych w działania pomocowe ▪ aktywny udział mieszkańców gminy w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych ▪ utworzenie wolontariatu w gminie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przeciążenie pracowników OPS-u zbyt dużą liczbą zadań ▪ popadanie przez pracowników pomocy społecznej w rutynę i doznawanie przez nich syndromu wypalenia zawodowego ▪ niewłaściwie finansowany system pomocy społecznej ▪ biurokracja w pomocy społecznej ▪ roszczeniowa postawa odbiorców pomocy społecznej
--	---

15. WNIOSKI Z DIAGNOZY

Przeprowadzona w kilkunastu obszarach diagnoza sytuacji społecznej w gminie Płoty pozwoliła na zidentyfikowanie najważniejszych problemów oraz wyzwań, przed którymi w najbliższych latach stanie samorząd lokalny. Zaliczono do nich:

- postępujące, mimo spadku w 2014 roku bezrobocia, zjawisko ubożenia mieszkańców gminy, co wymaga kontynuowania działań na rzecz osób i rodzin znajdujących się w trudniej sytuacji bytowej, w tym pozostających bez pracy, m.in. poprzez zachęcanie ich do aktywnych postaw (praca socjalna, poradnictwo), udzielanie pomocy w znalezieniu zatrudnienia przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy, dalsze pozyskiwanie inwestorów tworzących nowe miejsca pracy, wspieranie rozwoju już istniejących podmiotów gospodarczych, lepsze wykorzystanie posiadanych przez gminę walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych oraz zwiększenie w gminie zasobów mieszkań komunalnych i socjalnych;

- niekorzystne zmiany demograficzne – systematyczny spadek liczby ludności, w tym liczby dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym, któremu towarzyszy stały wzrost liczby seniorów. Zmiany te, prowadzące do starzenia się społeczności lokalnej, a tym samym zwiększające ryzyko chorób i niepełnosprawności, wymagają m.in. zwiększenia dostępu do usług opiekuńczych (w tym specjalistycznych) i rehabilitacyjnych oraz opieki medycznej, a także rozwijania oferty spędzania czasu wolnego dla osób starszych i niepełnosprawnych, w tym rozszerzenia wachlarza środowiskowych przedsięwzięć integracyjnych oraz podjęcia działań w kierunku utworzenia na terenie gminy placówki wsparcia dziennego (klubu seniora, a w sprzyjających okolicznościach dziennego domu pobytu);
- trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz potrzeba ochrony macierzyństwa, m.in. ze względu na wielodzietność, które wymagają m.in. dalszego edukowania rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, poszerzenia dostępu do poradnictwa specjalistycznego, wsparcia ze strony asystenta rodziny oraz opieki nad dziećmi do lat 3., a także zwiększenia dostępności alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego;
- utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego, m.in. poprzez zwiększenie liczby patroli policyjnych w miejscach najbardziej zagrożonych przestępczością, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych oraz kontynuowanie przedsięwzięć profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych poświęconych przestępczości;
- utrzymująca się skala problemów alkoholizmu i przemocy domowej, co powoduje m.in. konieczność zintensyfikowania prowadzonej działalności profilaktycznej, zwiększenia dostępności leczenia i wsparcia, w tym pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej, psychospołecznej i prawnej, oraz wspierania ruchu samopomocowego w gminie, w tym podjęcia działań w kierunku utworzenia grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- zaspokajanie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia, m.in. poprzez kontynuowanie działań prozdrowotnych oraz zwiększenie dostępności specjalistycznych usług medycznych, w tym opieki geriatrycznej;
- usprawnianie lokalnego systemu pomocy społecznej oraz rozwijanie aktywności obywatelskiej, m.in. poprzez poszerzenie i doskonalenie służb społecznych i infrastruktury socjalnej, a także rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego

działającego w gminie w obszarze polityki społecznej, rozszerzanie z nim współpracy oraz propagowanie wolontariatu.

Wyniki diagnozy, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego, posłużyły do sformułowania misji oraz wyznaczenia celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań niezbędnych do podjęcia w latach 2016-2020. Wdrożenie zaplanowanych przedsięwzięć powinno przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy, zmniejszenia skali występujących problemów społecznych oraz zminimalizowania ich skutków społecznych. Inicjatywy te zostały ujęte w poniżej przedstawionych obszarach.

- 1. Stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa socjalnego:** tworzenie w gminie nowych miejsc pracy oraz wspieranie osób dotkniętych bezrobociem i poszukujących pracy, a także redukcja zjawiska ubóstwa i przeciwdziałanie jego skutkom.
- 2. Wzmacnianie rodzin oraz stwarzanie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do rozwoju:** wspieranie rodzin, w tym mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wymagających ochrony macierzyństwa, m.in. z uwagi na wielodzietność, a także zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia, opieki i oferty spędzania czasu wolnego.
- 3. Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania:** zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej, a także ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.
- 4. Zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej i wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz utrzymanie bezpieczeństwa publicznego:** zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia, udzielanie pomocy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie, a także przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
- 5. Rozwijanie kapitału społecznego i ludzkiego:** profesjonalizacja i rozwijanie lokalnych służb społecznych, a także wspieranie i rozwijanie sektora obywatelskiego oraz zacieśnianie współpracy z należącymi do niego organizacjami.

III. MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misją samorządu gminy Płoty w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020 jest **stwarzanie mieszkańcom dobrych warunków do życia i rozwoju, wzmocnienie rodzin, przeciwdziałanie różnym formom marginalizacji i wykluczenia społecznego oraz integrowanie społeczności lokalnej**. Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań. Zostały one przedstawione poniżej w formie kart strategicznych, w których uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, źródła ich finansowania oraz prognozę zmian.

Cel strategiczny 1.	Stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa socjalnego
Cele operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie w gminie nowych miejsc pracy oraz wspieranie osób dotkniętych bezrobociem i poszukujących pracy. 2. Redukowanie zjawiska ubóstwa i przeciwdziałanie jego skutkom.
Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontynuowanie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi i ubogimi obejmującej m.in. motywowanie do podnoszenia kwalifikacji, poszukiwania zatrudnienia i rozwiązywania własnych problemów oraz zawieranie z nimi kontraktów socjalnych. 2. Podejmowanie wśród osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej działań edukacyjnych służących poprawie ich położenia oraz zapobieganiu zjawisku dziedziczenia bezrobocia i biedy, m.in. edukowanie w zakresie umiejętnego gospodarowania budżetem domowym. 3. Udzielanie przez OPS pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej (w tym wsparcia psychologicznego), świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz w formie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego. 4. Kontynuowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców gminy – upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach, organizowanie robót publicznych, prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego oraz udzielanie pomocy w rozpoczęciu działalności gospodarczej.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Wspieranie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej w gminie, np. spółdzielni socjalnych. 6. Podejmowanie działań w celu pozyskania inwestorów mogących utworzyć nowe miejsca pracy, m.in. promowanie gminy przy wykorzystaniu jej walorów, przygotowywanie i oferowanie terenów pod działalność gospodarczą, oferowanie ulg podatkowych dla inwestorów. 7. Wspieranie małej i średniej przedsiębiorczości oraz tworzenie warunków do rozwoju rynku handlu i usług. 8. Wspieranie rozwoju turystyki i rekreacji w gminie, w tym agroturystyki, turystyki pieszej, rowerowej, kajakowej. 9. Wspieranie w gminie rolnictwa i procesów modernizacyjnych w rolnictwie w celu zwiększenia jego konkurencyjności, w tym informowanie rolników o możliwościach podniesienia kwalifikacji, skorzystania z fachowego doradztwa oraz pozyskania środków finansowych z funduszy unijnych, wspieranie przetwórstwa rolno-spożywczego, udzielenie rolnikom pomocy w stworzeniu grup producenckich. 10. Zachęcanie osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego do aktywnych postaw, promowanie wśród nich samopomocy, np. pomocy sąsiedzkiej, oraz organizowanie na rzecz ubogich akcji charytatywnych. 11. Udzielanie pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin ubogich, m.in. poprzez prowadzenie dożywiania w szkołach, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także organizowanie wypoczynku oraz czasu wolnego. 12. W razie potrzeby podejmowanie działań na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością – prowadzenie pracy socjalnej, udzielenie wsparcia finansowego i rzeczowego, opracowanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, zapewnienie schronienia; podejmowanie współpracy w tym zakresie z noclegowniami i schroniskami funkcjonującymi poza gminą. 13. Opracowanie, realizacja lub współudział w realizacji programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów). 14. Tworzenie w gminie mieszkań komunalnych i socjalnych. 15. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom ubogim, bezrobotnym i bezdomnym, a także z Kościołem.
<p>Czas realizacji</p>	<p>Lata 2016-2020.</p>

Realizatorzy	Burmistrz Płotów, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym świetlice szkolne i wiejskie.
Partnerzy w realizacji	Powiatowy Urząd Pracy i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach, szkoły ponadgimnazjalne, inwestorzy, pracodawcy, w tym lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska spoza gminy, placówki ochrony zdrowia, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, w tym organizacje zajmujące się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom bezrobotnym, ubogim i bezdomnym, Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).
Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none"> ▪ usamodzielnienie części dotychczasowych beneficjentów systemu pomocy społecznej, ▪ wzrost aktywności gospodarczej w gminie, ▪ większa aktywność zawodowa mieszkańców gminy, ▪ poprawa warunków ekonomicznych osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego, ▪ łatwiejszy dostęp do mieszkań dla osób o niskim statusie materialnym, ▪ lepsze wsparcie dla osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością.

Cel strategiczny 2.	Wzmacnianie rodzin oraz stwarzanie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do rozwoju
Cele operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie rodzin, w tym mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wymagających ochrony macierzyństwa, m.in. z uwagi na wielodzietność. 2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia, opieki i oferty spędzania czasu wolnego.
Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zintensyfikowanie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności mającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wymagającymi ochrony macierzyństwa, m.in. z uwagi na wielodzietność. 2. Utrzymanie, a w razie konieczności zwiększenie wsparcia ze strony asystenta rodziny oraz, w razie potrzeby, ustanawianie rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Edukacja rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich oraz umiejętnego gospodarowania budżetem domowym, m.in. przez pracowników OPS-u, placówek oświatowych, asystentów rodziny. 4. Zapewnienie rodzinom oraz osobom samotnie wychowujących dzieci szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego (rodzinnego, psychologiczno-pedagogicznego, prawnego). 5. Tworzenie grup wsparcia dla rodziców zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, rodziców samotnych oraz wychowujących dzieci niepełnosprawne. 6. Podjęcie działań w kierunku zwiększenia w gminie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3. 7. Promowanie wśród pracodawców elastycznych form zatrudnienia, ułatwiających godzenie pracy z wychowaniem dzieci. 8. Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów oświatowych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy. 9. Poszerzanie infrastruktury umożliwiającej mieszkańcom gminy spędzanie czasu wolnego, m.in. rozwijanie obiektów i terenów kulturalnych, turystycznych i sportowo-rekreacyjnych, tworzenie nowych miejsc spotkań, placów zabaw. 10. Rozwijanie sieci i oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym tworzenie świetlic środowiskowych. 11. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce (np. przez wolontariuszy), przyznawanie stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych. 12. Opracowywanie i wdrażanie programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka (np. Karty Dużej Rodziny), w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i z budżetu państwa (w ramach konkursów), podejmowanie współpracy w tym zakresie z organizacjami pozarządowymi. 13. Integrowanie i koordynowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i kościoła.
Czas realizacji	Lata 2016-2020.
Realizatorzy	Burmistrz Płotów, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki przedszkolne, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym świetlice szkolne i wiejskie.

Partnerzy w realizacji	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gryficach, szkoły ponadgimnazjalne, placówki ochrony zdrowia, specjaliści, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, w tym organizacje działające na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży (np. kluby i zespoły sportowe), jednostki ochotniczej straży pożarnej, Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spadek rzeczywistej liczby rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wymagających ochrony macierzyństwa, ▪ poszerzenie wiedzy na temat właściwego wypełniania ról rodzicielskich, ▪ zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego, w tym dla osób samotnie wychowujących dzieci, ▪ zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3., ▪ zróżnicowanie form spędzania czasu wolnego oraz wzrost liczby dzieci i młodzieży z nich korzystających, ▪ zwiększenie szans edukacyjnych dla uczniów uzdolnionych i dzieci mających problemy w nauce, ▪ wyższy poziom koordynacji działań podmiotów wspierających rodziny, dzieci i młodzież.

Cel strategiczny 3.	Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania
Cele operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej. 2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.
Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie osobom starszym i niepełnosprawnym wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej. 2. Rozwijanie usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. 3. Uruchomienie specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 4. Inicjowanie i promowanie wśród mieszkańców gminy działań samopomocowych, np. pomocy sąsiedzkiej. 5. Podejmowanie działań prozdrowotnych wśród osób starszych i niepełnosprawnych. 6. Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego kierowanej do osób starszych i niepełnosprawnych – zapewnienie im odpowiedniego

	<p>dostępu do edukacji, kultury i rekreacji poprzez organizowanie imprez środowiskowych, wycieczek, zajęć, spotkań integracyjnych, m.in. w ramach Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy oraz przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym z Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów.</p> <p>7. Podjęcie działań w kierunku utworzenia w gminie klubu seniora, a w sprzyjających okolicznościach domu dziennego pobytu.</p> <p>8. Wspieranie inicjatyw służących zwiększeniu aktywności osób starszych i niepełnosprawnych oraz wykorzystujących ich potencjał.</p> <p>9. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy oraz Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy: likwidacji barier, zapewnieniu dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego oraz zapewnieniu i utrzymaniu odpowiedniego zatrudnienia.</p> <p>10. Podejmowanie i rozszerzanie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, m.in. z zakładami opieki zdrowotnej, ośrodkami wsparcia, w tym z Powiatowym Ośrodkiem Wsparcia w Gryficach, domami pomocy społecznej, w tym z Domami Pomocy Społecznej w Gryficach i Jarominie, placówkami rehabilitacyjnymi, zakładami pracy chronionej, organizacjami pozarządowymi, a także z Kościołem.</p> <p>11. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu.</p>
Czas realizacji	Lata 2016-2020.
Realizatorzy	Burmistrz Płotów Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne.
Partnerzy w realizacji	Powiatowy Urząd Pracy i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, placówki ponadgimnazjalne, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, ośrodki wsparcia, w tym Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Gryficach, placówki świadczące usługi rehabilitacyjne, domy pomocy społecznej, w tym Domy Pomocy Społecznej w Gryficach i Jarominie, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

<p>Prognoza zmian</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ efektywniejszy udział seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, ▪ wyższy standard świadczonych usług, ▪ lepsza jakość funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, ▪ wzrost liczby osób usprawionych i zatrudnionych.
<p>Cel strategiczny 4.</p>	<p style="text-align: center;">Zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej i wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz utrzymanie bezpieczeństwa publicznego</p>
<p>Cele operacyjne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia. 2. Udzielanie pomocy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie. 3. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
<p>Kierunki działań do celu operacyjnego 1.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej. 2. Zwiększenie dostępu mieszkańców do świadczeń zdrowotnych, głównie specjalistycznych (w tym opieki geriatrycznej). 3. Podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych. 4. Inicjowanie przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami. 5. Upowszechnianie wśród mieszkańców gminy informacji na temat dostępności i możliwości skorzystania ze specjalistycznych usług medycznych, w tym wykonania badań specjalistycznych. 6. Opracowanie i realizacja gminnego programu ochrony zdrowia psychicznego.
<p>Kierunki działań do celu operacyjnego 2.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego dla osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, m.in. poprzez rozszerzenie oferty funkcjonującego w gminie Punktu Konsultacyjnego oraz zacieśnienie współpracy z placówkami leczenia uzależnień funkcjonującymi poza gminą, np. w Gryficach i Szczecinie, oraz z Punktem Interwencji Kryzysowej w Gryficach. 2. Zintensyfikowanie w gminie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży. 3. Wspieranie ruchu samopomocowego w gminie, w tym Klubu Abstynenta „Wrzos” w Płotach oraz działań mających na celu utworzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. 4. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Zintensyfikowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 6. W razie potrzeby zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, a także kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych; nawiązywanie współpracy w tym zakresie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Punktem Interwencji Kryzysowej w Gryficach. 7. Rozwijanie sieci i oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w gminie, w tym tworzenie świetlic środowiskowych. 8. Podejmowanie i rozszerzanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.
<p>Kierunki działań do celu operacyjnego 3.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych; włączanie w ich realizację policjantów. 2. Podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie). 3. Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie; zwiększenie częstotliwości patroli w miejscach najbardziej zagrożonych przestępczością, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych. 4. Kontynuowanie przez jednostki gminne i mieszkańców współpracy z policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości. 5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego. 6. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont ulic i dróg gminnych, budowę przejść dla pieszych, oświetlenia i miejsc parkingowych, organizację dowozu dzieci do szkół.
<p>Czas realizacji</p>	<p>Lata 2016-2020.</p>
<p>Realizatorzy</p>	<p>Burmistrz Płotów, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, placówki przedszkolne, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym świetlice szkolne i wiejskie.</p>
<p>Partnerzy w realizacji</p>	<p>Placówki ochrony zdrowia, szkoły ponadgimnazjalne, placówki leczenia uzależnień, w tym Szpital Psychiatryczny „Medicam” w Gryficach (Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Oddział Psychiatryczny – Pododdział Detoksykacji), Przychodnia Specjalistyczna</p>

	„Medicam” w Gryficach (Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia), Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapii Uzależnień od Alkoholu w Szczecinie, ośrodki wsparcia spoza gminy, Punkt Interwencji Kryzysowej w Gryficach, specjaliści, grupy samopomocowe, w tym Klub Abstynenta „Wrzos”, instytucje rządowe, policja, prokuratura rejonowa, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none"> ▪ większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz zdrowego trybu życia, ▪ lepszy dostęp do opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej (m.in. geriatrycznej), ▪ większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie, ▪ lepszy dostęp do wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, ▪ obniżenie liczby przypadków przemocy w rodzinie, ▪ ograniczenie przestępczości, w tym wśród młodocianych, ▪ wzrost zasobu wiedzy mieszkańców na temat przestępczości i jej skutków, ▪ bezpieczniejsze drogi.

Cel strategiczny 5.	Rozwijanie kapitału społecznego i ludzkiego
Cele operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Profesjonalizacja i rozwijanie lokalnych służb społecznych. 2. Wspieranie i rozwijanie sektora obywatelskiego oraz podejmowanie współpracy z należącymi do niego organizacjami.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Systematycznie podnoszenie kompetencji przez kadrę OPS-u, m.in. poprzez uczestnictwo w szkoleniach oraz zapewnienie dostępu do superwizji. 2. W razie potrzeby i możliwości poszerzenie kadry OPS-u o specjalistów oraz o kolejnych asystentów rodziny. 3. W razie potrzeby i możliwości rozszerzenie infrastruktury socjalnej w gminie. 4. Projektowanie i wdrażanie nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy. 5. Nawiązywanie współpracy z przedstawicielami innych dyscyplin w celu skuteczniejszego reagowania na występujące problemy społeczne, w tym przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. 6. Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. poprzez utworzenie strony internetowej OPS-u.

	7. Opracowywanie i realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów).
Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy szerszej współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. 2. Wspieranie organizacyjne, prawne i lokalowe powstających i istniejących organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w nawiązaniu współpracy międzynarodowej oraz w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet samorządu źródeł finansowania. 3. Zachęcanie mieszkańców gminy do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych – samoorganizowania się, samopomocy oraz tworzenia organizacji działających na rzecz społeczności lokalnej. 4. Wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych. 5. Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.
Czas realizacji	Lata 2016-2020.
Realizatorzy	Burmistrz Płotów, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne gminy.
Partnerzy w realizacji	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none"> ▪ większe kompetencje kadr pomocy społecznej, ▪ wyższa jakość świadczonych usług, ▪ rozwój aktywności mieszkańców, ▪ zwielokrotnienie inicjatyw społecznych, ▪ różnorodność form i lepsza efektywność współpracy z sektorem pozarządowym.

IV. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Płoty na lata 2016-2020 będzie realizowana w szczególności poprzez następujące programy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Program Wspierania Rodziny,
- Program współpracy gminy Płoty z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Skuteczność wdrożenia dokumentu będzie również zależała od środków finansowych – posiadanych i pozyskanych przez samorząd gminy lub inne podmioty uczestniczące w realizacji strategii – na opracowanie i realizację innych programów oraz projektów, które będą zgodne z przyjętymi w dokumencie kierunkami działań.

Programy i projekty powinny cechować efektywność, skuteczność i celowość. Mogą być one przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę i, w zależności od charakteru, realizowane w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych.

V. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII

Zgodnie z art. 110, pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, koordynatorem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Płoty na lata 2016-2020 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Płotach. Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji, w zależności od posiadanych i pozyskanych środków finansowych. Poniższa tabela przedstawia ramy finansowe strategii, które obejmują szacunkową wielkość wydatków planowanych w budżecie gminy na jej realizację w kolejnych latach.

Tabela 16. Ramy finansowe strategii w latach 2016-2020*

2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
10,6 mln	10,7 mln	10,7 mln	10,6 mln	10,5 mln

*środki finansowe planowane w budżecie gminy na realizację strategii.

Źródło danych: Urząd Miejski w Płotach.

Środki finansowe na realizację zapisów strategii będą ujmowane corocznie w uchwale budżetowej Rady Miejskiej.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych, polegające na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji.

Gromadzone dane z jednej strony pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych działań zmierza w słusznym kierunku, z drugiej natomiast umożliwią ustalenie rzeczywistych rezultatów ich wdrożenia – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ.

Informacja na temat realizacji strategii oraz osiągniętych rezultatów będzie przygotowywana corocznie w formie raportu monitoringowego. Poza oceną wdrożenia zapisów strategicznych, będzie on zawierał propozycje rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, podjęcie działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

W celu skutecznego i sprawnego opracowywania raportu monitoringowego, Burmistrz Płotów może powołać zespół zadaniowy, w skład którego wejdą przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej.

Do oceny stopnia wdrożenia strategii zostaną wykorzystane przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe. W większości są one dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji.

Przygotowany zestaw wskaźników monitoringowych ma charakter otwarty, co oznacza, że w trakcie wdrażania strategii, może być on zmodyfikowany, w tym poszerzony o nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji zapisów strategicznych.

Cel strategiczny 1.:

- liczba osób ubogich, bezrobotnych i bezdomnych objętych pracą socjalną,
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa, bezrobocia i bezdomności,
- liczba osób i rodzin objętych wsparciem w postaci świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz w formie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego,
- wielkość stopy bezrobocia,
- liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba nowych inwestorów,
- liczba podmiotów gospodarczych,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- liczba opracowanych indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie,

- liczba programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym,
- liczba nowych mieszkań komunalnych i socjalnych.

Cel strategiczny 2.:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad,
- liczba grup wsparcia oraz liczba osób objętych w ich ramach pomocą,
- liczba dzieci do lat 3. objętych opieką,
- liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz liczba osób objętych w ich ramach opieką,
- liczba uczniów objętych stypendiami socjalnymi i zasiłkami szkolnymi,
- liczba opracowywanych i realizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba przyznanych Kart Dużej Rodziny.

Cel strategiczny 3.:

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców,
- liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba seniorów i osób niepełnosprawnych objętych pomocą społeczną,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- liczba osób z gminy korzystających z klubu seniora,
- liczba osób z gminy objętych wsparciem w ramach domu dziennego pobytu,
- liczba obiektów, w których zlikwidowano bariery,
- liczba osób objętych usługami rehabilitacyjnymi,
- liczba nowo utworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- liczba osób z gminy korzystających z ośrodków wsparcia dziennego poza gminą,
- liczba osób z gminy objętych całodobową opieką w domach pomocy społecznej,
- liczba wolontariuszy wspierających osoby starsze i niepełnosprawne.

Cel strategiczny 4.:

- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej,
- liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi,
- liczba opracowanych i realizowanych programów zdrowotnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych pomocą w ramach punktu konsultacyjnego,
- liczba podmiotów samopomocowych oraz liczba osób objętych w ich ramach wsparciem,
- liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba osób z gminy objętych wsparciem w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej w Gryficach,
- liczba osób umieszczonych w ośrodkach wsparcia poza gminą,
- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz liczba osób objętych w ich ramach opieką,
- liczba popełnionych i wykrytych przestępstw,
- liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze.

Cel strategiczny 5.:

- liczba pracowników OPS-u, w tym liczba pracowników socjalnych,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem,
- liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba opracowywanych i realizowanych projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,

- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych,
- liczba wolontariuszy.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2012-2014	21
Tabela 2. Placówki oświatowe w gminie	29
Tabela 3. Placówki kulturalne w gminie	31
Tabela 4. Obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie	32
Tabela 5. Zakłady opieki zdrowotnej w gminie	34
Tabela 6. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych ..	40
Tabela 7. Podmioty mogące wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.....	44
Tabela 8. Sprawcy przestępstw popełnionych w gminie w 2014 roku	48
Tabela 9. Kadra OPS-u i jej kwalifikacje w 2014 roku.....	50
Tabela 10. Wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie w latach 2012-2014.....	51
Tabela 11. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonych w gminie przez OPS w latach 2012-2014.....	55
Tabela 12. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2012-2014	59
Tabela 13. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2012-2014	60
Tabela 14. Instytucje wsparcia w powiecie gryfickim, z oferty których mogą korzystać i korzystają mieszkańcy gminy.....	62
Tabela 15. Organizacje pozarządowe w gminie	63
Tabela 16. Ramy finansowe strategii w latach 2016-2020*	101

Wykresy:

Wykresy 1-2. Ludność gminy oraz jej struktura wiekowa w latach 2012-2014	17
Wykresy 3-4. Ruch naturalny i saldo migracji ludności gminy w latach 2012-2014	18
Wykres 5. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2012-2014 według typu i kierunku migracji	18
Wykres 6. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2012-2014	20

Wykres 7. Mieszkania pozostające w zasobach gminy w latach 2012-2014.....	20
Wykres 8. Użytki rolne, lasy i grunty leśne, pozostałe grunty i nieużytki (w ha) w gminie w 2014 roku	22
Wykres 9. Podmioty gospodarcze w gminie w latach 2012-2014.....	24
Wykres 10. Podmioty gospodarcze w gminie w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w 2014 roku	24
Wykres 11. Mieszkańcy gminy posiadający zatrudnienie w latach 2012-2014*	25
Wykres 12. Bezrobotni w gminie według płci w latach 2012-2014	25
Wykres 13. Stopa bezrobocia w powiecie gryfickim, w województwie zachodniopomorskim i w kraju w latach 2012-2014 (w %).....	26
Wykresy 14-17. Bezrobotni w gminie na koniec 2014 roku według wieku, czasu pozostawiania bez pracy, stażu pracy i poziomu wykształcenia	27
Wykres 18. Osoby niepełnosprawne w ogóle mieszkańców gminy w 2002 roku.....	38
Wykres 19. Struktura wiekowa osób niepełnosprawnych w gminie w 2002 roku	38
Wykres 20. Osoby niepełnosprawne w wieku 13 lat i więcej w gminie według poziomu wykształcenia w 2002 roku.....	39
Wykres 21. Osoby niepełnosprawne w gminie według aktywności ekonomicznej w 2002 roku	39
Wykres 22. Środki finansowe wydatkowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie w latach 2012-2014	41
Wykres 23. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie oraz działalności GKPiRPA w latach 2012-2014.....	42
Wykres 24. Osoby objęte wsparciem przez Punkt Konsultacyjny w Płotach w latach 2012-2014	45
Wykres 25. Przepięstwa popełnione w gminie w 2014 roku	48
Wykres 26. Osoby w gminie, którym w latach 2012-2014 udzielono pomocy i wsparcia	53
Wykres 27. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2012-2014 przyznano świadczenie ..	53
Wykres 28. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2012-2014 przyznano świadczenie pieniężne	53
Wykres 29. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2012-2014 przyznano świadczenie niepieniężne	53

Wykres 30. Powody przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2012-2014 (liczba osób w rodzinach)	54
Wykres 31. Warunki życia w gminie	67
Wykres 32. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy	68
Wykres 33. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie	69
Wykres 34. Jaki jest poziom bezrobocia w gminie?	70
Wykres 35. Jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych?	70
Wykres 36. Przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy?	71
Wykres 37. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz dotkniętych problemem ubóstwa?	71
Wykres 38. Jaka jest skala problemu bezdomności w gminie?.....	72
Wykres 39. Jakie działania byłyby najskuteczniejsze w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności?	72
Wykres 40. Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie.....	73
Wykres 41. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w gminie?.....	73
Wykres 42. Na jakie negatywne zjawiska społeczne najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy?	74
Wykres 43. Przyczyny występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy.....	75
Wykres 44. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin?.....	75
Wykres 45. Znajomość przypadków przemocy w rodzinie w gminie.....	76
Wykres 46. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?	76
Wykres 47. Problemy najczęściej dotykające osoby starsze z gminy.....	77
Wykres 48. Jakie działania poprawiłyby sytuację osób starszych w gminie?	77
Wykres 49. Problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne z gminy....	78
Wykres 50. Jakie działania umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym?	78
Wykres 51. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w gminie?	79

Wykres 52. Przyczyny braku bezpieczeństwa w gminie.....	79
Wykres 53. Co wpłynęłoby na zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w gminie?.....	80